

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๘

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๘

สารบัญ

บทบรรณาธิการ	๒
แนวความคิดในการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร	๘
ระบบกันแรงงานข้าราชการชั้นผู้น้อย	๒๖
กฎหมาย และ ระเบียบใหม่	๓๐
ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	๖๓
แนวการปรับปรุงงานราชการส่วนท้องถิ่น	๗๐
ใหม่ ๆ ในราชการ	๗๒
ข่าวสอ	๘๔
ท้ายเล่ม	๘๘

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
- เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
- เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

ทางสมาชิกพิมพ์ปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลัง หรือปัญหา ขัดข้องใจอื่นใด โปรดส่งคำถามไปที่ "บรรณาธิการวารสาร" นี้

จำหน่ายปลีก เล่มละ ๕ บาท
สมาชิก ปีละ ๔๕ บาท รวมค่าส่ง
บอกรับที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพหลโยธิน

โทร. ๕๐๕๕๕๕ หรือ ๕๑๐๓๓๓ ต่อ ๓๘

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พิมพ์ กรุงเทพพานคร
นางจรัส อ่องจรัส ผู้พิมพ์โฆษณา
พิมพ์ที่โรงพิมพ์พิมพ์

พันเอก จินดา ๗ สงขลา
นายประวัฒน์ ๗ นคร
นายโสรัจ สุจริตกุล

บรรณาธิการ
นายชาญชัย อิงภากรณ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ
นายจรูญพงษ์ สิวาญโรจน์
นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

กองบรรณาธิการ
นายบรรเทท สวัสดิ์
นายเกียรติยศ กัตินสุวรรณ

นายอดุล จันทรรักษ์
นายสมาน สนิทานนท์
นายสมศักดิ์ ศุภะรัฐอุเมศ

นายณรงค์ บุณการ
ผู้จัดการ
เรือเอก ผจจ กนกเฉลิม

ผู้ช่วยผู้จัดการ
นายสมพงษ์ ตรีวัฒน์
ม.ร.ว. ชัยวัช สุวัช

นายจรูญพงษ์ สิวาญโรจน์

เหลียวมองรอบกายโดยนิจพิจารณา
อย่างรอบคอบ คึงคำถามกับตัวเองว่า จะวาง
เป้าหมายของบทบรรณาธิการวารสารข้าราชการ
ฉบับนี้ไว้ตรงไหน

อะไรคือเป้าหมายที่น่าสนใจที่สุดสำหรับวันนี้
คำตอบที่เราได้รับนั้น เราเชื่อมั่นว่าคงอยู่ใน
ความสนใจของบุคคลทั่วไป

กำลังจะบอกว่าบทบรรณาธิการวารสารข้าราชการ
เดือนนี้ จะพูดถึงความเป็นข้าราชการการเมือง
กับความเป็นข้าราชการประจำ

เราจะพูดอย่างตรงไปตรงมา เคารพต่อ
เหตุผล และด้วยความจริงใจตามบุคลิกภาพของ
วารสารข้าราชการ

และเราจะไม่ติดข้องอยู่กับกรณีใดกรณีหนึ่ง
ของสภาวะการณ์พิเศษระหว่างข้าราชการทั้งสองฝ่าย
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

เราจะพูดเรื่องนี้ด้วยเหตุ ด้วยผล ด้วยความ
ถูกต้อง ความควร และด้วยใจอันเป็นกลาง

มีคำร้องขอสั้น ๆ ก่อนจะถึงบทเริ่มต้น
เพียงว่าเมื่อจะอ่าน โปรดทำใจให้เป็นธรรม
เสียก่อน

ว่ากันว่าความพยายามของฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่าย
บริหาร ที่จะแยกข้าราชการการเมืองออกจากข้าราชการ
ประจำนั้นแรงกล้านัก นอกจากจะมีบัญญัติไว้ในกฎ-
หมายรัฐธรรมนูญ มิให้ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือ
เงินเดือนประจำดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว พระ-
ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
ก็ยังมบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ที่ประสงค์จะเข้ารับราชการ
เป็นข้าราชการพลเรือน ดำรงตำแหน่งข้าราชการการ-
เมืองในเวลาเดียวกัน ส่วนข้าราชการการเมืองก็มี
กฎหมายแยกออกไปกำหนดไว้เป็นการเฉพาะในพระ-
ราชบัญญัติข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ อีกฉบับ
หนึ่งต่างหาก เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายแม่บท

ก็อย่างนี้แหละที่พูด ๆ กันว่าแยกข้าราชการ
การเมืองออกจากข้าราชการประจำ ซึ่งโดยเนื้อแท้
แล้ว เพียงแยกความเป็นการเมืองกับประจำ
ออกจากตัวข้าราชการคนเดียวกันเท่านั้น

หมายความว่าข้าราชการคนเดียวกันจะมีสอง
สถานะภาพพร้อม ๆ กันในเวลาเดียวกันไม่ได้ ข้าราชการ
คนเดียวกันจะเป็นข้าราชการการเมืองด้วย เป็น
ข้าราชการประจำด้วยไม่ได้

แต่ไม่เคยมีปรากฏในกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับ ข้อใดที่วางข้อห้ามมิให้ข้าราชการทั้งสองฝ่ายนี้ ปฏิบัติงานประสานร่วมแรงร่วมใจกัน

ในทางทฤษฎีและหลักการว่าด้วยการบริหารรัฐกิจ ข้าราชการการเมืองมีหน้าที่กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อสนองความต้องการของประชาชน ส่วนข้าราชการประจำเป็นผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีตามเป้าหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ข้อมหลักเลียงไม่ได้ที่ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ จะต้องทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กันไป เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งหากจะกล่าวอย่างรวบรัดก็ได้แก่ความร่วมมือเป็นผาสุกของประชาชน

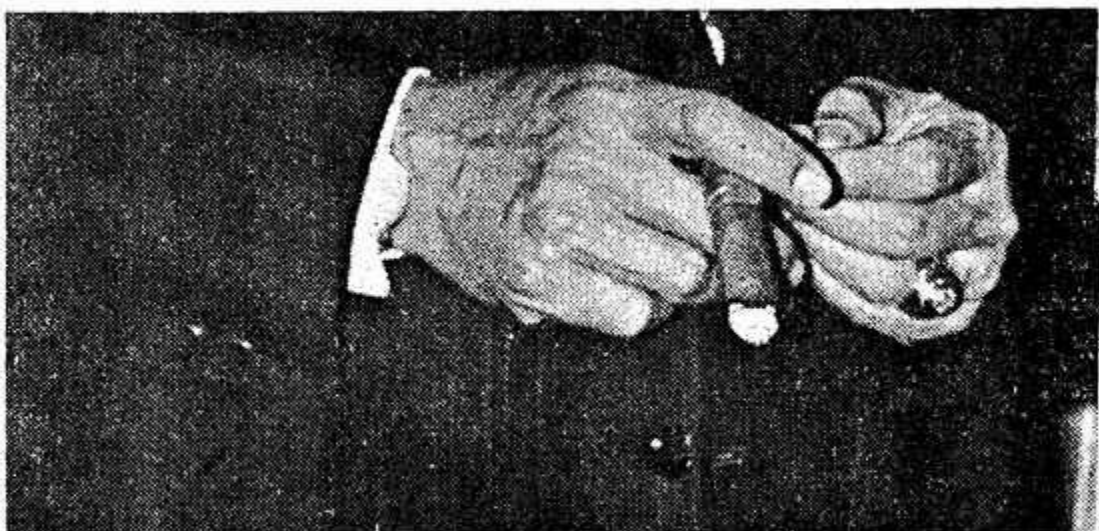
ลักษณะเช่นว่านี้ แม้ในระหว่างข้าราชการ

การเมืองหรือข้าราชการประจำด้วยกันเอง ก็ถือว่าจำเป็นยิ่งต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการบริหารราชการ

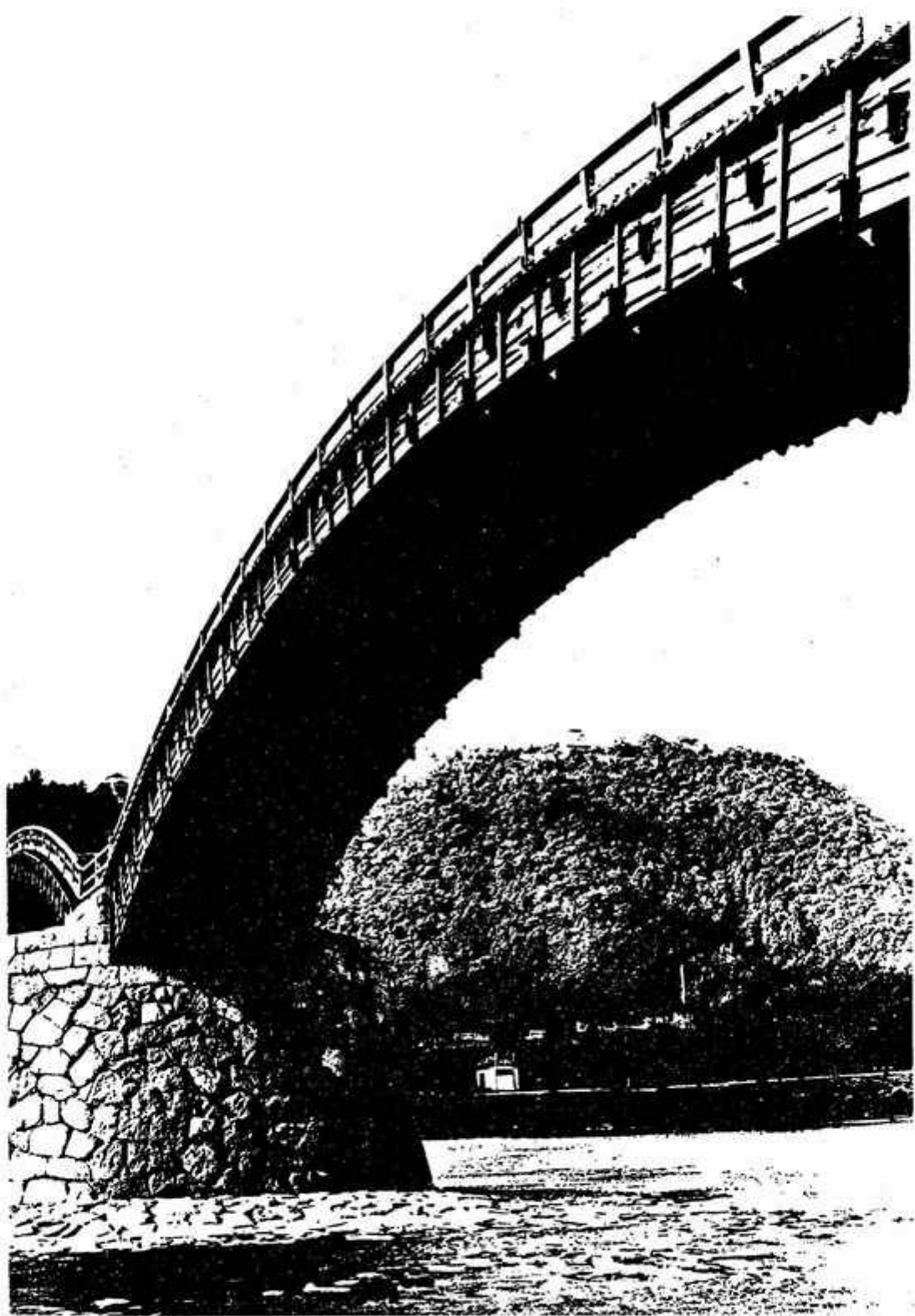
ดังได้กล่าวแล้วว่า ข้าราชการการเมือง

หน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และข้าราชการประจำมีหน้าที่รับนโยบายนั้นมาปฏิบัติ ดังนั้น ในทางปฏิบัติ ข้าราชการทั้งสองฝ่ายก็จำต้องพึ่งพาอาศัยกันอย่างใกล้ชิด ไม่มีทางที่จะแยกออกจากกันได้ เหมือนร่างกายมนุษย์ที่ธรรมชาติสร้างใหม่ทั้งแขนขาและขี้ไขว่ช่วยกันประคับประคองหยิบจับ

ข้าราชการการเมืองต้องอาศัยความรู้ กุเชี่ยวชาญในงานสาขาต่างๆ รวมทั้งข้อมูลทั้งหึ่งปวง ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะจากราชการประจำ เป็นส่วนประกอบในการพิจารณา กำหนดนโยบาย ให้ตรงกับความต้องการของส่วน

ส่วนข้าราชการประจำก็ย่อมจะได้อาศัยข้าราชการการเมือง เป็นสะพานเชื่อมโยงความต้องการต่างๆ จากหลายทิศทาง นำส่งไปถึงมือประชาชนได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ

ก็พึงพาทาสีกันอยู่ในรูปแบบเช่นนี้ บางคนอาจจะเห็นว่า ไม่ใช่แบบนาฬิกาสองเฟืองมา

แต่เป็นลักษณะเหมือนขังทำหน้าที่กับขัง
เท่าหลังมากกว่า

เพราะโดยผลของกฎหมายเกี่ยวกับระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชา

ของข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวงทั้งหมด ส่วนปลัดกระทรวงมีหน้าที่รับผิดชอบ ในการควบคุมราชการประจำในกระทรวง และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในกระทรวง รองจากรัฐมนตรี

ความสัมพันธ์เช่นนี้หรือที่เราเรียกว่าแยกออกจากกันระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ

มันแยกจากกันไม่ได้

ใช่ - ไม่มีวันที่เราจะพรากจากกัน

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว น่าจะพอทำให้มองเห็นภาพของลูกโซ่ ทอดยาวต่อเนื่องเรียงเป็นลำดับ ลากลั่นกันลงไปได้อย่างแจ่มชัด

ส่วนสายโซ่นั้นคือความเกี่ยวพันระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ

ความเกี่ยวพันระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ จึงเป็นความเกี่ยวพันระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับผู้รับนโยบายนั้นมาปฏิบัติ และเป็นความเกี่ยวพันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาใกล้ชิดหนึ่งอีกด้วย

ข้อที่สงสัยกันว่า เหตุใดจึงต้องให้ข้าราชการการเมืองมีบทบาทในการบังคับบัญชาข้าราชการประจำ คำตอบสำหรับประเด็นนี้อยู่ที่หลักการบริหารประการ

สำคัญที่ว่า เมื่อมอบหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้อื่นแล้ว ก็ต้องให้อำนาจแก่ผู้นั้นควบคู่ไปด้วย การทำงานจึงจะมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล

เมื่อข้าราชการการเมืองอยู่ในฐานะผู้กำหนดและรับผิดชอบนโยบาย ข้าราชการการเมืองก็ควรจะได้รับมอบอำนาจในการบังคับบัญชา ตามสมควรแก่สถานะภาพด้วย เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานของข้าราชการประจำให้เป็นไปตามนโยบาย

นโยบายซึ่งควรต้องมีเหตุผล

ไม่ใช่นโยบายซึ่งอยู่เหนือเหตุผล

อำนาจที่ข้าราชการการเมืองมีอยู่นั้น เมื่อใช้โดยวิจารณ์ฎาน หรือโดยวินิจฉัยอันชอบธรรม และตามสิทธิที่พึงมีโดยผลแห่งกฎหมาย บางครั้งมันก็ต้องกระทบกระทั่งกับข้าราชการประจำเข้าข้างอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นอกจากนี้ความเกี่ยวพันระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำมีลักษณะเป็นสายโซ่

เวลากระทบกันมันก็กระทบอย่างลูกโซ่ ซึ่งเป็นธรรมชาติของลูกโซ่ที่จะต้องกระทบกันบ้าง

ที่จะไม่ให้กระทบกันก็ต้องอย่าให้มาเกี่ยวกัน ซึ่งเป็นไปไม่ได้

แม้แต่ในความเป็นข้าราชการประจำเอง ลักษณะความเกี่ยวพันระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ใต้บังคับบัญชา ก็เป็นสายโซ่เหมือนกัน

และถ้ากระทบกันอยู่ ออกบ่อไป

กระทบที่ไรก็อ้างธรรมชาติของลูกโซ่ที่นั่น ว่ามันต้องกระทบ หรือไม่ก็อ้างความเหมาะสม ซึ่งเป็นยาครอบจักรวาล ที่ผู้บังคับบัญชานิยมนำมาใช้ได้ในทุกกาลเทศะ

ยาครอบจักรวาลขนาดนี้ กินได้ก็ต้องกิน กินไม่ได้ก็ต้องกิน

เพราะฉะนั้นอย่าไปโทษฝ่ายการเมือง หรือสงสัยเคลือบแคลงฝ่ายใด ๆ อีกเลย

โทษได้ก็แต่ความเป็นธรรมชาติ เพราะเป็นปกติวิสัยในทุกสังคม เหมือนเล่นกับหิน อยู่ในปากปากเคี้ยวกันแท้ ๆ ยังอดที่จะกระทบกันไม่ได้

ไหน ๆ ก็พูดมาถึงจุดที่ว่าด้วยการกระทบกระทั่งของลูกโซ่อันเป็นธรรมชาติไปแล้ว ก็น่าจะได้พูดทำให้กระจ่างชัดลงไปเลยว่า การกระทบกระทั่งที่ว่า

นั่น คือความรู้สึกของข้าราชการประจำที่คิดว่าถูกก้าว
ก้าว ถูกแทรกแซง

เป็นรูปประ โขศที่ติดตลาดจริงๆ ในระชน
ถ้าจะถามกันแบบต้องการคำตอบที่เหตุผล ก็
ย่อมจะไม่มีผู้ใดตอบได้ว่า ข้าราชการการเมืองก้าวก้าว
ข้าราชการประจำจริงหรือไม่

ความจริงที่ว่าข้าราชการการเมืองเป็นผู้กำหนด
นโยบาย จึงอยู่ในฐานะผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งการกับ
ข้าราชการผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้

เป็นการสั่งโดยมีอำนาจถูกต้องตามกฎหมาย
และอยู่ในวิสัยอันพึงกระทำได้

ถ้าการสั่งโดยอาศัย อำนาจตามกฎหมายเป็น
การก้าวก้าว

เราก็น่าจะต้องตีความหมายของคำว่าก้าวก้าว
ให้พิถีพิถันและให้ถูกต้องกันเสียที่

เพราะฉะนั้น สามัญสำนึกในส่วนที่ดำรงและ
จริงใจของข้าราชการการเมืองเท่านั้น ที่จะบอกได้ว่า

การสั่งการใด ๆ ของข้าราชการการเมืองในระดับผู้บังคับบัญชาชั้นบนไปด้วยความสุจริตใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก โดยมิเบ้าหมายอยู่ที่ความสัมฤทธิ์ผล ของนโยบายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่

๑

ขอให้เชื่อเถิดว่า ใครก็ตามจะวินิจฉัยคดีพิพาทอันถูกต้องตามกฎหมายของผู้อื่นไม่ได้

อย่างเก่งก็แค่สันนิษฐานได้เพียงลม ๆ แล้งเท่านั้น

บทสรุปในเรื่องความเป็นข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำจึงอยู่ที่เป้าหมายในการทำงานเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ลองมาพิจารณาคูณีสักหน่อยจะเป็นไร ทั้งข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำต่างมีจุดยืนคนละจุด มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติคนละอย่าง แต่หากข้าราชการทั้งสองฝ่ายมีจุดร่วมอยู่ที่เป้าหมายเดียวกันคือ การทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ สุจริตใจ และจริงใจเยี่ยงสุภาพบุรุษเพื่อรับใช้ประเทศชาติและประชาชน เพื่อความผาสุกและเจริญก้าวหน้าของสังคมอย่างแท้จริงแล้ว ปัญหาต่างๆ ก็จะหมดไปโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการกระทบกระทั่ง การกักขัง หรือการปฏิบัติงานในลักษณะล่าช้าใดๆ ก็ตาม

เพราะเราต่างก็เป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเหมือนกัน และมีเป้าหมายเดียวกันนี้ ใช่หรือ

ปัญหาจึงจำกัดตัวเองอยู่เพียงในประเด็นที่ว่า ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำยอมรับเป้าหมายร่วมกันเพียงไรหรือไม่เท่านั้น ●

แนวความคิดในการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร

โดย พ.ต.ต. สุวรรณ สุวรรณเวโช

ความนำ

การจัดระเบียบบริหารราชการ มีหลักสำคัญอยู่สองประการ คือ หลักการรวมอำนาจปกครองกับหลักการกระจายอำนาจปกครอง การรวมอำนาจปกครอง เป็นหลักการที่วางระเบียบราชการบริหารโดยมอบอำนาจปกครองไว้แก่ราชการบริหารส่วนกลาง อันได้แก่กระทรวงทบวงกรมเมืองต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งขึ้นตรงต่อกันตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาเป็นผู้ดำเนินการ ตลอดทั้งอาณาเขตของรัฐ ส่วนการกระจายอำนาจนั้นเป็นวิธีที่รัฐมอบอำนาจบางส่วนให้แก่องค์กรอื่น ๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยอิสระตามสมควรไม่

ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาโดยตรงของการบริหารส่วนกลาง ส่วนกลางเป็นแต่เพียงคอยควบคุมดูแลเท่านั้นที่เป็นเช่นนี้เพื่อเป็นการระบายนความคับคั่งของบริการสาธารณะต่าง ๆ ให้ขยายไปสู่ท้องถิ่น เป็นการแบ่งเบาภาระกิจของส่วนกลางโดยมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการที่เกี่ยวข้อง และเป็นปัญหาของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะประชาชนในท้องถิ่นย่อมทราบถึงความสามารถและปัญหาของท้องถิ่น ได้ดีกว่าส่วนกลาง

การบริหารราชการ ในประเทศไทย ในปัจจุบันใช้ทั้งหลักการรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจ โดยหลักการรวมอำนาจเป็นตัวนำ และการกระจายอำนาจเป็นตัวตาม จึงแบ่งราชการบริหารออกเป็น

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครนั้น เป็นการจัดระเบียบบริหารตามหลักการกระจายอำนาจปกครองตามเขตพื้นที่ จะเห็นได้จาก พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ม. ๖ กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นทวิวงเมือง มีฐานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่นนครหลวง ให้แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นเขตและแขวง แสดงให้เห็นถึงว่าในการจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครนั้นวัตถุประสงค์ให้ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้เข้ามาดำเนินกิจการบริหารโดยมีงบประมาณและองค์การบริหาร แยกออกจากจากราชการบริหารส่วนกลาง

อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

เมื่อราชการบริหารกรุงเทพมหานครเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จึงต้องกำหนดอำนาจหน้าที่อันเกี่ยวกับความจำเป็น และการสนองตอบต่อประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยตรง ไปปฏิบัติจัดทำซึ่งตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร มาตรา ๖๖ กำหนดไว้ถึง ๒๒ ประการ คือ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับ

๑. การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้งการจัดให้มีตำรวจกรุงเทพมหานคร และการดูแลและบังคับการ ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพ

มหานคร และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๒. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

๓. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

๔. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

๕. การสาธารณูปโภค

๖. การจัดการศึกษา

๗. การส่งเสริมการประกอบอาชีพ

๘. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๙. การปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมและจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

๑๐. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

๑๑. การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน

๑๒. การวิศวกรรมจราจร

๑๓. การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๑๔. การจัดให้มีการบำรุงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

๑๕. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

๑๖. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

๑๗. การควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย ในโรงพยาบาลและสาธารณสุขสถานอื่น ๆ

- ๑๘. การสาธารณูปการ
- ๑๙. การสังคมสงเคราะห์
- ๒๐. การส่งเสริมการกีฬา
- ๒๑. การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
- ๒๒. หน้าที่อื่น ๆ ตามที่ นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีมอบหมาย หรือทกกฎหมาย ระบุว่า เป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

แนวความคิดประกอบการพิจารณา จัดตั้งกิจการตำรวจกรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาดังอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครแล้วจะเห็นได้ว่า อำนาจหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์ได้เสียของท้องถิ่นและสามารถดำเนินการได้เสร็จเด็ดขาดภายในเขตพื้นที่ของตนเอง ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยหน่วยอื่น แต่มีหน้าที่ประการหนึ่งนับว่าเป็นเรื่องสำคัญและเกี่ยวโยงไปถึงอำนาจหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ในลักษณะที่ถือว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่ออำนาจ และความเป็นเอกภาพของราชการบริหารส่วนกลาง คือ เรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อย เพราะกฎหมายได้กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้งการจัดให้มีตำรวจกรุงเทพมหานคร ข้อพิจารณาจึงมีอยู่ว่าจะจัดรูปแบบองค์การตำรวจอย่างไรจึงจะเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และการกำหนดให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้จะมีผลกระทบต่อราชการบริหารส่วนกลางอย่างไร เป็นการทำงานซ้ำซ้อนกันหรือไม่ เพราะราชการบริหารส่วนกลางก็

มีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และจัดตั้งกิจการตำรวจเช่นกัน จึงควรจะได้พิจารณา กำหนดรูปแบบในการจัดตั้งองค์การตำรวจ ซึ่งในการจัดตั้งองค์การตำรวจมีทางเลือกอยู่ ๓ ทาง คือ

การกำหนดให้ส่วนกลางรับผิดชอบในการจัดตั้งกิจการตำรวจโดยตรง ไม่ต้องฟังความคิดของท้องถิ่น เช่น ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เพราะถือว่าการรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นของรัฐบาลกลาง ที่จะปฏิบัติทำประการหนึ่ง กำหนดให้ท้องถิ่นรับผิดชอบจัดตั้งกิจการตำรวจเองตามหลักของการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการในประเทศที่เจริญแล้ว เช่น อังกฤษ และอเมริกา อีกประการหนึ่ง และในประการสุดท้าย คือการให้มีส่วนร่วมกันดำเนินการระหว่างราชการบริหารส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น เพราะถือว่าการรักษาความสงบเรียบร้อยและกิจการตำรวจเป็นเรื่องประโยชน์ได้เสียของประชาชนในท้องถิ่น แต่ก็เป็นกิจการที่กระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประชาชนเป็นส่วนรวม

๑. การกำหนดให้ราชการบริหารส่วนกลางรับผิดชอบในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการจัดตั้งกิจการตำรวจ ในเรื่องนี้มีแนวทางประกอบการพิจารณา ดังนี้

ผลของการกำหนดให้ราชการบริหารส่วนกลางรับผิดชอบในการจัดตั้งกิจการตำรวจ

๑.๑ ตามหลักรัฐศาสตร์ถือว่าการรักษาความ

สงบเรียบร้อย ให้พลเมืองได้รับความยุติธรรมทั่วหน้า และป้องกันมิให้ถูกรุกรานจากภายนอก เป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่จำเป็น ประการแรกของการจัดให้มีรัฐ หากรัฐไม่สามารถรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ได้แล้วการที่จะมีรัฐบาลอยู่ก็ไม่สู้จะมีประโยชน์อันใดนัก วัตถุประสงค์ของรัฐประการอื่น เช่น การส่งเสริมความสมบูรณ์พูนสุขของเอกชนและของส่วนรวมนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการที่รัฐจะสามารถรักษาเอกราช ความสงบเรียบร้อยภายในและสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้หรือไม่เป็นสำคัญ

ฉะนั้น การจัดตั้งการตำรวจเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และรับผิดชอบเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน จึงถือว่าเป็นหน้าที่ที่จำเป็นเพื่อรักษาไว้ซึ่งอำนาจและความเป็นเอกภาพของรัฐ

๑.๒ - ประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก ไม่มีปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างสภาพทางภูมิศาสตร์ท้องถิ่นของประเทศ จนถึงขนาดมีความจำเป็นจะต้องจัดการปกครองและให้บริการประชาชนในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยแตกต่างกันอย่างมากมาย รวม

ตลอดถึงลักษณะของกลุ่มชน ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมประจำถิ่นของประชาชน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก การจัดการปกครองแบบรวมอำนาจ จึงมีลักษณะประหยัดและสนองความต้องการของประชาชนในประเทศได้เป็นอย่างดี การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน และการประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน จึงเป็นเรื่องที่รัฐบาลกลางเป็นผู้จัดทำ

๑.๓ ในทางปฏิบัติ การปฏิบัติงานตามกฎหมายของตำรวจมีลักษณะกระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หากการปฏิบัติงานของตำรวจไม่ดีแล้ว จะกระทบกระเทือนถึงฐานะและเสถียรภาพของรัฐบาลได้ ฉะนั้น รัฐบาลกลางจึงมีความจำเป็นต้องเข้าทำการควบคุมกิจการของตำรวจอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีประวัติศาสตร์การปกครองโดยหลักการรวมอำนาจเป็นหลักมาก่อน เช่น ประเทศไทย ซึ่งไม่มีพื้นฐานจัดการบริหารประเทศโดยหลักการกระจายอำนาจในการจัดกิจการตำรวจและการจัดระบบกระบวนการยุติธรรม

๑.๔ การจัดระบบตำรวจตามหลักการรวมอำนาจ ทำให้ตำรวจมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อกันตามลำดับชั้น และเป็นการจัดหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ เพราะมีจุดเด่น ๓ ประการ คือ

- ๑.๔.๑ ทำให้การปฏิบัติสนองตอบความต้องการของประชาชนได้มาตรฐานเดียวกัน (Standardization) ทั่วประเทศ เพราะมีการฝึกอบรมแบบเดียวกัน

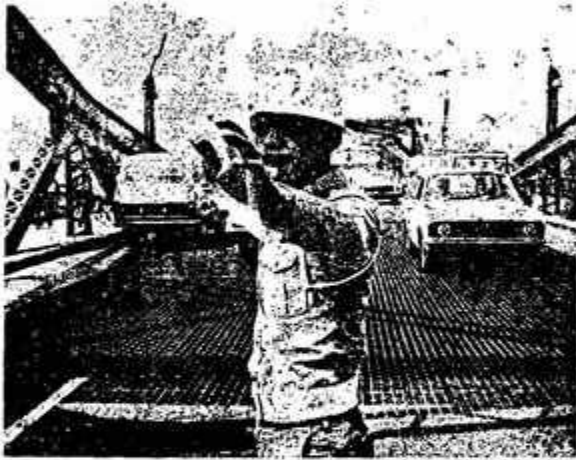
อยู่ภายใต้กฎข้อบังคับและธรรมเนียมปฏิบัติอย่างเดียวกัน

- ๑.๔.๒ ทำให้กิจการตำรวจเป็นเอกลักษณะ (Uniformity) เพราะมีลักษณะการจัดตั้งและการบริการแบบเดียวกันทั่วประเทศอยู่ในสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อผู้บังคับบัญชาสูงสุดคนเดียวกัน ซึ่งหมายถึงช่วยย่นเป็นการง่ายต่อการประสานงาน ซึ่งกำลังเป็นเรื่องที่หน่วยงานหลายหน่วยกำลังประสบปัญหาและหาวิธีแก้ไขอยู่

- ๑.๔.๓ มีลักษณะประหยัด (Economy) ในการบริหารกล่าวคือสามารถระดมข้าราชการตำรวจไปใช้ในกิจการเฉพาะกิจตามความจำเป็นในเขตพื้นที่ต่าง ๆ และใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน

๑.๕ ลักษณะเด่นดังกล่าวมาแล้วนี้ เป็นที่ยอมรับกันอยู่ในราชการตำรวจโดยทั่วไป โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา ซึ่งยอมรับว่างานตำรวจเป็นงานอาชีพอย่างหนึ่ง มีการพัฒนากิจการตำรวจทั้งระบบงานการบริหารและการศึกษาอย่างกว้างขวาง มีมหา

วิทยาลัยหลายแห่งเปิดการศึกษาวิชาการตำรวจถึงระดับปริญญาเอก

ในประเทศสหรัฐอเมริกาเคยใช้หลักการปกครองแบบการกระจายอำนาจอย่างกว้างขวาง ถือว่าการบริหารราชการนั้นเกิดขึ้นมาจากส่วนท้องถิ่น มีความเห็นว่าการที่หน่วยงานตำรวจต่างเป็นอิสระต่อกัน หรือชนกับหน่วยงานต่างถิ่นนั้นมีปัญหาในเรื่อง มาตรฐานการให้บริการเอกลักษณ์และการประหยัดพยายามที่จะแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว เพื่อปรับปรุงระบบตำรวจท้องถิ่น (Local Police) ให้ใช้ระบบตำรวจแห่งชาติมากขึ้น แต่ก็มีปัญหาหลายประการเพราะกิจการตำรวจในสหรัฐอเมริกา จัดรูปแบบการบริหารมาจากการกระจายอำนาจ และระบบการปกครองของประเทศเป็นแบบสหพันธรัฐ โดยเฉพาะโครงสร้างของหน่วยงานการปกครองภายในที่เกิดขึ้นจากหลักกระจายอำนาจมาก่อน

ความพยายามที่จะหาวิธีการนำมาทดแทนให้ประชาชนได้รับบริการจากตำรวจเป็นมาตรฐานเดียว

กันตามแบบตำรวจแห่งชาตินั้นจะเห็น ได้จากการจัดตั้งองค์การและสมาคมตำรวจเพื่อกำหนดมาตรฐานของงาน เช่น องค์การหัวหน้าตำรวจนานาชาติและสมาคมผู้สื่อข่าวตำรวจ เป็นต้น นอกจากนั้นองค์การตำรวจเอฟ บี ไอ ก็พยายามอย่างยิ่งที่จะจัดตั้งศูนย์ลายพิมพ์นิ้วมือนำให้บริการแก่หน่วยงานตำรวจทุกหน่วยภายในประเทศ และจัดตั้งโรงเรียนตำรวจโดยเฉพาะให้หน่วยตำรวจต่าง ๆ ส่งนายตำรวจระดับหัวหน้าหน่วยไปศึกษาวิชาการตำรวจร่วมกัน เพื่อเป็นผลประโยชน์ในการให้บริการที่ได้มาตรฐาน และเผยแพร่ประสานการปฏิบัติงานของตำรวจทุกหน่วย ซึ่งดีเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

๑.๖ สำหรับการจัดตั้งองค์การตำรวจในประเทศไทย ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้น เป็นการจัดตั้งตามหลักการรวมอำนาจเพื่อปฏิบัติตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งบัญญัติภายใต้เงื่อนไขของการรวมอำนาจปกครองเช่นกัน เพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงต้องกำหนดการคุ้มครองกิจการประกอบกำลังและการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ แตกต่างจากการจัดตั้งองค์การราชการบริหารหน่วยอื่น ๆ ในสาระสำคัญ ๓ ประการดังต่อไปนี้-

๑.๖.๑ การจัดระเบียบบริหารราชการกรมตำรวจ ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๕๑ ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้กรมในราช

บริหารส่วนกลางแบ่งหน่วยงานออกเป็นสำนักงานเลขานุการกรม กองและแผนก แต่ในเรื่องนี้ได้กำหนดให้กรมตำรวจจัดรูปแบบการแบ่งหน่วยงานกรมตำรวจออกเป็นอย่างอื่นไม่จำเป็นต้องจัดแบ่งออกเป็นรูปกองและแผนกเช่นเดียวกับกรมอื่นๆ โดยกำหนดว่า “...สำหรับกรมตำรวจจะแบ่งส่วนราชการเป็นอย่างอื่นให้เหมาะสมกับกิจการตำรวจก็ได้”

๑.๖.๒ กฎหมายยอมให้กรมตำรวจจัดตั้งเขตการปกครองบังคับบัญชาขึ้นได้เป็นพิเศษแตกต่างจากหน่วยงานอื่น ซึ่งกฎหมายยอมให้เพียงเขตทางวิชาการเท่านั้น โดยกำหนดไว้ในประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๘ ข้อ ๓๔ ว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทยแบ่งท้องที่ออกเป็นเขตเพื่อให้มีหัวหน้าส่วนราชการประจำเขต แล้วแต่จะเรียกชื่อเป็นอย่างไรเพื่อปฏิบัติงานทางวิชาการก็ได้ หัวหน้าส่วนราชการประจำเขตมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทยปฏิบัติงานทางด้านวิชาการและแทนหัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการประจำสำนักงานเขต ซึ่งสังกัดกระทรวงมหาดไทยนั้น ความชอบไม่กระทบกระเทือนการแบ่งเขตการปกครองบังคับบัญชาของตำรวจซึ่งได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาที่เป็นเช่นนี้ เพราะตำรวจจะต้องมีเขตพื้นที่การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งจะมีส่วนสัมพันธ์กับเขตอำนาจของศาล จึงจำเป็นต้องให้มีพนักงานสอบสวนรับผิดชอบในเขตปฏิบัติราชการนั้นด้วย มิฉะนั้นจะไม่สามารถปฏิบัติการตามกฎหมาย

หมายได้ เพราะไม่มีเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

๑.๖.๓ การยอมรับสถานการณ์และบทบาทของตำรวจ ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๒๓ ได้ยอมรับว่าข้าราชการตำรวจมีลักษณะพิเศษแตกต่างกว่าข้าราชการพลเรือนอื่น ๆ จึงต้องมีกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในการบริหารของบุคคลบางลักษณะแยกออกต่างหาก โดยกำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ ว่า ข้าราชการพลเรือนมี ๖ ประเภท และในมาตรา ๒๓ อนุ ๕ กำหนดว่าข้าราชการตำรวจได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมตำรวจ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและมาตรา ๒๕ ใน พ.ร.บ. ฉบับเดียวกันนี้ กำหนดให้แยกอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจออกต่างหากจากอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน กล่าวคือความในมาตรา ๒๕ อนุ ๒ กำหนดว่าอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้มีเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๑.๖ เนื่องจากงานตำรวจเป็นงานที่ต้องบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งเป็นการขัดต่อสิทธิตามธรรมชาติ (Natural right) ของมนุษย์อยู่แล้ว ฉะนั้นตำรวจทั่วไปก็จะได้รับการเกลี้ยขังจากสังคม เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจึงจำเป็นต้องมีการเสียสละมัจฉา มั่นคง และเป็นผู้ระเบียบวินัยโดยเคร่งครัดซึ่งหมายถึงว่า เจ้าหน้าที่จะต้องมีขวัญ กำลังใจและความมุ่งมั่นในตำแหน่ง การจัดตำรวจให้ขึ้นอยู่กับส่วนกลางน่าจะทำให้ขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีมากกว่า

เนื่องจากตำรวจจะทำงานรับผิดชอบต่อประชาชนผู้รับบริการเท่านั้น ไม่ต้องมีความหวั่นไหวต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

ผลเสียของการให้ส่วนกลางจัดทำกิจการตำรวจ

๑. ผู้บังคับบัญชาส่วนกลางอาจจะดูแลไม่ทั่วถึง ทำให้การปฏิบัติงานของข้าราชการบางหน่วยถูกปล่อยปะละเลย ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของตำรวจ

๒. เกิดความล่าช้าในการวินิจฉัยสั่งการทางด้านการบริหารบางเรื่อง เพราะตำรวจรับคำสั่งและนโยบายจากส่วนกลาง ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นไม่พอใจในการปฏิบัติหน้าที่

๓. ตำรวจขาดการเอาใจใส่ในการปฏิบัติภารกิจที่เป็นเรื่องของท้องถิ่น เช่น การละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น เพราะเป็นเรื่องที่ไม่ถือว่าเป็น อาชญากรรมในตัวเอง หากว่าเป็นความผิดที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดเท่านั้น บทลงโทษจึงมีอัตราโทษต่ำ และส่วนมากจะเป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ ตำรวจจึงขาดความสนใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะให้ความสนใจไปทำการสืบสวนสอบสวนจับกุมทำผิดอาญาที่มีบทกฎหมายลงโทษสูง เช่น ประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกาย เป็นต้น

๔. กำหนดให้กรุงเทพมหานครรับผิดชอบจัดทำกิจการตำรวจเองตามหลักกระจายอำนาจปกครองในการมอบหมายให้กรุงเทพมหานครจัดทำกิจการ

ตำรวจออกต่างหากจากราชการบริหารส่วนกลางมีแนวทางปกครองการพิจารณาตั้ง

ผลดีในการกำหนดให้กรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการจัดทำกิจการตำรวจ

๒.๑ เป็นการจัดรูปแบบกิจการตำรวจให้เป็นไปตามแบบอย่างประเทศที่เจริญแล้ว เช่น ประเทศอังกฤษหรืออเมริกา รวมทั้งประเทศที่เคยอยู่ภายใต้ปกครอง หรือภายใต้อิทธิพลของประเทศดังกล่าวมาก่อน เช่น ออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ และแคนาดา เมื่อประเทศไทยจัดรูปตำรวจเหมือนกันกับประเทศเหล่านั้นจะทำให้สามารถลอกเลียนแบบวิธีการให้บริการและวิทยาการต่าง ๆ จากประเทศเหล่านั้นมาใช้ได้โดยตรงโดยไม่ต้องเสียเวลาคิดค้นขึ้นใหม่ แต่อย่างไรก็ตามการที่ประเทศเหล่านั้นจัดกิจการตำรวจให้ชนกับส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเพราะ ใช้หลักการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญในการปกครองประเทศ เนื่องจากประเทศเกิดจากการเข้ามารวมตัวกันระหว่างท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งแต่เดิมมีอำนาจอธิปไตยของตนเอง โดยเฉพาะ นอกจากนี่ยังมีระบบศาล และการพิจารณาคดีแบบศาลลูกขุน ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพิจารณาคดีที่เกิดขึ้น

๒.๒ มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามคำสั่งและนโยบายของกรุงเทพมหานคร เพราะกิจการตำรวจที่จัดตั้งขึ้นใหม่มีสายการบังคับบัญชาไม่ยาวเกินไป ผลักดันการให้ส่วนกลางรับผิดชอบในการจัดกิจการตำรวจ ซึ่งมีสายการบังคับบัญชายาวและช่วงในการควบคุมกว้าง ผู้บังคับบัญชา

ไม่สามารถเอาใจใส่ให้ได้ผลดีได้ทั่วถึง และกว่าจะ
ได้รับคำสั่งปฏิบัติอาจจะล่าช้าและไม่ตรงกับ ความประ-
สงค์ของท้องถิ่นนัก ทั้งนี้เพราะจะต้องประสาน
นโยบายและประโยชน์ส่วนกลางกับกรุงเทพมหานคร
เข้าด้วยกัน

๒.๓ การที่ให้ประชาชนในกรุงเทพมหานคร
นครมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจปัญหาและดำเนินจัดตั้ง
กิจการตำรวจเอง ในปัจจุบันย่อมจะทำให้มีการพัฒนา
กิจการตำรวจอย่างจริงจังขึ้น เพราะเป็นที่ยอมรับว่า
ในปัจจุบันกิจการตำรวจถึงระยะนี้ กำลังทรุดโทรมลง
อย่างมาก นอกจากนั้นการให้ท้องถิ่นเข้าดำเนินการนั้น
อาจจะช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือจากประชาชนในการ
ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่น เพราะ
ถือว่าทุกคนจะต้อง ร่วมกัน รับผิดชอบ เท่ากับเป็นการ
กระตุ้นให้ประชาชนพยายามที่จะกระทำสิ่งอื่น ๆ ที่ดี
ต่อไปอีก เท่ากับช่วยส่งเสริมให้ท้องถิ่นเกิดความคิด
ริเริ่มและสร้างผู้นำในระดับท้องถิ่นขึ้น

ผลเสีย

๑. ประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก จึงมีความ
จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างประ-
หยัด แต่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด การมีตำรวจระดับชาติ
ทำให้รัฐบาลกลางสามารถใช้เป็นกองกำลังสนับสนุน
กองกำลังทหารได้ในลักษณะของ PARA-MILITARY
ซึ่งการที่จะเป็นหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของ
ทหารได้นั้นจึงจำเป็นต้องมีแผนการ ผูกอบรมประสาน
กันเป็นพิเศษ หากจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายกำลังไป

ปราบปราม หรือยึดพื้นที่ เช่น ปราบปรามผู้ก่อการร้าย
การป้องกันพื้นที่ชายแดนย่อมกระทำได้ดีทันที แต่หาก
ตำรวจส่วนหนึ่งแยกตัวไปขึ้นกับกรุงเทพมหานคร หรือ
ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น ซึ่งปฏิบัติงานรับผิดชอบ
ชอบทางด้านท้องถิ่นแต่อย่างใดแล้ว ความคล่องตัว
ในการใช้กำลังตำรวจ เพื่อรักษาอธิปไตยของประเทศ
จะหมดไป ทำให้ความมั่นคงของรัฐกลอนแคลนและ
ขัดกับหลักการปกครองแบบรวมอำนาจ ที่ว่าจะต้อง
รวมกำลังทหารและตำรวจให้ขึ้นต่อส่วนกลาง เพื่อ
ประโยชน์ในการบังคับให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ
รัฐบาลกลาง และการป้องกันอธิปไตยของประเทศ

๒. การที่จะมุ่งหวังให้ท้องถิ่น รับผิดชอบใ
การรักษาความสงบเรียบร้อย โดยถือว่าเป็นโครงกา
หนึ่งของการฝึกหัดประชาธิปไตยให้ท้องถิ่นเพื่อสร้าง
นำขึ้นมา เท่ากับเป็นการนำเอากระบวนการยุติธรรม
ไปผูกไว้กับโครงการนี้ ซึ่งน่าจะไม่เป็นผลดีนัก ทั้ง
เพราะการทำให้ ประชาชนพลเมือง เสื่อมเสียสิทธิเส
ภาพหรือการเอาคนติดตราง ไม่น่าจะเป็นเรื่องที่ดี
ขึ้นเพื่อฝึกสอนประชาธิปไตย หากผู้เสียหายหรือ
ต้องหาไม่ได้รับความเป็นธรรมก็เท่ากับการนำอนาคต
และชีวิตประชาชนเป็นเดิมพัน การฝึกหัดประ
ธาธิปไตยบทนี้จึงอาจจะมีราคาค่อนข้างแพง

๓. เป็นการเพิ่มปัญหาการขัดแย้งในการ
งานและก่อให้เกิดปัญหาทางด้านการประสานงาน
นี้ เพราะตามปกติการ ประสานงานใน หน่วยงานเด
กันมักจะประสานปัญหาอยู่แล้ว การแยกหน่วยง
ตำรวจออกไปขึ้นอยู่กับกรุงเทพมหานคร หรืออก

บริหารส่วนท้องถิ่นเป็นเอกเทศนั้น การที่จะหวังให้มีการประสานงานระหว่างตำรวจหน่วยอื่นที่มีระเบียบปฏิบัติและวินัยแตกต่างกันไปนั้น จะราบรื่นไปได้อย่างไร เพราะไม่มีสายการบังคับบัญชาเกี่ยวข้องกันเลย กลับจะก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเพิ่มขึ้นเพราะเขตอำนาจและพื้นที่ซ้ำซ้อนกันกับตำรวจนครบาล ซึ่งเป็น

ตำรวจส่วนกลาง การทำงานกันซ้ำซ้อนกันเช่นนี้ อาจเกิดการขัดข้องทั้งในด้านนโยบายและวิธีการปฏิบัติอยู่เสมอ ทำให้การรักษากฎหมายขาดประสิทธิภาพ

๔. ในกรณีที่จังหวัดขอเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานบังคับให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของท้องถิ่น โดยไม่อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาแล้ว อาจเกิดปัญหาว่าประชาชนไม่ยอมรับสภาพการเป็นตำรวจ ยิ่งในกรณีที่แยกสถานที่ทางและกำหนดเครื่องแบบแตกต่างจากตำรวจส่วนกลางแล้ว ความรู้สึกยอมรับจากประชาชนยิ่งจะลดน้อย เพราะการเป็นตำรวจนั้นจะต้องเป็นทั้งรูปแบบและเนื้อหาสาระ (Form and Content)

๕. เมื่อมีการจัดตั้งกองตำรวจกรุงเทพมหานครขึ้นใหม่ โดยแยกตัวออกจากข้าราชการตำรวจกิตติมศักดิ์โดยเด็ดขาดแล้ว จะมีปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาตามมาตรา ๑๘ วรรค ๒ บัญญัติว่าสำหรับในจังหวัดนครและชนบท ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิดหรือตั้งหรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องห้ามที่อยู่ หรือถูกภายในเขตอำนาจของตนได้

ฉะนั้น โดยหลักแห่งกฎหมายข้าราชการ

ตำรวจที่มียศต่ำกว่าร้อยตำรวจตรีลงมาจึงไม่มีอำนาจสอบสวน ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงอยู่ที่ว่ากรุงเทพมหานครจะหาข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจตรีได้จากที่ใด เพราะข้าราชการตำรวจซึ่งมียศต่าง ๆ นั้น ในขณะนั้นอยู่เฉพาะข้าราชการตำรวจสังกัดกรมตำรวจเท่านั้น แม้จะมีกฎหมายให้อำนาจกรุงเทพมหานครจัดตั้งกองตำรวจกรุงเทพมหานครขึ้นได้เอง แยกออกจากกรมตำรวจก็ตาม แต่ก็ไม่มีอำนาจที่จะแต่งตั้งผู้ใดใหม่ อำนาจที่จะแต่งตั้งผู้ใดใหม่ยศเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรได้ ทั้งนี้เพราะ พ.ร.บ. ยศตำรวจ พ.ศ. ๒๔๘๐ มาตรา ๕ บัญญัติว่า "การแต่งตั้งให้ยศเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรนั้น ให้ทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ และให้เป็นไปตามชั้นซึ่งได้บรรจุไว้ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ เว้นแต่ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ยศเป็นตำรวจ" ฉะนั้นจึงเห็นได้ชัดว่า ผู้ที่จะมียศเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรคือ ตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป จะต้องได้รับการแต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจกรมตำรวจ เมื่อหน่วยราชการอื่นแต่งตั้งข้าราชการให้มียศนายตำรวจสัญญาบัตรไม่ได้ ก็ย่อมไม่มีอำนาจทำการสอบสวนคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๖. เรื่องเขตอำนาจของพนักงานสอบสวนและผู้จะเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ กล่าวคือ เมื่อจัดตั้งกองตำรวจกรุงเทพมหานครขึ้นใหม่ย่อมต้องกำหนดเขตอำนาจรับผิดชอบ และเขตพื้นที่ปกครองในการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในกรุงเทพมหานครซึ่งซ้ำกับเขตอำนาจการรับ

ผิดชอบและเขตพื้นที่การปกครอง ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสังกัดกรมตำรวจ เมื่อตำรวจสองหน่วยต่างมีเขตรับผิดชอบในที่แห่งเดียวกัน ก็ย่อมจะเป็นการทำงานซ้ำซ้อนกันจนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นในเขตพื้นที่เดียวกันนั้น ก็กลายเป็นว่าพนักงานสอบสวนหลายฝ่ายหลายคน ปัญหาจึงมีว่าพนักงานสอบสวนฝ่ายใดจะเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ เพราะตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรค ๔ ระบุว่า ในเขตท้องที่ใด มีพนักงานสอบสวนหลายคน การดำเนินการสอบสวนให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้น เมื่อในท้องที่นั้นมีพนักงานสอบสวนสองฝ่าย ต่างก็มีหัวหน้าด้วยกัน จึงไม่อาจจะชี้ขาดได้ว่า ฝ่ายใดจะเป็นหัวหน้าท้องที่นั้น ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๗. ปัญหาเรื่องความเป็นเจ้าพนักงาน กล่าว

คือ ถ้ากรุงเทพมหานครจัดตั้งกองตำรวจขึ้นโดยอิสระ
 ปัญหาเกี่ยวกับสภาพของการเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ
 กรุงเทพมหานครว่า จะมีสภาพเป็นเจ้าพนักงานตาม
 แบบตำรวจแห่งชาติหรือไม่ หรือมีสภาพเป็นเจ้า
 พนักงานเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้
 เพราะหากว่า เป็นเจ้าพนักงานเฉพาะเขตในเขตพื้นที่
 กรุงเทพมหานคร การออกไปสืบสวนจับกุมนอกเขต
 พื้นที่ จะถือว่าเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติการตามหน้าที่
 หรือไม่ เพราะหากคนร้ายต่อสู้ขัดขวางการจับกุม ก็
 จะมีกฎหมายคุ้มครองกันลงโทษหนักขึ้นกว่าทำร้ายคน
 ธรรมดา และถ้าหากถือว่าตำรวจกรุงเทพมหานครเป็น
 เจ้าหน้าที่ตำรวจเช่นเดียวกับตำรวจแห่งชาติ เมื่อออก
 ไปนอกเขตพื้นที่แล้วเขาจะมีความสำนึกในการเป็น
 ตำรวจอยู่หรือไม่ เพราะเมื่อไปพบการกระทำผิดอาญา
 นอกเขตพื้นที่หากไม่ทำการจับกุม ก็จะต้องรับโทษ
 ฐานเป็นเจ้าพนักงานละเว้นการจับกุมตามหน้าที่ นอก
 จากนี้ปัญหาอีกก็คือว่า ถ้าหากตำรวจกรุงเทพมหานคร
 ไปกระทำความผิดขึ้นในเขตท้องถิ่น เช่นจัดให้
 มีการลักลอบเล่นการพนันขึ้น เขาจะอยู่ในฐานะเป็น
 เจ้าพนักงานหรือไม่ การปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย
 อาญาในประเทศไทย ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติการเพื่อ
 สนองความต้องการของท้องถิ่นให้ดีขึ้นตามความ
 หมายของการกระจายอำนาจ เพราะเป็นเรื่องที่ต้อง
 ปฏิบัติต่อคนทั้งชาติเสมอเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าคนอยู่
 ในกรุงเทพมหานครจะได้รับการปฏิบัติจากพนักงาน
 สอบสวนอย่างหนึ่ง แต่คนที่อยู่ในจังหวัดอื่นจะได้รับการ
 ปฏิบัติจากพนักงานสอบสวนอย่างหนึ่ง ซึ่งสื่อให้

เห็นถึงความไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันของการให้บริการ
 แก่ประชาชน ในเรื่องนี้จะต้องถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง
 เพราะเป็นการกระทบกระเทือนถึงสิทธิ และเสรีภาพ
 ของประชาชนซึ่งมีบทบัญญัติในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
 ประกันไว้

๘. เมื่อถึง การตำรวจถูกควบคุมจากราษฎร
 ในท้องถิ่น ถึงขนาดให้คนให้โทษข้าราชการตำรวจ
 และกำหนดนโยบายให้ปฏิบัติได้แล้ว เท่ากับนำเอา
 กระบวนการยุติธรรมเบื้องต้นไปผูกไว้กับสมาชิก หรือ
 ผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง
 การเห็นแก่พรรคพวกจะเกิดขึ้นตามมา อาจจะมี
 การสั่งให้ตำรวจงดเว้นการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อช่วย
 พรรคพวกหรือหวั่นไหวของตน

และกลืนแก่งฝ่ายตรงกันข้ามได้ หากเป็นกรณีเช่นนี้
ตำรวจก็จะกลายเป็นอันธพาลในเครื่องแบบ เป็นลูก
สมุนของนักเลงอันธพาล ที่เข้ามาบริหารกรุงเทพ
มหานคร ซึ่งเรื่องนี้เป็นช่องทางที่เดินไปได้มาแล้วใน
เมืองชิคาโก สหรัฐอเมริกา ก่อนที่สมัย O.W.
Wilson ผู้แต่งหนังสือ Police Administration
จะเข้ารับตำแหน่งผู้กำกับตำรวจที่นั่น จึงน่าจะได้
ระมัดระวังมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นในประเทศไทย
ประกอบกับระบบศาลและการพิจารณาคดีของศาลใน
ประเทศไทย ไม่ได้อาศัยระบบลูกขุนแบบในประเทศ
สหรัฐอเมริกา ฉะนั้นลักษณะของการตัดสินคดีอาญา
จึงไม่ได้เป็นเรื่องของท้องถิ่น

๓. การให้มีส่วนร่วมกันดำเนินการระหว่าง
ราชการบริหารส่วนกลางกับกรุงเทพมหานคร
จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วว่า การมอบ
ราชการบริหารส่วนกลางจัดทำกิจการตำรวจ ไปให้
กรมข้อดีและข้อเสียหรือถ้าจะมอบให้ราชการบริหาร
ท้องถิ่นจัดทำกิจการตำรวจไปเองแล้ว ก็มีผลดีและ
เสียเช่นกัน ฉะนั้นจึงควรให้มีส่วนร่วมกันดำเนิน
ระหว่างราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริ
หารส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ จะได้อาศัยข้อดีในการจัด
ให้ตำรวจขึ้นอยู่กับราชการบริหารส่วนกลาง ไป
ข้อเสียของการจัดแบบให้ท้องถิ่นดำเนินการด้
เอง อย่างไรก็ตามการจัดกิจการตำรวจโดยให้มี

ร่วมระหว่างส่วนกลางและกรุงเทพมหานครน่าจะมีผล
ดีผลเสียดังนี้

ผลดี

๑. ปรากฏหมายแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ
ซึ่งเป็นพระราชกฤษฎีกาเพียงฉบับเดียวก็สามารถมี
ตำรวจกรุงเทพมหานครได้

๒. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมายได้
อย่างกว้างขวาง ไม่จำกัดลักษณะความผิดและเขต
ในการปฏิบัติการ

๓. ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายในทุก
สถานที่ อันเป็นหลักประกันในการปฏิบัติหน้าที่

๔. มีนโยบายและมาตรฐานในเรื่องเกี่ยวกับ
กำลังพล เครื่องอุปกรณ์ และการปฏิบัติงานเป็นไป
ในทางเดียวกัน เพื่อประชาชนจะได้รับความเป็น
ธรรมในการปฏิบัติหน้าที่เหมือนกัน

๕. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ มีความรู้ ความ
สามารถในการปฏิบัติงานอยู่แล้ว ประกอบกับมีความ
ชำนาญในสภาพพื้นที่และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

๖. เป็นการประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่าย
ในเรื่องการจัดหาสถานที่และการฝึกอบรมตลอดจน
เครื่องอุปกรณ์บางประการ

๗. ไม่ต้องเสียเวลาในการจัดวางรูปงาน การ
จัดหากำลังพล จัดหาสถานที่ ตลอดจนการฝึกอบรม
กำลังพล

๘. ทำให้การประสานงานและเกิดความร่วมมือ
มีระหว่าง ตำรวจกรุงเทพมหานครกับตำรวจอื่นๆ
ทั่วไปด้วยดี เนื่องจากเป็นข้าราชการตำรวจด้วยกันและ
อยู่ในสังกัดเดียวกัน

ผลเสีย

๑. ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ในการทำให้
กรุงเทพมหานครจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานครขึ้นเอง

๒. ตำรวจที่จัดตามแบบวิธีนี้ ไม่ได้เป็น
ข้าราชการกรุงเทพมหานครโดยตรง แต่รับเงินเดือน
ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วน
ท้องถิ่น อาจขัดกับหลักราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

๓. เกิดความยุ่งยากและใช้เวลาในการ
กำหนดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ เพราะกรมตำรวจ
อยู่ในความควบคุมของ ก.พ. การกำหนดอัตรากำลัง
เจ้าหน้าที่ต้องเสนอ ก.พ. พิจารณา ซึ่งงานท้องถิ่น
ห่างกับงานส่วนกลางอยู่แล้ว อาจทำให้ได้รับอัตรา

กำลังไม่ตรงตามความเป็นจริงและตามความจำเป็น
ของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นได้

๕. กรุงเทพมหานครไม่สามารถควบคุมปก
ครองบังคับบัญชาตำรวจกรุงเทพมหานครสังกัดกรม
ตำรวจ

ทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการจัด ตำรวจกรุงเทพมหานคร

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าแนวความคิดใน
การจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานครมีถึง ๓ แบบด้วยกัน
คือ การให้ราชการบริหารส่วนกลางรับผิดชอบในการ
รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและจัดตั้งกิจ
การตำรวจประการหนึ่ง การกำหนดให้กรุงเทพมหานคร
รับผิดชอบในการจัดทำกิจการตำรวจโดยอิสระด้วย
ตัวเองอีกประการหนึ่ง และการให้มีส่วนร่วมกันดำเนิน
การสำหรับการบริหารส่วนกลางกับกรุงเทพมหานครจัด
กิจการตำรวจอีกประการหนึ่ง ซึ่งในการจัดกิจการ
ตำรวจทั้ง ๓ วิธีนี้ มีข้อได้เปรียบและเสียเปรียบ
แตกต่างกันไป แต่ทางเลือกที่ดีที่สุดคือการจัดกิจการ
ตำรวจโดยให้มีการดำเนินการร่วมกันระหว่างการบริ
หารส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ซึ่งการจัดให้ส่วน
กลางกรุงเทพมหานครดำเนินการร่วมกันในรายละเอียด
มีทางเลือกอยู่ ๒ ทางคือ

๑. จัดตั้งกองตำรวจกรุงเทพมหานครเป็น
หน่วยงานขึ้นกองบังคับการขึ้นต่อกองบัญชาการตำรวจ
นครบาลหรือเป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกรมตำรวจ

วิธีนี้หมายถึงการมอบหมายให้ตำรวจกรุงเทพ

มหานครทำหน้าที่เกี่ยวกับความผิดตาม ข้อบัญญัติกรุง
เทพมหานครและความผิดตามกฎหมายที่ให้เป็นอำนาจ
หน้าที่ของกรุงเทพมหานคร โดยไม่รวมงานวิศวกรรม
จราจร และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย วิธีนี้
เท่ากับจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ และมีฝ่ายอำนาจ
การขึ้นต่างหาก ฝ่ายอำนาจการจะทำหน้าที่อำนาจการ
ให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร ที่มอบ
ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลหรืออธิบดีกรมตำรวจไป
ดำเนินการ ส่วนการปกครองบังคับบัญชาขึ้น
ตรงต่อกองบัญชาการตำรวจนครบาลหรือกรมตำรวจ
แล้วแต่กรณี ซึ่งจะทำให้นโยบายหรือวัตถุประสงค์
ของท้องถิ่นได้รับการเอาใจใส่ในการตรวจตราจับกุม
จากตำรวจ

๒. จัดตั้งกองตำรวจกรุงเทพมหานครขึ้นเป็น
หน่วยงานระดับกองบัญชาการแยกออกต่างหาก จาก
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

วิธีนี้หมายถึงการจัดรูปงานของตำรวจกรุงเทพ
มหานครให้รับผิดชอบงานทั้งระบบ ทั้งการรักษาข้อ
บัญญัติกรุงเทพมหานคร วิศวกรรมจราจร และการ
บรรเทาสาธารณภัย จัดเป็นหน่วยงานออกเป็น ๓
กองบังคับการคือ

๒.๑ กองบังคับการตำรวจกรุงเทพมหานคร
รับผิดชอบความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ความผิดตาม
พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ร.บ. รด
ยนต์ และกฎหมายอื่นที่ให้เป็น
อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๒.๒ กองบังคับการตำรวจ รับผิดชอบเกี่ยวกับคดีวิศวกรรมจราจร และ การปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการจราจรในนครหลวง โดยการโอนกองบังคับการตำรวจจราจร กองบัญชาการตำรวจนครบาลเดิม ให้สังกัดในกองบัญชาการตำรวจ กรุงเทพมหานคร

๒.๓ กองบังคับการป้องกันและบรรเทา

สาธารณภัย รับผิดชอบเกี่ยวกับการดับเพลิงและภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการโอนงานและคนของกองบังคับการตำรวจดับเพลิง กรมตำรวจ ให้สังกัดในกองบัญชาการใหม่

๓. ขยายงานสถานตำรวจนครบาลใหม่สาร-
วัตรตำรวจกรุงเทพมหานคร

๖๕๕ เป็นวิธสนเปลี่ยนงบประมาณน้อยที่สุด คือ เสียค่าใช้จ่าย ในการจัดเพิ่มกำลังพลตั้งแต่ พลตำรวจจนถึงสารวัตรทำหน้าที่เกี่ยวกับความผิดทาง ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเท่านั้น ส่วนฝ่ายอำนาจ การและผู้บังคับบัญชาชั้นสูงกว่านั้น คือตำแหน่ง สารวัตรใหญ่ขึ้นไปคง ใช้ผู้บังคับบัญชาคนเดิมของกอง บัญชาการตำรวจนครบาล ๖๕๕๕ ๕ ๖๕๕๕ กรุงเทพมหานครจะเสียค่าใช้จ่ายในการจัดตั้ง และงบประมาณ ในการนี้ น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับ ๒ วิธที่กล่าวมาแล้ว

สรุป

แนวความคิดในการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร ที่เสนอมานับได้ถึง ๓ แนว แต่เมื่อพิจารณาถึงทางเลือกที่ดีที่สุดแล้ว จะเห็นว่าการให้กรุงเทพมหานคร และการบริหารส่วนกลางหรือกรมตำรวจรับผิดชอบ ในการจัดตั้งและดำเนินงานร่วมกันเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับสภาพการปกครองและสถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งการให้กรมตำรวจและกรุงเทพมหานครร่วมกันจัดตั้งการตำรวจยังมีทางเลือกอยู่ถึง ๓ ทาง คือการจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานขึ้นกองบังคับการขึ้นตรงต่อกองบัญชาการตำรวจนครบาลหรือกรมตำรวจวิธีหนึ่ง หรืออาจจะจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานขึ้นกองบังคับการขึ้นตรงต่อกองบัญชา

การตำรวจกรุงเทพมหานครรับผิดชอบ แยกออกจากกองบัญชาการตำรวจนครบาลอีกวิธีหนึ่ง ส่วนวิธีสุดท้ายได้แก่การขยายงานสถานีตำรวจนครบาลให้มีสารวัตรตำรวจกรุงเทพมหานครขึ้น

อย่างไรก็ตามข้อเสนอนี้เป็นแต่เพียงแนวความคิดในการจัดตั้งเท่านั้น หากประสงค์จะให้จัดตั้งกองตำรวจกรุงเทพมหานครขึ้นตามแบบ หรือวิธีใดจะต้องพิจารณาถึงผลดีผลเสีย ในการดำเนินการประกอบกำลัง และการแยกส่วนราชการภายในอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

ระบบกินแรงงานข้าราชการชั้นผู้น้อย

เมื่อพูดถึงข้าราชการชั้นผู้น้อย ก็อบรรดาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาทั้งหลายแล้ว ก็ให้เกิดความรู้สึกไม่เป็นธรรมในระบบราชการเมืองไทยอย่างมาก ๆ ในทันทีจะขอกล่าวแต่เฉพาะการปฏิบัติราชการของข้าราชการชั้นจัตวาของหน่วยงานของกรม ๆ เก่งกรม ๆ เพื่อเป็นอุทธาหรณ์เป็นทางระบายความอัดอั้นตันใจที่ข้าราชการผู้นั้นได้ถูกระบบราชการบีบ หรือถูกผู้เหนือกว่ากินแรงแรงงานไปโดยที่ข้าราชการผู้นั้นผู้นั้นหาได้รับความดีความชอบซึ่งไม่เป็นธรรม สู้ทุกสาเหตุปฏิบัติราชการ ในหน้าที่จนตัวเป็นเกลียว

จะขอเล่าถึงการปฏิบัติราชการของหน่วยราชการหน่วยย่อย ๆ หน่วยหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนได้รับการบอกเล่ามาด้วยตนเองเพื่อเป็นบทเรียน และหาทางแก้ไข ขจัดปัญหาในระบบกินแรงงานในวงราชการเมืองไทยให้หมดไปเสียที

มีข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาผู้นั้น เขาผู้นั้นปฏิบัติราชการอยู่ในหน่วยราชการส่วนภูมิภาค ขึ้นกับราชการบริหารส่วนกลาง ไม่พ้นตำแหน่ง เสมียนพนักงานธรรมดา ๆ ประจำสำนักงานของหน่วยนั้น ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่การเงินของ

หน่วย ๆ ซึ่งตามปกติตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงิน ใน หน่วยราชการย่อย ๆ อันนับได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ สำคัญของสำนักงาน จำเป็นจะต้องแต่งตั้งโดยตำแหน่ง เพราะเป็นหัวใจของงานที่จะทำให้งานของหน่วยนั้น ๆ เติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่หน่วยงานของ กรมนั้นแปลกกว่าหน่วยงานทั้งหลาย ไม่ปรากฏว่ามี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินปฏิบัติงานประจำ ตอนที่ ก็นักเขียนเห็นว่าหัวหน้าหน่วยงานนั้นมองเห็นแนวของความ ซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานและความขยันในการปฏิบัติ หน้าที่ราชการ ก็มอบหมายให้ข้าราชการชั้นจัตวา ผู้นั้นทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินโดยอัตโนมัติ เวลา มีหนังสือราชการเกี่ยวกับการเงิน ก็เขียนคำสั่งลงใน หนังสือสั้น ๆ ว่า หมวดการเงินดำเนินการ หมวด การเงินทราบเพื่อปฏิบัติ เวลาหนังสือราชการเกี่ยว กับระเบียบปฏิบัติราชการอื่น ๆ ก็เขียนคำสั่งลงไป ที่หัวหน้าสั้น ๆ ว่า หมวดสารบรรณเพื่อทราบและ แจ้งให้ข้าราชการทราบโดยทั่วกัน เป็นต้น

ที่จะขอกล่าวถึงแต่เฉพาะเจ้าหน้าที่การเงิน คนนี้ อันนับเป็นพระเอกของเรื่องโดยเฉพาะ พูด ถึงเรื่องหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเงินก็นับตั้งแต่ จัดทำ ฎีกาเบิก - จ่ายเงินทั้ง ในงบประมาณและเงินนอกงบ งบประมาณทุกหมวด จัดลงทะเบียนคุมยอดเงินงบประมาณต่าง ๆ ที่หน่วยงานนั้นได้รับจัดสรรให้ดำเนินการ ตามหลักของการปฏิบัติราชการนั้น ถ้าจะกล่าว ถึงหน้าที่ต่าง ๆ แล้ว เมื่อมีเจ้าหน้าที่การเงินแล้ว เขาก็จะต้องมีเจ้าหน้าที่การบัญชีอีกตำแหน่งหนึ่งควบคู่

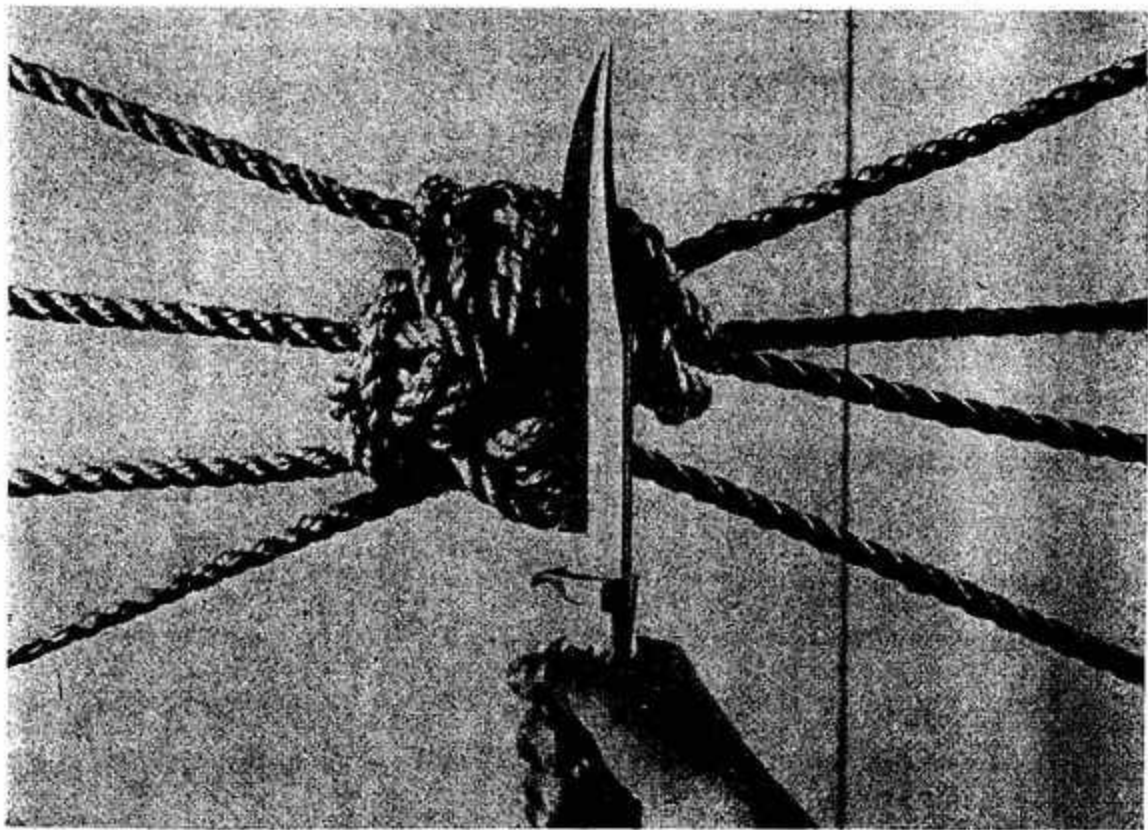
กันไป คอยทำหน้าที่เมื่อฎีกาเบิกจ่ายเงินที่เจ้าหน้าที่ การเงินจัดการกิจเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะจัดส่งให้พนักงานบัญชีจัดลงบัญชีคือ นับตั้งแต่บัญชีเงินสด บัญชี แยกประเภททั่วไป บัญชีย่อยเงินรายจ่ายงบประมาณ และบัญชีอื่น ๆ อีกอีกป่าละ แต่หน่วยงานนี้ไม่มี พ่อ พระเอกของข้าพเจ้าก็จัดการดำเนินการเองนับตั้งแต่จัด ทำฎีกาเบิก ถ้าเป็นงานตามแผนงานอันเป็นเงิน จำนวนมากเกินอำนาจของหัวหน้าหน่วยจะจัดการเอง ได้ ก็เริ่มตั้งแต่ทำหนังสือขออนุญาตจัดซื้อจัดจ้างโดย วิธีต่าง ๆ จัดทำสมุดคู่จ่ายเงิน จ่ายเงินให้ผู้รับ ัตถ์ยอดเงินงบประมาณ ตลอดจนลงบัญชีทุกเล่มเสร็จ เลย มาถึงตอนรายงานต่าง ๆ พระเอกคนนั้นก็จัดการรวบรวมใบสำคัญต่าง ๆ เขียนคำชี้แจงหลังใบ สำคัญ จัดทำงบหน้าใบสำคัญ ยกร่างรายงานง เงินเดือนเงินเบิกตามงบประมาณ จัดพิมพ์ตัวรายงาน เสร็จแล้วก็พิมพ์ร่างรายงานการเงินตามระบบบัญชี ใหม่ในส่วนภูมิภาค ซึ่งจะต้องจัดทำควบคู่กันไปทุกคู่ เดือน จัดพิมพ์เองเสร็จ

จะขอย้อนกล่าวถึงก่อนจะมีระบบบัญชีใหม่ ส่วนภูมิภาคเกิดขึ้นในปี ๒๕๑๐ ทางราชการก็ส่ง หน่วยงานในส่วนภูมิภาคแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ ๆ จะเข้ารับการอบรมกันละเพราะเป็นของใหม่ ท่านหัวหน้า หน่วยงานนั้นก็ส่งพ่อพระเอกของเราเข้ารับการอ บรมยังศูนย์อบรมในส่วนภูมิภาคในเขตนั้น ทางเจ้าสั่ง มีหนังสือแจ้ง ไปให้ส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมเช่นกัน หนังสือถึงช้ากว่าทางจังหวัดฯ ซึ่งทางหน่วยงานไป

เจ้าหน้าที่การเงินพระเอกของเราไปแล้วหนังสือกรมจึง
ถึงหน่วยงาน หน่วยงานก็ตอบกรมไปว่าได้ส่งนายพระ
เอกของไปอบรมแล้ว กรมเจ้าสังกัดตอบผางลงมาเลย
ว่าให้จัดส่งข้าราชการชั้นตรีเข้าอบรม อ้ายหมอนั้นมัน
ชั้นจัตวาส่งไปทำไม แต่กว่าหนังสือกรมจะถึงหน่วยงาน
เขาอบรมกันเสร็จแล้ว ข้อสังเกตในการส่งการขออน
ทำให้เป็นขออนาคคณบดีที่สุด ในการปฏิบัติราชการทั้ง
หลาย คือเมื่อเจ้าพระเอกคนนั้นทำหน้าที่เป็นเจ้า
หน้าการเงินของหน่วยงานแล้ว เหตุใดจะต้องให้
ส่งบุคคลอื่นซึ่งไม่ได้ทำหน้าที่นั้นให้ไปเข้ารับการอบรม

กับเขา หรืออาจเห็นไปว่าข้าราชการชั้นจัตวามีภูมิ
ปัญญาต่ำไป สมมุติว่าถ้าเจ้าหมอพระเอกคนนั้นซึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่การเงินแต่บังเอิญไม่ได้เข้ารับการอบรม
กับเขาแล้ว ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำ
ไม่จริงจะทำงานรู้อะไรหรือถูกต้อง แล้วพอคนที่ไม่ได้
ปฏิบัติหน้าที่นั้นไปรับการอบรมมาแล้วไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่
ที่มีประโยชน์อันใด นาคค

คราวนี้จะกล่าวต่อไป พ่อพระเอกของเรา
ก็ปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ได้รับมอบหมายของหน่วยงาน

นั้นมาตลอดครึ่งเสมอมา อยู่ๆ กรมเจ้าสังกัดก็ส่ง
ท่านเจ้าพนักงานชั้นตรีไปเพิ่มที่หน่วยงานนั้นอีก ๑
อัตรา ท่านหัวหน้าหน่วยงานก็แต่งตั้งที่เหมือนกัน
ให้เป็นหัวหน้าหมวดการเงินโดยเขียนเป็นคำสั่งให้พระ
เอกของเราเป็นลูกมือหรือผู้ช่วยหัวหน้าหมวดการเงิน
คนนั้น ตอนนั้นก็เกิดสนุกละ ท่อหัวหน้าหมวดการ
เงินแทนที่จะทำหน้าที่การเงินหัวหน้าหมวด แยกกลับ
ทำหน้าที่คล้าย ๆ กับเป็นลูกน้องหรือผู้ช่วยเจ้าพระเอก
เจ้าพระเอกของเราแถมเป็นคนสงบเสงี่ยมเจียมตัวอยู่
แล้ว ก็ไม่มีปฏิกิริยาอะไรเกิดขึ้น ก็ปฏิบัติหน้าที่เช่น
เคยปฏิบัติมาก่อนที่ท่านหัวหน้าหมวดการเงินจะเดินทาง
ไปรับราชการที่หน่วยงานนั้นตามปกติ ท่านชั้นตรีผู้
ท่านก็ปฏิบัติงานในหน้าที่โดยทั่วไป คือไม่มีหน้าที่
เป็นประจำในหน่วยงาน หัวหน้าหน่วยงานเห็นว่างาน
ของพระเอกหนักนักก็คิดมอบให้ท่านพนักงานชั้นตรีผู้
นั้นลงบัญชีต่าง ๆ ในระบบบัญชีทุกเล่มทำไปได้ทุกสิ่ง
แถมบอกขอคืนให้เจ้าหน้าที่การเงินเขาเอง แลจะไป
ปฏิบัติงานอื่น ๆ ของแกลคือเป็นหัวหน้าคนงานทุกอย่างๆ
ก็เช่นนั้น เอาออกกะซี่ ท่อพระเอกทำงานหนักก็ไม่มี
หยุดวันเสาร์อาทิตย์กันละ

ตอนนี้จะกล่าวถึงตอนสำคัญตามหัวเรื่องของ

บทความนี้ ในระยะนั้น พ.ศ. ที่ทำใจจำไม่ได้ไม่ต้อง
พูดถึง กรมเจ้าสังกัดเขาก็ให้รายงานผลของการปฏิบัติ
งานในหน้าที่ของแต่ละบุคคลเพื่อรายงานไปยังกระ
ทรวงหรือ ก.พ. ต้องการทราบอะไรก็จำไม่ได้เสียแล้ว
ในการรายงานหน้าที่ของเจ้าพระเอกเจ้าหน้าที่การเงิน
ของหน่วยงานนั้น ท่านทราบไหมว่าเขารายงานกัน
อย่างไร ท่านหัวหน้าหน่วยงานท่านให้รายงานไปว่า
ทำหน้าที่เป็นเสมียนพนักงานจัดพิมพ์ฎีกาเบิกเงินอย่าง
เดียว การทำงานอื่น ๆ ในหน้าที่การเงินที่เจ้าพระเอก
หมอนั้นปฏิบัติ ท่านให้ข้าราชการชั้นตรีหัวหน้าหมวด
การเงินคนนั้นรายงานผลงานการปฏิบัติหน้าที่ไปหมด
ท่านให้เหตุผลว่า ชั้นตรีต้องมีผลงานมากมายเข้าไว้ด้วย
จะถูก ก.พ. เขาเล่นงานเอาเดียวเขาก็ยกยอปอตรากรมจะ
ตำหนิ นั้นแน่ว่าเขาใส่ไหมล่ะครับ

นี่แหละครับ การปฏิบัติราชการในระบบกึ่งนรงาน
ของข้าราชการชั้นผู้น้อย ท่านละเอียดประณีตบางไหน.

โกต้อง (ผู้บันทึกบทความ)

การโอนเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษ

ที่ สร. ๐๒๐๑/๑๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๑ สิงหาคม ๒๕๑๔

เรื่อง การโอนเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๒๑๐/ว. ๑๐๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๓

ตามที่ ได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรี อนุมัติให้เปลี่ยนแปลง หลักเกณฑ์การโอนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ แก่ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน นั้น

บัดนี้ กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การโอนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ แก่ข้าราชการที่มาปฏิบัติราชการในกองอำนาจรักษาความมั่นคงภายใน คือ

๑. กลุ่มข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร เลื่อน ๒ ชั้นได้ไม่เกินร้อยละ ๑๕
๒. กลุ่มข้าราชการชั้นสัญญาบัตร เลื่อน ๒ ชั้นได้ไม่เกินร้อยละ ๑๕
๓. กลุ่มข้าราชการพลเรือนชั้นจตุรา—เอก กลุ่มข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ—พ.ต.อ. (พิเศษ) กลุ่มข้าราชการทหารชั้น พลจ (อาสาสมัคร)—ชั้น พ.อ. (พิเศษ) ที่ปกติอยู่ในเกณฑ์เลื่อน ๒ ชั้นตามข้อต้น หากแสดงความสามารถดีเด่น มีผลงานน่าชมเชย และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการทั่วไป ให้พิจารณาเลื่อน ๓ ชั้นได้ไม่เกินร้อยละ ๓

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๑๔ ลงมติอนุมัติตามที่กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ไพบูลย์ ทองมิตร

(นายไพบูลย์ ทองมิตร)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๘๑๒๒๕๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือที่ ศร. ๐๒๐๑/ว. ๘๕ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๘

ตามที่ได้ขยับขั้นมติคณะรัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษ มาถือเพื่อปฏิบัติ โดยกำหนดให้เลื่อนเงินเดือน ๒ ขั้น แก่ข้าราชการแต่ละกลุ่มไม่เกินร้อยละ ๑๕ และให้เลื่อนเงินเดือน ๓ ขั้น จำนวนไม่เกินร้อยละ ๓ ของจำนวนข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๘ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องนอกกรณีหนึ่ง แล้วลงมติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเดิม เว้นแต่การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ๓ ขั้น ให้ เจ้าสังกัดพิจารณาเลื่อนเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานดีเด่น มีผลงานนำชมเชยและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการทั่วไปยิ่งกว่าผู้ที่ได้เลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ๒ ขั้นอย่างเห็นได้ชัด และให้พิจารณาบำเหน็จความชอบให้เป็นการเฉพาะเป็นรายๆ ไป โดยไม่ให้ถือว่าจะต้องเลื่อนเงินเดือนให้ครบตามโควตา ที่กำหนดไว้ นั้น ทั้งนี้ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ในเรื่องนี้ด้วย

จึงเรียนขึ้นขั้นมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไปและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ปลั่ง มีจูล

(นายปลั่ง มีจูล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการถือจ่ายเงินเดือน

พ.ศ. ๑๕๐๓/๒๕๖๕

กระทรวงการคลัง

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการถือจ่ายเงินเดือน

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการ

พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่กระทรวงการคลังได้ส่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอถือจ่ายเงินเดือนประจำปี ๒๕๖๔ มาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา นั้น

โดยที่กระทรวงการคลังมีนโยบายที่จะให้ข้าราชการซึ่งผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปีได้รับเงินโดยเร็วที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในวันสิ้นเดือนแรกของปีงบประมาณใหม่ จึงได้แก้ไขระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แสดงความจำนงต่อกรมบัญชีกลาง ขอถือจ่ายเงินเดือนประจำปีของปีงบประมาณใหม่เลื่อนเงินเดือนข้าราชการคนละ ๑ ชัน เป็นการชั่วคราวได้ก่อน และสามารถเบิกจ่ายเงินเดือนที่ได้เลื่อนได้ก่อนที่จะมีการอนุมัติขอถือจ่ายเงินเดือนประจำปีแห่งปีงบประมาณปัจจุบัน ดังปรากฏตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่แนบมาพร้อมหนังสือแล้ว

จึงขอเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

เอ็ด นาคกรพรรพ

(นายเอ็ด นาคกรพรรพ)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองเงินเดือน
กรมบัญชีกลาง

โทร. ๒๒๐๑๒๑, ๒๒๕๗๕๐

ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการขอถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการ

พ.ศ. ๒๕๑๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงวิธีการขอถือจ่ายเงินเดือนให้เหมาะสมแก่กาลสมัย กระทรวงการคลัง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอถือจ่ายเงินเดือนประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓. ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ทำบัญชีถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการตามแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ ๔. การทำบัญชีถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการประจำปี ให้แต่ละกระทรวงทบวงกรม ยื่นต่อกรมบัญชีกลางภายในเดือนพฤศจิกายน

กระทรวงทบวงกรมใดไม่อาจขอถือจ่ายได้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้แจ้งเหตุผลความจำเป็นขอผ่อนผันชี้คกำหนดเวลาไปยังกรมบัญชีกลาง

ถ้าการขอผ่อนผันชี้คกำหนดเวลาขอถือจ่ายไม่เกินวันสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้พิจารณาผ่อนผัน

ถ้าการขอผ่อนผันชี้คกำหนดเวลาขอถือจ่ายล่วงเลยวันสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาผ่อนผัน

ในกรณีที่กระทรวงทบวงกรมไม่ยื่นขอถือจ่ายต่อกรมบัญชีกลางภายในวันที่ได้รับผ่อนผันชี้คกำหนดเวลาขอถือจ่ายตามความในวรรคก่อน ให้กรมบัญชีกลางรายงานกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาแจ้งกระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการนั้นทราบทุกปีกรณี กรณีเช่นว่านี้กระทรวงการคลังอาจกำหนดให้

กระทรวงทบวงกรมอื่นๆ ปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินเดือนของส่วนราชการนั้นตามบัญชีจ่ายของปีงบประมาณ
ที่วางมาแล้ว หรือบัญชีจ่ายประจำปีชั่วคราวก็ได้ โดยกระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นทั้งสิ้น

ข้อ ๕. เมื่อสิ้นปีงบประมาณใหม่และยังมีได้มีการขอต่อจ่ายเงินเดือนประจำปี ถ้ากระทรวง
ทบวงกรมจะพิจารณาความดีความชอบ ประจำปี ของข้าราชการเพื่อเลื่อนเงินเดือนให้คนละไม่เกินหนึ่งขั้น
และ ขอให้กรมบัญชีกลางส่งต่อจ่ายให้เป็นการชั่วคราวก่อน ก็ให้กระทรวงฯ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่
กรมบัญชีกลางกำหนด

อัตราเงินเดือนที่ผู้ครองอัตราไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหรืออัตราว่าง ให้คง
ต่อจ่ายไว้เท่าที่ต่อจ่ายอยู่เดิมโดยไม่ต้องปรับลด ส่วนอัตราเงินเดือนที่คงไว้สูงและผู้ครองอัตรา
อาศัยเบิกอยู่ต่ำ ก็ให้เลื่อนเงินเดือนในอัตรานั้น แต่ถ้าเลื่อนเงินเดือนแล้วยังไม่ถึงขั้นเงินเดือนที่ต่อ
จ่ายอยู่เดิม ก็ให้คงต่อจ่ายไว้เท่าเดิมและให้อาศัยเบิกจ่ายต่อไป

กระทรวงทบวงกรมใดได้รับอัตราเงินเดือนเพิ่มใหม่ และจำเป็นต้องบรรจุบุคคลเข้ารับ
ราชการ จะขอให้กรมบัญชีกลางส่งต่อจ่ายชั่วคราวให้ก่อนเฉพาะอัตราที่ได้รับเพิ่มใหม่นั้นก็ให้ทำได้
อัตราเงินเดือนที่ได้ต่อจ่ายชั่วคราวไว้แล้วทั้งสองกรณี ให้นำมารวมขอต่อจ่ายในคราว
ขอต่อจ่ายเงินเดือนประจำปี

ข้อ ๖. การขอต่อจ่ายเงินเดือนตามปกติให้ขอต่อจ่ายเต็มปี เว้นแต่อัตราใดที่มีความจำเป็น
หรือได้รับงบประมาณไม่เต็มปี ก็ให้หมายเหตุนำขอต่อจ่ายตั้งแต่เมื่อใด

ข้อ ๗. ห้ามตั้งอัตราเงินเดือนไว้สูงกว่าที่จะต้องทำการเบิกจ่าย เว้นแต่ตำแหน่งและอัตรา
เงินเดือนที่ได้รับอนุมัติให้ตั้งใหม่สำหรับบรรจุผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ แต่เมื่ออัตรา
นั้นว่างลงภายหลัง ให้ปรับลดลงเป็นขั้นตาของระดับหรือตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ
แล้วแต่กรณี และจะบรรจุให้ผิดไปจากเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ ไม่ได้ เว้นแต่
จะได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ

ข้อ ๘. อัตราเงินเดือนใดว่างลงในปีงบประมาณปีเก่า ให้ปรับลดลงเป็นขั้นตาของระดับ
หรืออัตราสูงที่มีผู้อาศัยเบิกต่ำกว่าอัตราที่คงไว้ เมื่อได้เลื่อนเงินเดือนประจำปีให้แก่ผู้อาศัยเบิกแล้ว
ให้ปรับลดลงเท่าที่ผู้อาศัยเบิกได้รับอยู่จริง เว้นแต่อัตราใดคงไว้สูงสำหรับบรรจุตามคุณสมบัติเฉพาะ
สำหรับตำแหน่งนั้น หรืออัตราที่ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ตั้งไว้เป็นพิเศษเพื่อรับโอนข้าราชการมาบรรจุ ก็ให้

ตั้งไว้เท่าที่จำเป็นจะต้องจ่าย กรณีเช่นว่านี้ให้ระบุข้อความไว้ในช่องหมายเหตุ ส่วนกรณีอื่นให้ปรับลดลงเป็นขั้นต่ำของระดับนั้น ๆ ในบับประมาณต่อไป

ข้อ ๘. การขอจ่ายเงินเดือนของตำแหน่งที่ต้องบรรจุผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใด ให้ระบุคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ ไว้ในช่องตำแหน่งของบัญชีอัตราจ่าย

ข้อ ๑๐. การขอยุ้อัตราเงินเดือนระดับสูงลงเป็นอัตราระดับต่ำ หรือปรับขยายอัตราระดับต่ำเป็นอัตราระดับสูง ต้องได้รับอนุมัติจากผู้อำนาจ

การปรับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนระหว่างส่วนราชการในกรมเดียวกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การปรับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนเพื่อแต่งตั้งข้าราชการจากตำแหน่งในระดับหนึ่งไปดำรงตำแหน่งในระดับและหรือชนเงินเดือนที่สูงขึ้น ในกรณีที่ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระดับเดิมที่สูงกว่าชนเงินเดือนในระดับที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ เป็นเหตุให้ต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราจ่ายเงินเดือนประจำให้เป็นอำนาจของกรมบัญชีกลางที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราจ่ายเงินเดือนประจำเพื่อปรับระดับและหรือชนเงินเดือนของอัตรานั้นให้สูงขึ้นเท่าที่ผู้นั้นได้รับอยู่ และปรับลดระดับและหรือชนเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เดิมลงเหลือเท่าชนเงินเดือนในระดับและหรือชนสูงที่ว่าง เพื่อแลกเปลี่ยนกัน

ข้อ ๑๑. การขอจ่ายเงินเพิ่มพิเศษต่าง ๆ และเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้เบิกจ่ายในลักษณะเงินเดือน ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) ให้จ่ายเป็นรายอัตรา โดยแสดงไว้ได้ข้อหรือได้จำนวนอัตราในกรณีที่จ่ายเป็นรายอัตรา

(๒) เงินเพิ่มพิเศษประจำตำแหน่งข้าราชการในต่างประเทศ (พ.ข.ค.) เงินยังชีพข้าราชการบางจังหวัดภาคใต้ (ย.ช. ภาคใต้) เงินเบงกนคาร หรือเงินเพิ่มพิเศษอื่น ให้จ่ายเป็นยอดรวมสำหรับเงิน ย.ช. ภาคใต้ เงินเบงกนคารหรือเงินเพิ่มพิเศษอื่น ให้แสดงจำนวนเงินที่ขอจ่ายไว้แต่ละจังหวัด

ข้อ ๑๒. การปรับวุฒิข้าราชการซึ่งต้องทำพร้อมกับบัญชีอัตราจ่ายเงินเดือนประจำปี จะต้องปรากฏว่า เป็นอัตราที่ผู้อำนาจได้ตราและกำหนดไว้แล้วว่าเป็นอัตราสำหรับตำแหน่งที่จะต้องใช้บรรจุผู้ที่ได้รับวุฒินั้น และอยู่ภายในวงเงินงบประมาณสำหรับการปรับวุฒิ

ข้อ ๑๓. เมื่อกรมบัญชีกลางได้รับบัญชีอัตราจ่ายเงินเดือนประจำจากกระทรวงทบวงกรมแล้ว โดยปกติให้รีบพิจารณาอนุมัติให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดสี่สิบห้าวันนับแต่วันรับ ทั้งนี้เว้นแต่ความล่าช้าเป็นเพราะความผิดของส่วนราชการเอง หรือในกรณีจำเป็นอื่น กรณีล่าช้าเช่นว่านี้ ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๔. เมื่อกรมบัญชีกลางได้ส่งออจ่ายเงินเดือนประจำให้แล้ว ในระหว่างปีงบประมาณนั้น หากได้มีการบรรจุ แต่งตั้ง โอน ย้าย สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน เปลี่ยนตำแหน่ง ออกจากราชการหรือในกรณีอื่นใด อันเป็นเหตุให้รายชื่อข้าราชการที่ครองอัตราอยู่ตามบัญชีออจ่ายเงินเดือนประจำทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคต้องเปลี่ยนแปลงไป ให้ส่งสำเนาคำสั่งของผู้มีอำนาจไปให้กรมบัญชีกลางทันทีและให้แก้ไขบัญชีออจ่ายเงินเดือนประจำตามหลักฐานนั้น ๆ ได้

ข้อ ๑๕. การออจ่ายเงินเดือนข้าราชการทางคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ให้ระบุในบัญชีออจ่ายด้วยว่า เป็นบัญชีออจ่ายเงินเดือนข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนกลาง หรือราชการบริหารส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีเฉพาะอย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งสองอย่าง ในกรณีที่มีทั้งสองอย่าง ให้จัดทำบัญชีออจ่ายแยกจากกันคนละชุด

สำหรับข้าราชการที่รับราชการทางราชการบริหารส่วนกลาง แต่ได้รับอนุมัติจากกรมบัญชีกลางให้รับเงินเดือนทางส่วนราชการอื่น ซึ่งเบิกจ่ายเงินเดือนทางคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ตามบัญชี ๔ แห่งระเบียบการเบิกและการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้แยกบัญชีออจ่ายเงินเดือนต่างหากและให้ระบุไว้ในบัญชีออจ่ายว่า ราชการบริหารส่วนกลางฝากเบิก

ข้อ ๑๖. เมื่อกรมบัญชีกลางได้อนุมัติออจ่ายเงินเดือนข้าราชการประจำของกระทรวงทบวงกรมใดแล้ว ห้ามเปลี่ยนแปลงบัญชีออจ่ายเงินเดือนประจำเพื่อเลื่อนเงินเดือนข้าราชการประจำอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๗. การขอออจ่ายเงินเดือนของข้าราชการกระทรวงกลาโหม และข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางให้ความตกลง

ข้อ ๑๘. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญที่มีอยู่ตามบัญชีประเภทกาลแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ออจ่ายในอัตราวิสามัญต่อไปจนกว่าจะเปลี่ยนสภาพไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้บัญญัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

ข้อ ๑๙. ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๘

น.อ. ทินกร พันธุ์กระวี

(ทินกร พันธุ์กระวี)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การถือจ่ายค่าจ้างประจำ

กระทรวงการคลัง

๕ สิงหาคม ๒๕๑๗

เรื่อง การถือจ่ายค่าจ้างประจำ

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๑๐/๒๓๖๕๔ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๗

ส่งส่งมาด้วย สำเนาระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการถือจ่ายค่าจ้างประจำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดระเบียบการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะข้อ ๔ ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ส่งเพิ่มค่าจ้างให้ลูกจ้างประจำที่อยู่ในข่ายมีสิทธิได้รับการเพิ่มค่าจ้างได้ ตามบัญชีถือจ่ายค่าจ้างประจำของขบกลางมาแล้วไปได้ก่อนไม่เกิน ๑ ชัน เมื่อกรมบัญชีกลางตรวจสอบยืนยันบัญชีถือจ่ายค่าจ้างประจำใหม่แล้ว ให้เบิกเพิ่มหรือเบิกหักผลส่งหรือนำส่งไซ แล้วแต่กรณี

เพื่อให้การเบิกจ่ายค่าจ้างเพิ่มในขบงบประมาณนั้น ๆ สำหรับการเพิ่มค่าจ้าง ๑ ชัน สลวงตามเจตนารมณ์แห่งระเบียบดังกล่าว กระทรวงการคลังจึงได้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการถือจ่ายค่าจ้างประจำบางประการอันเกี่ยวกับการทำบัญชีถือจ่ายค่าจ้างประจำปีเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการเพิ่มค่าจ้างดังกล่าวโดยไม่ต้องรอบัญชีถือจ่ายค่าจ้างประจำขบประมาณนั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหมายที่จะให้ลูกจ้างประจำได้รับเงินค่าจ้างเพิ่มโดยเร็ว ดังปรากฏตามสำเนาระเบียบที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๗ เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

สุเกตุ อภิชาติบุตร

(นายสุเกตุ อภิชาติบุตร)

รองปลัดกระทรวง สังกะราชการมหน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองค่าจ้าง
กรมบัญชีกลาง
โทร. ๒๑๕๗๔๐

**ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการถือจ่ายค่าจ้างประจำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘**

เพื่ออนุวัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้อ ๔ กระทรวงการคลังเห็นสมควรแก้ไขระเบียบว่าด้วยการถือจ่ายค่าจ้างประจำให้เหมาะสม ดังต่อไปนี้:—

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการถือจ่ายค่าจ้างประจำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๕. แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการถือจ่ายค่าจ้างประจำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕. บัญชีถือจ่ายค่าจ้างประจำ ประกอบด้วย

(๑) บัญชีหมายเลข ๑ คือบัญชียอดคงประมาณหมวดค่าจ้างประจำที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น รายการยื่นขออนุมัติประมาณอัตราค่าจ้างตั้งใหม่ตามแบบและวิธีการที่สำนักงานประมาณกำหนด รายการงบประมาณหมวดค่าจ้างประจำที่ถูกต้อง และรายการเงินค่าจ้างประจำ เงิน พ.ส.ร. เงิน บ.ช. เงิน บ.ก. ฯลฯ ของส่วนราชการที่ขอถือจ่ายในงบประมาณปัจจุบัน ตามแบบบัญชีที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

(๒) บัญชีหมายเลข ๒ คือบัญชีงบหน้าแสดงจำนวนอัตราของตำแหน่งต่าง ๆ ของงบประมาณปีล่วงมาแล้ว เปรียบเทียบกับจำนวนอัตราของตำแหน่งต่าง ๆ ที่ขอถือจ่ายในงบประมาณปัจจุบัน เพื่อแสดงการเพิ่มหรือลด และแสดงจำนวนอัตราของตำแหน่งต่าง ๆ ที่ขอถือจ่ายชั่วคราวในงบประมาณถัดไป ตามแบบบัญชีที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

(๓) บัญชีหมายเลข ๓ คือบัญชีลูกจ้างประจำแสดงรายชื่อและตำแหน่งตามถือจ่ายที่แล้ว รายการปรับลดอัตราค่าจ้างคืนคลัง รายการเงินปรับวุฒิหรือปรับอัตรากำหนดเงินใน การจ้างกำหนดไว้ รายการเพิ่มเงินค่าจ้างประจำในงบประมาณปัจจุบัน รายการอัตรากำหนดที่ขอถือจ่าย ในงบประมาณปัจจุบัน และรายการอัตรากำหนดที่ขอถือจ่ายชั่วคราวในงบประมาณถัดไป โดยคำนวณ

เพิ่มเงินค่าจ้าง ๑ ชั้นให้แล้ว ตลอดจนขอความร่วมมือและรายการตามที่ขอต่อจ่าย ตามแบบบัญชีที่กำหนดไว้
ท้ายระเบียบนี้

(๔) บัญชีหมายเลข ๔ คือบัญชีลูกจ้างประจำแสดงรายชื่อที่ขอต่อจ่ายตามการ
แบ่งส่วนราชการของส่วนกลางและเป็นราชจังหวัด หรืออำเภอ (ถ้ามี) ตามแบบบัญชีที่กำหนดไว้ท้าย
ระเบียบนี้

ข้อ ๓. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

บุญชู โรจนเสถียร

(นายบุญชู โรจนเสถียร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

บัญชีหน้างบขอถือจ่ายค่าจ้างประจำ

บัญชีหมายเลข ๑

งบ..... กรม..... กระทรวง.....

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....

<p>๑. งบประมาณอนุมัติ</p> <p>แยกได้ดังนี้ .</p> <p>ก. อัตรากำลังเดิม.....อัตรา</p> <p>ข. เงิน พ.ส.ร.</p> <p>ค. อัตรากำลังตั้งใหม่.....อัตรา</p> <p>ง. เงินเพิ่มค่าจ้างประจำปี</p> <p>จ. เงินปรับวุฒิ.....อัตรา</p> <p>ฉ. เงินปรับอัตรา.....อัตรา</p> <p>ช. วลา</p> <p style="text-align: right;">รวม</p>				
<p>๒. รายการตัด</p> <p>ก. เงินปรับลดอัตรากำลัง</p> <p>ข. เงินเพิ่มค่าจ้างประจำปีเหลือจ่าย</p> <p>ค. เงินปรับวุฒิ หรือปรับอัตราเหลือจ่าย</p> <p>ง. วลา</p> <p style="text-align: right;">รวม</p>				
<p>๓. รายการเพิ่ม</p> <p>ก. ใช้เงินปรับลดอัตรากำลังสำหรับงบประมาณตั้งขาด</p> <p>ข. วลา</p> <p style="text-align: right;">รวม</p>				
<p>๔. ขอดำเนินจ่ายค่าจ้างประจำ</p> <p>ก. ค่าจ้างประจำ.....อัตรา</p> <p>ข. เงิน พ.ส.ร.</p> <p>ค. เงิน ย.ช.</p> <p>ง. เงิน บ.ก.</p> <p>จ. วลา</p> <p style="text-align: right;">รวมทั้งสิ้น</p>				

บัญชีลูกจ้างประจำแสดงรายชื่อที่ถือจ่ายตามการแบ่งส่วนราชการ

บัญชีหมายเลข ๘

ณ.....ต.ค.ค.....กรม.....กระทรวง.....

จังหวัด.....เบิกจ่ายทาง.....

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....

๔ ข้อ	ตำแหน่ง	๕ ยอดรวมแล้ว				๖ ยอดรวมบน				๗ ยอดจ่ายชั่วคราวยกไป				หมายเหตุ								
		๘ อัตราจ้าง				๙ อัตราจ้าง				๑๐ เงินเพิ่มค่าจ้าง = ข												
		๑๑ เลขที่	๑๒ เดือนละ วันละ ชั่วโมงละ	๑๓ เบรเงิน เดือนละ	๑๔ รวม	๑๕ เลขที่	๑๖ เดือนละ วันละ ชั่วโมงละ	๑๗ เบรเงิน เดือนละ	๑๘ รวม	๑๙ เลขที่	๒๐ เดือนละ วันละ ชั่วโมงละ	๒๑ เบรเงิน เดือนละ	๒๒ รวม									
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)	(๒๐)	(๒๑)	(๒๒)	

คำอธิบายบัญชีหมายเลข ๑

๑. งบประมาณอนุมัติ	หมายถึง	จำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประจำปีที่ได้รับอนุมัติ (แจ้งตามประกาศราชกิจจานุเบกษา) ซึ่งแยกได้ดังนี้ ;—	หมวดค่าจ้าง
ก. อัตราค่าจ้างเดิม	หมายถึง	จำนวนอัตราและจำนวนเงินทั้งสิ้นที่ขอลอจ่ายบัพแล้ว	
ข. เงิน พ.ศ.ร.	หมายถึง	จำนวนเงิน พ.ศ.ร. ของลูกจ้างที่ได้รับอนุมัติใน งบประมาณบัพปัจจุบัน	
ค. อัตราค่าจ้างดั่งใหม่	หมายถึง	จำนวนอัตราและจำนวนเงินทั้งสิ้นที่กรมบัญชีกลางได้รับ การยื่นขออนุญาตจากส่วนกงบประมาณ	
ง. เงินเพิ่มค่าจ้างประจำปี	หมายถึง	จำนวนเงินที่มีไว้สำหรับเพิ่มค่าจ้างประจำปีให้แก่ลูกจ้าง ประจำตามสิทธิ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้	
จ. เงินปรับวุฒิหรือปรับอัตรา	หมายถึง	จำนวนเงินที่ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณตั้งไว้เพื่อปรับ วุฒิหรือปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ และได้รับอนุมัติในงบประมาณบัพปัจจุบัน	
ฉ. อื่น ๆ (เช่น ข.ช., บ.ก. ฯลฯ)	หมายถึง	จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายควบกับเงินค่าจ้างประจำ และได รับอนุมัติในงบประมาณบัพปัจจุบัน	
๒. รายการตัด			
ก. เงินปรับลดอัตรากันคลัง	หมายถึง	จำนวนเงินที่ปรับลดลงเป็นขั้นต่ำของอัตราตามเงื่อนไข กำหนดหรือตามวุฒิ หรือเท่าที่รับจริง (ซึ่งเป็นยอดจำนวน เงินทั้งสิ้นที่ปรากฏตามบัญชีหมายเลข ๓)	
ข. เงิน พ.ศ.ร. เหลือจ่าย	หมายถึง	จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติตามข้อ ๑ ข. เมื่อส่วนราชการ เจ้าของงบประมาณได้ดำเนินการแล้ว แต่ยังมีเงินเหลืออยู่ (คือผลต่างระหว่างยอดตามข้อ ๑ ข. กับยอดเงิน พ.ศ.ร. ขอลอจ่ายบัพปัจจุบันที่ปรากฏตามบัญชีหมายเลข ๒)	

ก. เงินปรับวุฒิหรือปรับอัตราเหลือจ่าย

หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติตามข้อ ๑ ก. เมื่อส่วนราชการเจ้าของงบประมาณได้ดำเนินการแล้ว แต่ยังมีเงินเหลืออยู่ (คือผลต่างระหว่างยอดตามข้อ ๑ ก. หักด้วยยอดเงินปรับวุฒิหรือปรับอัตราทั้งสิ้นที่ปรากฏตามบัญชีหมายเลข ๓)

ง. เงินเพิ่มค่าจ้างเหลือจ่าย หมายถึง จำนวนเงินเพิ่มค่าจ้างประจำใช้ไม่หมดตามที่ส่วนราชการนั้น ๆ ได้รับอนุมัติในงบประมาณฉบับปัจจุบัน

หมายเหตุ :— จำนวนเงินประเภทต่าง ๆ ที่เหลือจ่ายตามข้อ ๒ นี้ จะต้องนำยอดรวมทั้งสิ้นไปลดยอดงบประมาณอนุมัติตามข้อ ๑.

๓. ราชการเพิ่ม หมายถึง จำนวนเงินที่ส่วนรายนำไปปรับปรุงราชการต่างๆ เกี่ยวกับการขออภัยประจำเข้าสู่ศูนย์กลาง เช่น นำเงินเหลือจ่ายตามข้อ ๒. ไปเพื่อปรับทออัตราค่าจ้างเดิมเพื่อปรับวุฒิ หรือปรับอัตรา (กรณีส่วนราชการมิได้ตั้งงบประมาณไว้ หรือตั้งงบประมาณไว้เพื่อการนี้แล้ว แต่ไม่พอนำมาจ่าย) หรือการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดอื่นมาเพิ่มงบประมาณรายจ่ายประจำหมวดค่าจ้างประจำต่งขาด เป็นต้น

๔. ขอดำจ่ายค่าจ้างประจำ หมายถึง จำนวนเงินที่ส่วนราชการได้ยื่นขออภัยจ่าย ค่าจ้าง ประจำต่อกรมบัญชีกลาง ซึ่งกรมบัญชีกลางได้ตรวจสอบและอนุมัติให้ผลเบิกค่าจ้างจากสำนักเบิกค่าจ้างได้ คือ:—

ก. ค่าจ้างประจำ หมายถึง จำนวนเงินค่าจ้างประจำอัตราต่าง ๆ ที่ได้มีการปรับวุฒิ หรือปรับอัตราค่าจ้างขึ้นค่าตามเงื่อนไขการจ้างกำหนดไว้ การปรับลดอัตราและการเพิ่มเงินค่าจ้างประจำให้แล้ว

ข. เงิน พ.ส.ร.,ช.ช. หมายถึง จำนวนเงินสุทธิที่ขออภัยในงบประมาณฉบับปัจจุบัน ซึ่งได้คำนวณเพิ่มลดให้แล้ว
บ.ก. หรือเงินอื่นที่จ่ายควบกับเงินค่าจ้างประจำ

คำอธิบายบัญชีหมายเลข ๒

๑. ช่องที่ ๑	หมายถึง	ชื่อตำแหน่งของลูกจ้างประจำ
๒. ช่องที่ ๒	หมายถึง	อัตราค่าจ้างขอลดจ่ายบัพที่แล้ว ขอลดจ่ายบัพปัจจุบัน และขอลดจ่ายชั่วคราวบัพที่ไปที่กำหนดเพิ่มค่าจ้าง ๑ ชั้น ส่วนราชการใดมีเฉพาะลูกจ้างประจำรายเดือนไม่ต้องกรอก
๓. ช่องที่ ๓	หมายถึง	จำนวนเงินค่าจ้างรายวัน หรือค่าจ้างรายชั่วโมงของขอลดจ่ายรวมทั้งเดือน หรือค่าจ้างรายเดือน แล้วแต่กรณี
๔. ช่องที่ ๔, ๕	หมายถึง	จำนวนอัตราขอลดจ่ายบัพที่แล้ว (ช่อง ๔) ขอลดจ่ายบัพปัจจุบัน (ช่อง ๕)
๕. ช่องที่ ๕, ๗, ๑๐	หมายถึง	จำนวนเงินค่าจ้างที่กำหนดขอลดทั้งปี
๖. ช่องที่ ๘	หมายถึง	จำนวนอัตราค่าจ้างเพิ่มขึ้น (+) หรือลดลง (-) โดยการเปรียบเทียบระหว่างบัพที่แล้ว (ช่อง ๔) กับบัพปัจจุบัน (ช่อง ๕)
๗. ช่องที่ ๙	หมายถึง	จำนวนอัตราขอลดจ่ายชั่วคราวบัพที่ไปที่กำหนดเพิ่มค่าจ้าง ๑ ชั้นแล้ว

คำอธิบายบัญชีหมายเลข ๓

๑. ช่องที่ ๑	หมายถึง	ชื่อของลูกจ้างประจำ
๒. ช่องที่ ๒	หมายถึง	ชื่อตำแหน่งของลูกจ้างประจำ
๓. ช่องที่ ๓, ๑๑	หมายถึง	เลขอัตราที่ขอลดจ่ายบัพที่แล้ว (ช่อง ๓) และเลขที่อัตราที่ขอลดจ่ายบัพปัจจุบัน (ช่อง ๑๑)
๔. ช่องที่ ๔, ๑๒	หมายถึง	อัตราค่าจ้างที่ขอลดจ่ายบัพที่แล้ว (ช่อง ๔) ขอลดจ่ายบัพปัจจุบัน (ช่อง ๑๒) ส่วนราชการใดมีเฉพาะลูกจ้างประจำรายเดือนไม่ต้องกรอก
๕. ช่องที่ ๕, ๑๓	หมายถึง	จำนวนเงินค่าจ้างรายวัน หรือค่าจ้างรายชั่วโมง โดยคำนวณยอดรวมทั้งเดือน หรือค่าจ้างรายเดือน แล้วแต่กรณี
๖. ช่องที่ ๖	หมายถึง	จำนวนเงินค่าจ้างที่ปรับลดคณคลังจากอัตราบัพที่แล้ว โดยคำนวณยอดรวมทั้งเดือน หรือรายเดือน แล้วแต่กรณี

๗. ช่องที่ ๗ หมายถึง จำนวนเงิน ปรับวุฒิ หรือปรับอัตราค่าจ้าง ขึ้นค่าสำหรับปี ปัจจุบัน แต่ละอัตราเป็นเงินเท่าใด ส่วนราชการใดมีเฉพาะลูกจ้างประจำรายเดือนไม่ต้องกรอก
๘. ช่องที่ ๘ หมายถึง จำนวนเงินปรับวุฒิหรือปรับอัตราค่าจ้างขึ้นค่าเป็นรายอัตรา โดยคำนวณยอดรวมทั้งเดือน หรือรายเดือน แล้วแต่กรณี
๙. ช่องที่ ๙ หมายถึง จำนวนเงินเพิ่มค่าจ้างปีปัจจุบันเป็นรายอัตรา ส่วนราชการใดมีเฉพาะลูกจ้างประจำรายเดือนไม่ต้องกรอก
๑๐. ช่องที่ ๑๐ หมายถึง จำนวนเงินเพิ่มค่าจ้างปีปัจจุบันเป็นรายอัตรา โดยคำนวณยอดรวมทั้งเดือน หรือรายเดือน แล้วแต่กรณี
๑๑. ช่องที่ ๑๑ หมายถึง อัตราค่าจ้างขอลดจ่ายชั่วคราวบังคับไป ซึ่งได้คำนวณเพิ่มค่าจ้าง ๑ ขึ้นให้แล้ว ส่วนราชการใดมีเฉพาะลูกจ้างประจำรายเดือนไม่ต้องกรอก
๑๒. ช่องที่ ๑๒ หมายถึง จำนวนเงินค่าจ้างรายวัน หรือค่าจ้างรายชั่วโมง โดยคำนวณยอดรวมทั้งเดือน หรือรายเดือน แล้วแต่กรณี ซึ่งได้คำนวณเพิ่มค่าจ้าง ๑ ขึ้นสำหรับบังคับไปให้แล้ว

คำอธิบายบัญชีหมายเลข ๔

๑. ช่องที่ ๑ หมายถึง ชื่อของลูกจ้างประจำ
๒. ช่องที่ ๒ หมายถึง ชื่อตำแหน่งของลูกจ้างประจำ
๓. ช่องที่ ๓, ๖ หมายถึง เลขที่อัตราขอลดจ่ายบัพแล้ว (ช่อง ๓) และเลขที่อัตราขอลดจ่ายปีปัจจุบัน (ช่อง ๖)
๔. ช่องที่ ๔, ๗ หมายถึง อัตราค่าจ้างขอลดจ่ายบัพแล้ว (ช่อง ๔) และอัตราค่าจ้างขอลดจ่ายปีปัจจุบัน (ช่อง ๗) ส่วนราชการใดมีเฉพาะลูกจ้างประจำรายเดือนไม่ต้องกรอก

๕. ช่องที่ ๕, ๘ หมายถึง จำนวนเงินค่าจ้างรายวันหรือค่าจ้างรายชั่วโมงขอออจ่าย โดยคำนวณ
ขอครบทั้งเดือนหรือค่าจ้างรายเดือน แล้วแต่กรณี
๖. ช่องที่ ๕ หมายถึง อัตราค่าจ้างขอออจ่ายชั่วคราวบดไป ซึ่งได้คำนวณเพิ่มค่าจ้าง ๑ ชั้น
ให้แล้ว ส่วนราชการใดมีเฉพาะลูกจ้างประจำรายเดือนไม่ต้องกรอก
๗. ช่องที่ ๑๐ หมายถึง จำนวนเงินค่าจ้างรายวันหรือรายชั่วโมง โดยคำนวณขอครบทั้งเดือน
หรือรายเดือน แล้วแต่กรณี ซึ่งได้คำนวณเพิ่มค่าจ้าง ๑ ชั้นสำหรับ
บดไปให้แล้ว

๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การออจ่ายค่าจ้างประจำแบบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ (ชั่วคราว)

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๑๐/ว. ๒๘๐๑๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๘

ตามที่กระทรวงการคลังได้กำหนดระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการออจ่ายค่าจ้างประจำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อส่วนราชการถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป นั้น

เพื่อให้การเบิกจ่ายค่าจ้างประจำเพิ่มในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ในกรณีที่เพิ่มค่าจ้างลูกจ้าง

ประจำ ๑ ชั้นตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้อ ๕ ล่วงไปโดยรวดเร็ว โดยเลขาธิการยังเพื่อที่จะให้ลูกจ้างประจำได้รับเงินค่าจ้างที่เพิ่มให้ภายในเดือน

ตุลาคม ๒๕๑๘ ในระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อนี้ กรมบัญชีกลางใคร่ขอความร่วมมือท่านได้โปรดส่งเจ้าหน้าที่

รับจัดทำบัญชีออจ่ายค่าจ้างประจำสำหรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ (ชั่วคราว) ตามหลักฐานแห่งบัญชี

ออจ่ายค่าจ้างประจำแบบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งกรมบัญชีกลางได้อนุมัติให้ไปแล้วเป็นหลัก โดยขอ

ให้จัดทำบัญชีหมายเลข ๓ และหมายเลข ๔ (เฉพาะส่วนที่ต้องเบิกทางจังหวัด) ตามแบบบัญชีที่

กำหนดไว้ในท้ายระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการออจ่ายค่าจ้างประจำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว

ส่งไปยังกรมบัญชีกลางโดยด่วนภายในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๘ ตรวจสอบและส่งอนุมัติบัญชี

ออจ่ายค่าจ้างเพิ่มประจำแบบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ (ชั่วคราว) ให้ เพื่อหัวหน้าส่วนราชการจะได้ออก

คำสั่งเพิ่มค่าจ้างและเบิกจ่ายที่เพิ่มให้ลูกจ้างประจำให้เสร็จสิ้นภายในเดือนตุลาคม ๒๕๑๘ ต่อไป หากมี

ข้อขัดข้องประการใด ขอให้โปรดติดต่อกองค่าจ้างซึ่งพร้อมที่จะให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวก

ด้วยดี กรมบัญชีกลางหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือด้วยดีจึงขอถือโอกาสขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

จิโรจ บุรณมาตร์

(นายจิโรจ บุรณมาตร์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองค่าจ้าง

โทร. ๒๑๕๙๘๑

๒๑๕๙๕๖

การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ที่ ศ.ร. ๑๐๐๖/ว. ๑๓

สำนักงาน ก.พ.

๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๗

เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วย ก. พ. ได้ลงมติรับรอง ปริญญา และประกาศนียบัตรวิชาชีพของสถาบันการศึกษาภายในประเทศ ว่าเป็นปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามกฎ ก.พ. ดังนี้

๑. ระดับปริญญาตรี

๑.๑ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาสถิติ ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑.๒ ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต ศษ.บ. (คหกรรมศาสตร์) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

๑.๓ ปริญญาอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (อศ.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรทัศน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า นนทบุรี

๑.๔ ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน และสาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า นนทบุรี

๑.๕ ปริญญาบริหารธุรกิจ (บธ.บ.) สาขาการบัญชี การเงิน การตลาด และการบริหารงานบุคคล ของวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ (วิทยาลัยเอกชน)

๑.๖ ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาวิชาโยธา ของวิทยาลัยครูอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้น ๑,๗๕๐ บาท ตามข้อ ๖ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗) และ

๑.๗ ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สอ.บ.) สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน และสาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า นนทบุรี อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้น ๑,๘๖๐ บาท ตามข้อ ๖ (๓) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗)

๒. ระดับปริญญาโท

๒.๑ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาโภชนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๒.๒ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศส.ม.) สาขาพัฒนาการศึกษา (ประชากรศึกษา) ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๒.๓ ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า นนทบุรี

อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๒,๒๓๐ บาท ตามข้อ ๖ (๕) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗) และ

๒.๔ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาเภสัชศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหิดล อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๒,๓๗๐ บาท ตามข้อ ๖ (๖) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗)

๓. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

๓.๑ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และ

๓.๒ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาดของวิทยาลัยเทคนิคสยาม

อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้น ๑,๕๕๐ บาท ตามข้อ ๖ (๑) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗)

ทั้งนี้ หากส่วนราชการใดประสงค์จะบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว ก็ขอให้ทำความตกลงกับ ก.พ. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ประวีณ ฌ นทร**

(นายประวีณ ฌ นทร)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๙๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๗

การเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

ที่ สร. ๐๒๐๓/ว. ๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๔

เรื่อง การเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

เรียน เวียงกระทรวงทบวงกรม

ส่งสงมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือที่ กต. ๐๓๐๔/๓๐๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศ ได้พิจารณาเห็นความจำเป็นที่จะต้องการทบทวนความเข้าใจในเรื่องการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นที่กระจ่างแจ้ง และเห็นสมควรที่รัฐบาลจะยื่นข้อเท็จจริงให้หน่วยราชการต่าง ๆ ทราบ ตลอดจนกำหนดหนทางปฏิบัติที่ถูกต้อง พร้อมกับได้เสนอข้อเท็จจริงและหนทางปฏิบัติมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เพื่อแจ้งให้หน่วยราชการทุกแห่งทราบข้อเท็จจริงและหนทางปฏิบัติต่อไป ความละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือของกระทรวงการต่างประเทศที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๔ มีมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

จึงเรียนชนชั้นมา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ปลั่ง ภูจุล

(นายปลั่ง ภูจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม.

โทร. ๘๑๒๒๒๘

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

เรื่อง การเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทย กับสาธารณรัฐประชาชนจีน ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๔
  ๒. สำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน
  ๓. สำเนาคำแถลงกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐจีน ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ด้วยคณะกระทรวงการต่างประเทศได้รับการสอบถาม จากหน่วยราชการต่าง ๆ เป็นเนืองนิจ เกี่ยวกับสถานะความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศไทยกับไต้หวันภายหลังการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๔

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนความเข้าใจในเรื่องนี้ให้เป็นที่กระจ่างแจ้ง และเห็นสมควรที่รัฐบาลจะยืนยันข้อเท็จจริงให้หน่วยราชการต่าง ๆ ทราบ ตลอดจนกำหนดหนทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ฉะนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงได้ยกวางเอกสารดังกล่าวขึ้นปรากฏความดังต่อไปนี้:—

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ ทั้งรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน และรัฐบาลสาธารณรัฐจีนที่ไต้หวันถือว่า จีนมีเพียงประเทศเดียว และมีรัฐบาลที่ถูกต้องเพียงรัฐบาลเดียว ไต้หวันเป็นเพียงมณฑลหนึ่งของประเทศจีน ประเทศใดที่ให้การรับรองต่อรัฐบาลใดรัฐบาลหนึ่งย่อมไม่สามารถมีความสัมพันธ์เป็นทางการกับอีกรัฐบาลหนึ่งได้

๑.๒ ในอดีต ประเทศไทยให้การรับรองรัฐบาลสาธารณรัฐจีนที่ไต้หวันว่าเป็นรัฐบาลที่ถูกต้องของประเทศจีน และด้วยเหตุนี้จึงไม่มีความสัมพันธ์เป็นทางการกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน

ทบกกง

๑.๓ เมื่อประเทศไทยให้การรับรองรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าเป็นรัฐบาลอันชอบด้วยกฎหมายของประเทศจีนเพียงรัฐบาลเดียว และ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีลงนามกับ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ แล้ว ก็ย่อมหมายความว่าความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับไต้หวันอย่างเป็นทางการหมดสภาพไปในทันทีโดยอัตโนมัติ

๑.๔ ในวันเดียวกัน สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศเรื่องการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนมีข้อความตอนหนึ่งว่า ในการออกแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยยุติความสัมพันธ์เป็นทางการทั้งชั้นระหว่างประเทศไทยกับไต้หวัน รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยยังถือว่า นับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ความตกลงเป็นทางการทั้งหมดที่ได้กระทำไว้ระหว่างประเทศไทยกับไต้หวันก็สิ้นสุดลงด้วย

๑.๕ ต่อมา รัฐบาลสาธารณรัฐจีนที่ไต้หวันได้มีประกาศในคืนวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย

๑.๖ ผลที่ตามมาในกฎหมายระหว่างประเทศ จากการลงนามใน แถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน จากประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ เรื่อง การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน และประกาศของรัฐบาลสาธารณรัฐจีนตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย คือ รัฐบาลไทยไม่รับทราบหรือรับรองฐานะของรัฐบาลสาธารณรัฐจีนที่ไต้หวันอีกต่อไป

๑.๗ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยได้อนุโลมให้สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐจีน ณ กรุงเทพมหานคร ดำเนินการปฏิบัติการสถานเอกอัครราชทูตได้เป็นระยะเวลา ๑ เดือน ภายหลังจากสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน กล่าวคือจนกระทั่งวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๘ และในระยะเวลา ๑ เดือนนี้ ทางรัฐบาลไทยจะยังคงรับรองหนังสือเดินทางที่ออกโดยรัฐบาลสาธารณรัฐจีนอยู่ แต่ภายหลังจากวันที่ ๑ สิงหาคมแล้ว รัฐบาลจะไม่รับรองหนังสือเดินทางไต้หวันอีกต่อไป อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจะได้กำหนดมาตรการเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางไปมาระหว่างไต้หวันกับประเทศไทย โดยประชาชนของทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะได้แจ้งให้ประชาชนทราบต่อไป

๑.๘ อนึ่ง ความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการในระดับเอกชนระหว่างประเทศไทยกับไต้หวันคงมีต่อไปตามปกติ ดังตัวอย่างที่ประเทศอื่น ๆ ปฏิบัติมาภายหลังจากสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ในความสัมพันธ์ที่รัฐบาลไทยหรือหน่วยงานของรัฐบาลจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับมิได้

๒. หนทางปฏิบัติ

๒.๑ หน่วยราชการของไทยทุกกระทรวงทบวงกรมตลอดจนรัฐวิสาหกิจ จักต้องยกเลิกและยุติการติดต่อเกี่ยวข้องกับทางการและหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไต้หวันโดยสิ้นเชิง

๒.๒ หน่วยราชการของไทยทุกกระทรวงทบวงกรมตลอดจนรัฐวิสาหกิจ ข้อมมิอาจที่จะรับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสาธารณรัฐจีนที่ไต้หวันไม่ว่าในรูปแบบใดได้อีกต่อไป หน่วยราชการไหนที่ยังคงได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลไต้หวันอยู่ โดยมีผู้เชี่ยวชาญไต้หวันมาปฏิบัติการณ์ในประเทศไทย ก็ควรจะดำเนินการให้ผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นออกไปจากประเทศไทยภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ เพราะหลังจากวันนั้น รัฐบาลไทยจะไม่รับรองหนังสือเดินทางของไต้หวันอีกต่อไป

๒.๓ นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป ข้าราชการไทยทุกกระทรวงทบวงกรมตลอดจนรัฐวิสาหกิจไม่ควรเดินทางไปไต้หวันอีกต่อไป ยกเว้นในกรณีที่เดินทางผ่าน (transit) เท่านั้น

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เพื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจักได้แจ้งให้หน่วยราชการทุกแห่งทราบข้อเท็จจริงและหนทางปฏิบัติดังที่ได้เรียนมาข้างต้นด้วยจะชอบคุณมาก ทั้งนี้ได้นำความเรียน ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อทราบแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

เผ่น วรรณเมธี

(นายสนั่น วรรณเมธี)

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กรมการเมือง

โทร. ๒๒๒๒๑๑

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๐/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๘ เรื่องนโยบาย
การรักษาความมั่นคงภายใน

ด้วย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งกำหนดนโยบายในการดำเนินการรักษาความมั่นคง
ภายใน เพื่อเป็นแนวทางแก่ส่วนราชการทุกกระทรวงทบวงกรม และองค์กรต่างๆ ของรัฐบาล ได้ยึดถือ
ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันคือความมั่นคงภายในของประเทศไทย ดัง
รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำสั่งที่ส่งมาด้วย

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดครุณาทราบและชี้แจงแก่หน่วยราชการในสังกัดของท่านเพื่อดำเนิน
การให้เป็นไปตามคำสั่งข้างต้นโดยเคร่งครัดต่อไป หากมีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างไรขอได้กรุณาซักซ้อม
ความเข้าใจกับ กอ. รมน. ได้ทุกโอกาส ทั้งนี้ หวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอถือโอกาส
ขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

พลเอก ศาสตราจารย์ เดิศพล

(ศาสตราจารย์ เดิศพล)

เลขาธิการกองอำนาจการรักษความมั่นคงภายใน

กองยุทธการ ๑

โทร. ๘๑๕๕๕๕, ๘๐ ๓๕๑, ๓๕๕

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๑๔๐/๒๕๑๘

เรื่อง นโยบายการรักษาความมั่นคงภายใน

เนื่องจากสถานการณ์โดยทั่วไปในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในประเทศปัจจุบัน มีแนวโน้มส่อไปในทางที่จะเป็นอันตราย ต่อความมั่นคง ปลอดภัยของชาติ เป็นส่วนรวม ดังนั้น จึงให้ส่วนราชการทุกกระทรวงทบวงกรมและองค์การต่าง ๆ ของรัฐบาล ทั้งส่วนร่วม ถึงภัยอันตรายดังกล่าว และปฏิบัติตามนโยบายการรักษาความมั่นคงภายใน ดังต่อไปนี้โดยเคร่งครัด คือ

๑. ความมั่นคงภายในของชาติถือเป็นปัญหาสำคัญ และมีความเร่งด่วนสูงสุดซึ่งทุกกระทรวงทบวงกรมและองค์การต่าง ๆ จะต้องร่วมมือกันรีบแก้ไขโดยด่วน สิ่งสำคัญที่สุดก็จะต้องใช้ความพยายามอย่างที่สุดในอันที่จะป้องกันไว้เสียแต่บัดนี้ ที่จะมิให้คนไทยต้องจับอาวุธเข้าต่อสู้ประหัตประหารฆ่าฟันกันเอง

๒. ต้องระลึกอยู่เสมอว่า ประชาชนเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จแห่งการรักษาความมั่นคงภายใน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของส่วนราชการทุกกระทรวงทบวงกรมและองค์การต่าง ๆ ที่มีอำนาจตามกฎหมาย จะต้องรับผิดชอบในการกำหนดและควบคุมให้ข้าราชการในสังกัดของตนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม เทียบพร้อมด้วยคุณธรรมทั้งปวงเพื่อยังประโยชน์สุขมาสู่ประชาชนเป็นตง

๓. การรักษาความมั่นคงภายในนั้น จำต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ กันอย่างแท้จริงของส่วนราชการต่าง ๆ หลายฝ่าย จึงจำเป็นต้องจัดให้มีหน่วยงานไว้เป็นส่วนกลางและเป็นลูกมือของรัฐบาลทำหน้าทีเป็นผู้ประสานงาน อำนาจการและกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานส่วนราชการต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลดีแก่ประชาชนโดยตรงอย่างแท้จริง จึงให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเป็นผู้รับผิดชอบกระทำหน้าที่

๔. ทุกส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามกฎหมายจะต้องตระหนักและยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนโดยเคร่งครัด และบังเกิดผลงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดจะละเว้นปฏิบัติหน้าที่หรือขัดขวางรับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้น ๆ เสียมิได้

๕. กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานผสม พลเรือน ตำรวจ ทหาร เป็นลูกมือส่วนกลางของรัฐบาล ทำหน้าที่อำนาจการประสานงานและกำกับดูแลให้ส่วนราชการต่าง ๆ ตามพระราชกฤษฎีกา ได้ดำเนินงานของตนไป โดยมีการส่งเสริมสนับสนุน ชักจูงและกันตามนโยบายของรัฐบาลและเป็นผลดีแก่ประชาชนโดยแท้จริง

๕ มิ ๕
ทรงมี ตั้งแต่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๘

ถึกฤทธิ์ ปราโมช

(ม.ร.ว. ถึกฤทธิ์ ปราโมช)

นายกรัฐมนตรี และประธานกรรมการรักษาความมั่นคงภายใน

อำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการ

ที่ ศร. ๐๒๐๑/๑๕๖๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๘

เรื่อง อำนาจในการพิจารณาอนุมัติตัวบุคคลให้ข้าราชการ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างขอ
ส่วนราชการ ราชการภายในประเทศหรือราชการไปต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

ด้วยทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐได้พิจารณาเห็นว่าข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมาก มีความจำเป็นที่จะต้องเดินทางไปต่างประเทศในระยะเวลาสั้น ๆ และเพื่อเป็นการกระจายอำนาจให้อธิการบดีพิจารณาอนุญาตได้ สมควรมอบอำนาจให้อธิการบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการในสังกัดไปต่างประเทศในกรณีดังต่อไปนี้

๑. ไปร่วมประชุมสัมมนาและไปราชการ ณ ต่างประเทศ โดยไม่ใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน ในระยะเวลาไม่เกิน ๓ สัปดาห์

๒. ไปร่วมการแข่งขันกีฬาต่างประเทศ หรือไปประชุมหรือในฐานะผู้แทนชาติ หรือกาไปประชุมในฐานะกรรมการบริหารของสหพันธ์กีฬา โดยไม่ถือเป็นวันลา

๓. ลาดชิดตามสามข่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ โดยไม่ขอรับเงินเดือนในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี

๔. ลาป่วย ลากิจ หรือลาพักผ่อน ณ ต่างประเทศ ในระยะเวลาที่กำหนดไว้ สำหรับอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ในตารางหมายเลข ๑ ที่ระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือนและข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๐๐

แต่โดยที่การมอบอำนาจการอนุญาตของปลัดกระทรวง หรือปลัดทบวง ให้อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ตามข้อ ๔๐ และ ๔๑ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕

กันยายน ๒๕๑๕ ระบุว่ากรมอบอำนาจการอนุญาตดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการก่อน
จึงขอให้นำเสนอคณะกรรมการอนุมัติต่อไป

คณะกรรมการได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ลงมติอนุมัติตามที่ทบวง
มหาวิทยาลัยของรัฐเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ไพบูลย์ ทองมิตร

(นายไพบูลย์ ทองมิตร)

รองเลขาธิการคณะกรรมการ ปฎิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ

กองกลาง

โทร. ๘๑๒๒๖๐

ปัญหาเปรียบเทียบ ข้าราชการพลเรือน

ระบบที่ชี้กับความเป็นธรรมของข้าราชการ

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๘๐๘

๑. ระบบ พ.ช. ทว่าเป็นระบบบริหารงานบุคคลที่ดีและให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการออกห่างสร้างควมก้าวหน้าให้แก่ข้าราชการนั้น เมื่อไรจะชี้ให้ทวดงกันเสียที เพราะขณะนบางกรมข้าราชการยังขาดความก้าวหน้าอยู่มาก ทำงานเกือบยสิบปี ยังไม่มีตำแหน่งที่จะก้าวไปข้างหน้าเลย

๒. บรรดาข้าราชการที่สอบเลื่อนชั้นจากชั้นจัตวาเป็นชั้นตรีได้แล้ว แต่รอการบรรจุ (ก่อนใช้ระบบ พ.ช.) เมื่อ พ.ช. เข้าจะได้อะไรอยู่ ใน ช. ระดับไหน

๓. ข้าราชการในบางกรมมีหน้าที่รับผิดชอบต่องานมาก แต่ทำไม่มีตำแหน่งน้อย เช่นข้าราชการในกรมสรรพสามิต เป็นกรมที่มีมานาน เก่าแก่ รับผิดชอบเกี่ยวกับจัดเก็บภาษีให้แก่รัฐ แต่ข้าราชการไม่ค่อยมีความก้าวหน้า เพราะไม่ค่อยมีตำแหน่งให้ตั้งจะเห็นได้ว่า ขณะนี้มีหัวหน้าส่วนประจำอำเภอ คือสรรพสามิตอำเภอโท ส่วนใหญ่ก็แก่ๆ ทั้งนั้น เพราะเพิ่งเปิดทางให้เดินไป บัดทางเดินไว้เสียมานาน บางคนจะแก่ตายอยู่แล้วจึงจะได้ชั้นโท เดียวนโลกยุคพัฒนาวิวัฒน์

นการทุกด้านทำไม่ไม่คิดเปิดโอกาสเปิดทางให้ชนรุ่นหลังได้มีโอกาสเดินทางไปข้างหน้าให้ทันกับความเจริญของบ้านเมืองเขาบ้าง มีหัวหน้าส่วนชั้นโทแล้ว ก็ควรเปิดโอกาสให้พวกจัตวาแก่ๆ ได้มีโอกาสขึ้นไปครองผู้ช่วยสรรพสามิตอำเภอตรี หรือนายตรวจตรีประจำอำเภอบ้าง เพื่อเป็นการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและบำรุงขวัญข้าราชการให้ดีขึ้น อย่าไปปิดทางเดินไว้เหมือนท่ผ่านมาเลยครับ ข้าราชการจำพวกนี้จะเป็นอัมพาคันหมด เพราะทุกอย่างมันขึ้นพรวดพราดไปทั้งนั้นเรื่องตำแหน่งก็ควรปรับปรุงให้ทันกับภาวะการณ์ปัจจุบัน ไม่นานแล้วจะเห็นว่าช่องว่างระหว่างข้าราชการด้วยกันมีมากเหลือหลายซึ่งแท้จริงแล้วสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ ก.พ. เป็นผู้รับผิดชอบออกกฎเกณฑ์ไว้ทั้งนั้นอย่าให้เข้าทำนอง "ปากว่าแต่คาชบิบ" คือตัวบทกฎเกณฑ์ที่วางไว้สวยงามถูกต้องทุกอย่าง แต่เมื่อตุผลที่ออกมา ไม่ทั่วถึง ขาดความเสมอภาค บางหน่วยงานยังล้าหลังอยู่มาก ผมอยากจะทราบว่าจะทำอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาแล้ว ให้เกิดความเสมอภาคขึ้น และสร้างความก้าวหน้าให้แก่ข้าราชการให้ทั่วถึงกัน

ตอบ : ๑. ระบบจำแนกตำแหน่ง คงจะได้นำมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของราชการพลเรือนอย่างแน่นอน ซึ่งความบกพร่องเฉพาะกาลท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะต้องประกาศใช้ อย่างช้าที่สุดภายในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ และมั่นใจว่าระบบจำแนกตำแหน่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการรักษาความเป็นธรรมแก่ข้าราชการพลเรือนโดยทั่วกัน

๒. เมื่อใช้ระบบจำแนกตำแหน่งแล้ว ข้าราชการชั้นจัตวาทดสอบชั้นตรี และมีคุณสมบัติตรงกับเงื่อนไขของระดับตำแหน่ง ก็อาจได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๒ ได้ โดยไม่ต้องสอบอีก

๓. โจทย์นั้นๆ ครบ เมื่อวางรากฐานของระบบตำแหน่งเพื่อความเป็นธรรมแก่ข้าราชการแล้ว ย่อมสามารถปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการบริหารราชการที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะจะเปิดโอกาสให้ข้าราชการทุกท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอความเห็น เพื่อปรับปรุงระบบข้าราชการของเรา ให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายอยู่ โปรดคอยติดตามดูความเปลี่ยนแปลงต่อไปก่อนนะครับ

ข้อใจถาวรปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ

ผู้ถาม : สมาชิกหมายเลข ๘๖๑๒

ผมเป็นข้าราชการชั้นจัตวาอันดับ ๑ ชั้น ๑๕๐ บาท ผมมีความสงสัยเกี่ยวกับการปรับเงินเดือนข้าราชการครั้งหลังสุดที่ทาง ก.พ. เป็นผู้คิดริเริ่มขึ้นว่าทาง

ก.พ. มีเหตุผลอะไรจึงปรับเฉพาะพวกที่จบปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพเท่านั้นทำไมไม่ปรับให้หมดทุกชั้น ทาง ก.พ. จะอ้างว่าเป็นค่าวิชาชีพไม่ได้ เพราะว่าการปรับพวกนั้นก็ได้รับเงินเดือนมากกว่าพวกผมอยู่แล้ว แล้วทำไมจึงปรับชั้นไปอีก ที่พวกผมไม่ยอมปรับ และขอถามว่าจะปรับให้พวกผมบ้างจะได้หรือไม่

อีกลำตามหนึ่งมาจากข้าราชการชั้นตรีที่สอบแข่งขัน ซึ่งให้รายละเอียดว่า

ดิฉันเป็นสมาชิกวารสารข้าราชการ มีข้อข้องใจเรื่องการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการตามที่ ก.พ. ได้ปรับเงินเดือน ตั้งแต่เดือนตุลา ๒๕๑๑ ดังนี้

ข้าราชการชั้นตรีที่จบจากปริญญาามบรรจุนั้น
ต้น ๑,๗๕๐ บาท

ข้าราชการชั้นตรีที่จบจากเทคนิคบรรจุนั้น
๑,๕๐๐ บาท

ข้าราชการชั้นตรีที่สอบแข่งขันบรรจุนั้น
๑,๑๕๐ บาท

ข้าราชการชั้นจัตวาที่จบจากอาชีวบรรจุนั้น
๑,๒๒๐ บาท

เมื่อเปรียบเทียบเงินเดือนของชั้นตรีที่จบจากเทคนิคแล้ว จะสูงกว่าชั้นตรีที่สอบแข่งขันมาก จึงอยากจะเรียนถามว่า

๑. ก.พ. ลืมปรับเงินเดือนของชั้นตรีที่สอบแข่งขันไว้หรือไม่

๒. ก.พ. จะพิจารณาปรับอัตราเงินเดือนของชั้นตรีที่สอบแข่งขันให้ใหม่หรือไม่

ตอบ : ขอบคอบัญญาของท่านสมาชิกทั้งสอง ดังนี้
การปรับอัตราเงินเดือนผู้ได้รับปริญญาและ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเหตุผลจำเป็น คือ

๑. เป็นเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งกำหนดให้ผู้ได้รับ
ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้รับค่าตอบแทน
สูงกว่าการบรรจุเข้ารับราชการ ในกรณีสอบแข่งขัน
ทั่วไปโดยไม่จำกัดคุณวุฒิ ซึ่งกำหนดให้ได้รับเงิน
เดือนขั้นต้น แต่การบรรจุผู้มีความรู้เพราะถือว่า
ประสบการณ์เพิ่มขึ้น อันจะเป็นประโยชน์แก่ทาง
ราชการเมื่อได้รับการบรรจุให้ปฏิบัติราชการในตำแหน่ง
ที่ใช้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น ๆ ทั้งนี้
แนวความคิดในการกำหนดเงินเดือนทั้ง ๒ กรณี คือ
บรรจุตามคุณวุฒิกับบรรจุขั้นแรกของขั้น มีความมุ่ง
หมายต่างกันออกไป

๒. การปรับเงินเดือนผู้ได้รับปริญญาหรือ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ กระทำภายหลังจากการปรับ
อัตราเงินเดือนขั้นต่ำ หรือการเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตรา
เงินเดือนอันเป็นผลให้เงินเดือนต่างไปจากเดิม
และกระทบไปถึงการกำหนดอัตราเงินเดือนผู้สำเร็จ
ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพบางตำแหน่ง ซึ่ง
จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข และก็ได้ปรับปรุงเสีย
ทั้งหมดพร้อมในเวลาเดียวกันด้วย

อนึ่ง การปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๘
มีผลทางกระทำได้ง่ายขึ้น คือ ให้อำนาจรัฐบาลตรา

พระราชกฤษฎีกา นำบัญชีอัตราเงินเดือนที่มีอยู่ถึง
๖ บัญชีมาใช้ แต่ละบัญชีมีจำนวนเงินสูงชันประมาณ
๕% ซึ่งถือเสมือนการปรับอัตราเงินเดือนทุกชั้น

ดังนั้น บัญญาที่ท่านสมาชิกข้องใจว่า ก.พ.
ล้มปรับตำแหน่งข้าราชการชั้นจตุตถาและชั้นตรี ที่สอบ
แข่งขันนั้น ขอเรียนว่ามีโคลมแต่จำเป็นต้องแยก
พิจารณาถึงคนละส่วน โดยอาศัยเหตุผลต่างกัน
ซึ่งเข้าใจว่าคงจะมีการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการให้
ได้รับสูงขึ้นอย่างแน่นอน และสำหรับขั้นต้นของ
ระดับ ๒ (หรือชั้นตรีเดิม) เมื่อใช้ระบบจำแนก
ตำแหน่ง โดยให้บัญชีเงินเดือน ก. ตำแหน่งระดับ ๒
ขั้นต้น ก็ได้รับการปรับจาก ๑,๑๕๐ บาทเป็น ๑,๓๗๕
บาทด้วย

กลุ่มใจเกี่ยวกับเรื่องบ้านพักของข้าราชการ

ผู้ถาม : สมาชิกคอกกอก

ถามบัญชีระเบียบข้าราชการตามระบบ พ.ช.
เกี่ยวกับบ้านพักที่อยู่อาศัยตามระบบ พ.ช. ดังนี้

ข้าราชการชั้นจตุตถา อายุราชการนานกว่า ปริ
มาณงานมากกว่า อัตราเงินเดือนสูงกว่า ก็อัตราเงิน
เดือน ๑,๗๕๐ บาทรับราชการ ๒ คน ทั้งสามภรรยาใน
งานราชการที่เดียวกัน ภรรยาอัตราเงินเดือน ๑,๐๐๐
บาท และอยู่บ้านชั้นตรีก็หมดแล้ว ของเต็มบ้านยากแก่
การขนย้าย

ข้าราชการอีกคนหนึ่ง ชั้นตรี นอกนั้น ด้อย
กว่าทุกอย่าง อัตราเงินเดือนต่ำกว่ามาก เพิ่งย้ายมา

กระเป๋ามาเดียว มีบ้านจตุรพักตึงเพลิงปลูกใหม่ • หลัง
ว่างอยู่ เป็นปัญหาว่าใครที่จะเหมาะสมให้อยู่บ้านหลัง
นี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงตามระบบ พ.ช.

ถ้าจัดตามระบบ พ.ช. ยกเลิกระบบยศชั้น ชั้น
จตุรพักตึง มีสิทธิ์อยู่บ้านชั้นตรีที่อยู่เดิมได้หรือไม่

ที่อยากทราบจริงๆ เวลาไหน ใครควรจะอยู่บ้าน
ไหนมากกว่ากัน

ตอบ : ปัญหาเกี่ยวกับบ้านพักอาศัยเป็นเรื่องที่ส่วน
ราชการเจ้าสังกัดจะพิจารณาตามความเหมาะสมเป็น
ธรรมเนียมทุกฝ่าย ซึ่งโดยหลักปฏิบัติจะมีการสร้างบ้าน
พักโดยถ้อยชั้นของข้าราชการเป็นเกณฑ์ เช่น บ้านพัก
ของข้าราชการชั้นเอก หรือชั้นโท หรือชั้นตรี มีขนาด
และแบบแตกต่างกัน และเมื่อสร้างบ้านพักขึ้นแล้ว
การจะให้ข้าราชการคนใดเข้าอยู่ในบ้านพักก่อนโลม
ตามชั้นของข้าราชการ ซึ่งอาจยกเว้นในบางกรณีได้
ตามทศวรรษราชการเจ้าสังกัดเห็นสมควร มิได้มีระเบียบ
กำหนดไว้ตายตัวว่าชั้นนั้นต้องอยู่หลังนั้น หลังนี้ อย่าง
ไรก็ตามส่วนราชการที่คุณสังกัดอาจมีระเบียบเป็นการ
ภายใน ซึ่งต้องถือปฏิบัติไปตามนั้น ซึ่งน่าจะเปลี่ยนแปลง
ได้

สำหรับเมื่อใช้ พ.ช. แล้ว ก็เป็นเรื่องที่ทาง
ราชการจะวางหลักปฏิบัติในเรื่องที่พักข้าราชการโดย
ถือระดับตำแหน่งเป็นเกณฑ์ ซึ่งในชั้นนี้ เมื่อชนต่าง
กันอาจลงระดับต่างกัน

ส่วนที่คุณอยากทราบว่า ใครควรมีสิทธิ์อยู่บ้าน
หลังไหนนั้น ถ้าตอบโดยอาศัยหลักมนุษยธรรมคุณ

ควรอยู่บ้านชั้นตรี แต่ถ้าตอบตามหลักปฏิบัติคุณอาจ
ต้องไปอยู่บ้านชั้นจตุรพักตึง ซึ่งทรงชนอยู่กับส่วนราชการ
เจ้าสังกัดจะเห็นสมควร

ปัญหาก่อนใช้ระบบพช

คำถาม : สมาชิกกลางเก่า-กลางใหม่

ได้อ่านวารสารของท่านฉบับที่ ๕ พฤษภาคม
๒๕๑๘ หน้า ๔๘ ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๑๕๗ พ.ร.บ.
ระเบียบข้าราชการฉบับใหม่ ยังไม่ส่งงบประมาณ
๒๕๑๘ ก็คงใช้บังคับได้ทั้งหมดนี้ ผมและเพื่อน ๆ
ดีใจที่จะได้ใช้ระบบ พ.ช. ทว่าตกใจเสียที แต่ยังมี
ข้อสงสัยที่จะต้องขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบให้
หายข้องใจ ซึ่งถ้าจะตอบก่อนใช้ระบบ พ.ช. ด้วยก็
จักขอบคุณยิ่ง

๑. กระทรวงทบวงกรมที่ใช้ระบบ พ.ช. ก่อน
ปี ๒๕๑๘ จะไม่ขาดทุนพวกที่ใช้ระบบ พ.ช. ในปี
๒๕๑๘ หรือในเมื่อพวกก่อน ๆ มีหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ตาม ม. ๑๒ เท่านั้นเป็นแนวทาง แต่พวกใหม่ ๆ
นอกจาก ม. ๑๒ แล้ว ยังมีตัวอย่างมาตรฐานกำหนด
ตำแหน่งของ ก.พ. (วารสาร ฯ มี.ค. ๑๘) ซึ่งสามารถ
จะเขียนให้คล้องจองกับตัวอย่าง ก็จะได้ระดับสูงกว่า
บางกรม ๆ พนักงานบัญชีจตุรพักตึงมา ๖-๗
ปีแล้ว มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์รับผิดชอบ
งานมากพอสมควร ปรับตำแหน่งได้ “เจ้าหน้าที่
การเงินและบัญชี ๑” เท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ได้รับเงินเดือน
๑,๑๒๕ บาท อยู่ในเกณฑ์ระดับ ๒ ได้แล้ว คุณคิด

ว่าถูกต้องไหม? ในเมื่อเด็กบรรจุใหม่ไม่เคยรู้เรื่อง
งานเลยก็ได้ระดับ • เหมือนกัน

๒. คำว่า หัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก,
ประจำแผนก, หัวหน้าหมวดธุรการ, หัวหน้างาน
ธุรการ มีความสำคัญต่อการปรับระดับหรือไม่ เมื่อ
มีการสำรวจใช้คำว่า "ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดธุรการ"
กับใช้คำว่า "กับใช้คำว่า "ทำหน้าที่ประจำแผนก"
จะแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่

๓. "เจ้าหน้าที่ธุรการ" วุฒิปริญญาตรี ๓ ปี มี
ความรู้ความสามารถทางด้านบัญชี - งบประมาณ
ประสบการณ์และชำนาญงานเป็นอย่างดี จะเลื่อน
ตำแหน่งข้ามสายงานเป็น "เป็นเจ้าหน้าที่การเงินและ
บัญชี" หรือสอปรวมกับเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
ได้หรือไม่ ถ้ามีตำแหน่งว่างและจะเลื่อนข้ามตำแหน่ง
เป็นข้ออะไรได้อีก

๔. การสำรวจหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อจัด
ระดับตำแหน่งต่าง ๆ ของ ก.พ. เท่าที่เห็นมา สำรวจ
แต่ชื่อ, คุณวุฒิ, อัตราเงินเดือน และหน้าที่ความรับ
ผิดชอบของตำแหน่งนั้น ๆ เท่านั้น น่าจะสำรวจจำนวน
ปีที่ปฏิบัติงานมาด้วย เพราะการทำงานมานานย่อมมี
ประสบการณ์มากกว่า ชำนาญงานกว่า เช่น ตำแหน่ง
หัวหน้าแผนกธุรการหรือประจำแผนก ซึ่งอยู่ในสาย
งานธุรการ หน้าที่ความรับผิดชอบที่โหนกๆ ก็ต้องเหมือน
กันทั้งนั้น มีงานธุรการและสารบรรณเป็นพัน ที่ยัง
ยากก็เกี่ยวกับวงเงินงบประมาณและอัตรากำลัง มี
มากเท่าไร ปริมาณงานก็ยิ่งมากเท่านั้น วงเงินงบ

ประมาณและอัตรากำลังของแต่ละแผนกหรือกอง จึง
น่าจะนำมาพิจารณาด้วย และอีกอย่างหนึ่ง
อย่างตำแหน่งประจำแผนกด้วย ตำแหน่งหนึ่งวุฒิ
ปริญญาตรีทางบัญชีหรือพาณิชย์ บรรจุครั้งแรก
๑,๑๕๐ บาท เมื่อรับบรรจุหรือจะทำงานมาแล้วหรือ
๒ ปี เท่าที่เห็นการร่างหนังสือการจัดทำงบประมาณ
ยังไม่ถนัดนัก หน้าที่ความรับผิดชอบยังไม่ค่อย
แต่ ก.พ. ปรับให้อยู่ระดับ ๓ แทนที่ ตาม ม. ๓๒ (๓)
กับอีกตำแหน่งหนึ่งเป็นประจำแผนกไม่มีปริญญา มี
ความรู้ความสามารถประสบการณ์มากและหน้าที่ความ
รับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง เข้าใจงานและระเบียบ
ต่าง ๆ เป็นอย่างดี เพราะทำงานมาแล้วกว่า ๑๐ ปี
เงินเดือน ๑,๖๔๕ บาท เขียนงานดีไม่ค้ออาจจะปรับ
ได้แค่ระดับ ๒ เท่านั้น ซึ่งดูจะไม่ค่อยยุติธรรมนัก
ตามความเห็นของผมดูหรือผิด ช่วยกรุณาอธิบาย

๕. หน่วยงาน ๆ หนึ่ง ไม่มีหัวหน้าแผนก
ธุรการหรือตำแหน่งเทียบเท่า มีแต่ประจำแผนกเงิน
เดือน ๑,๘๖๐ บาท วุฒิปริญญาตรี ๓ ปี ทำหน้าที่มา
แล้ว ๕ ปี เป็นเสมียน ๕ ปี รวมเวลารับราชการ
๑๐ ปี มีประสบการณ์และชำนาญงานมาก เพราะ
สอบแข่งขันได้ รับผิดชอบงานธุรการและสารบรรณ
ของหน่วยงาน ๆ ปกครองบังคับบัญชาเสมือนพนักงาน
งาน-พนักงานบัญชีและเจ้าหน้าที่อื่นอีก ปริมาณงาน
สูงมากมีทั้งบัญชี-ใบสำคัญ และวงเงินงบประมาณ
ที่ได้รับแต่ละปีมากกว่า ๑๐ ล้านบาท อัตรากำลัง
ข้าราชการและลูกจ้างมากกว่า ๒๕๐ อัตรา ในปีต่อ

ต่อไปจะได้รับเพิ่มขั้นทุกปี มากกว่างานระดับกอง
ในกรมเดียวกัน ซึ่งมีทั้งหัวหน้าแผนกธุรการและ
ประจำแผนกรับผิดชอบ เรียบถามว่า ประจำแผนก
ผู้จะได้รับตำแหน่งเข้าระดับ "เจ้าหน้าที่ธุรการ ๔"
หรือไม่? ถ้าไม่ได้ เพราะเหตุใด? "เจ้าหน้าที่
ธุรการ ๔" อีกต้องรับผิดชอบวงเงินงบประมาณหรือ
ควบคุมอัตรากำลัง หรือมีหน้าที่ความรับผิดชอบขนาด
ไหนถึงจะได้? คุณถามหลักเกณฑ์ ม. ๓๒ (๔) แล้ว
ไม่น่าจะมีปัญหา แต่ตามตัวอย่างมาตรฐานกำหนด
ตำแหน่ง "เจ้าหน้าที่ธุรการ ๔" คงจะหยาบหยาบมาก
กว่า หรือเป็นเพราะว่า ไม่ได้เป็นขั้นโทมาก่อนจึงเป็น
ระดับ ๔ ไม่ได้ ช่วยกรุณาอธิบายด้วย ขอขอบคุณ

ตอบ : ๑. เกี่ยวกับเรื่องในข้อนี้เห็นว่าเมื่อได้ใช้ระบบ
จำแนกตำแหน่งที่ราชการพลเรือนแล้ว ส่วนราชการ
ที่ใช้ระบบนี้ก่อนปี ๒๕๑๘ อาจขอให้ปรับปรุงใหม่ได้
เพื่อให้ได้ระดับกันที่ราชการพลเรือน

๒. การกำหนดตำแหน่ง คือเอาหน้าที่ความ
รับผิดชอบ ลักษณะ ปริมาณและคุณภาพของงาน
เป็นหลัก ดังนั้นหากตำแหน่งใดทำหน้าที่อย่างใด
มากน้อยยากง่ายเพียงไร ก็จะได้รับกำหนดระดับ
เท่าเทียมกัน

๓. จะเลื่อนข้ามตำแหน่งเป็นข้ออะไรก็ได้
เมื่อตำแหน่งนั้นกำหนดคุณสมบัติ และความรู้ความ
สามารถตรงกับคุณวุฒิและประสบการณ์ของคุณ ซึ่ง
ต้องพิจารณาข้อตำแหน่ง ในส่วนราชการที่คุณสังกัดก็
สามารถมองเห็นทางเลื่อนตำแหน่งข้ามสายงานได้

๔. เป็นเรื่องของการกำหนดระดับตำแหน่ง
ซึ่งหากรู้สึกว่าได้ระดับ กรมที่อาจขอให้ ก.พ. พิจารณา
ใหม่ได้ เรื่องประสบการณ์ก็ได้นำมาประกอบการ
พิจารณาเช่นกัน ถ้าต้องการทราบโดยละเอียด ก็ดู
ได้จาก ก.พ. ๗ ที่เก็บรักษาไว้ที่สำนักงาน ก.พ.

๕. โดยบทบัญญัติมาตรา ๓๒ การที่ส่วนราช
การใดจะมีตำแหน่งใด ระดับใด จำนวนเท่าใด.....
พระราชบัญญัติ ปี ๒๕๑๘ กำหนดให้ ก.พ. พิจารณา
จากลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ ปริมาณและ
คุณภาพของงาน กรมที่ถามมานี้ จึงจำเป็นจะต้อง
ขอให้ ก.พ. พิจารณากำหนดอีกครั้ง ถ้าการกำหนด
ตำแหน่งที่ทำไปแล้วไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับหน้าที่
ความรับผิดชอบ ซึ่งอาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง
ไปในทางสูงขึ้นหลังจากการกำหนดครั้งก่อน

เสียงจากครูประชาบาล

ผู้ถาม : ครูประชาบาลผู้น้อย

สถานะของครูประชาบาลในขณะนี้เปรียบดุจ
สัตว์เลี้ยงที่เจ้าของไม่แน่ใจว่าจะต้องพ้นจากกรรมสิทธิ์
ของคนหรือไม่ จึงขาดการเอาใจใส่ดูแลตามปกติที่เจ้า
ของพึงปฏิบัติต่อสัตว์เลี้ยงในความคุ้มครองของตน

ในช่วงที่รัฐบาลกำลังพิจารณาเกี่ยวกับการโอน
การศึกษาประชาบาลนี้ สังเกตเห็นได้ชัดว่า เจ้าหน้าที่
ผู้ใหญ่ที่บริหารราชการส่วนท้องถิ่น กำลังวางแผนต่อ
ต้านการโอนแรงกดดันอย่างไม่หยุดยั้งทั้งสองฝ่าย คือ
ฝ่ายศึกษานิเทศการและฝ่ายมหาดไทย รวมทั้งสมาคม

บางคนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอย่างใกล้ชิดโดยปราศจาก
ความละเอียด

พึงทราบความจริงเถิดว่า ตัวครูประมาณ
ประมาณ ๘๘% ทั่วประเทศ หาได้ฝึกฝนในเรื่องนี้ไม่
เพียงแต่ให้ความสนใจติดตามข่าวและวิพากษ์วิจารณ์
กันเท่านั้นเอง ไม่ถึงกับลงมือ

สิ่งที่ครูประมาณพวกหนึ่งสนใจและทุกข์ใจ
นั่นคือ จังหวัดแจ้งให้ทราบว่าบรรดาพวกครูที่เงิน
เดือนเต็มขั้น ๖๕๕ เงินเดือนติด ไม่ต้องเขียนรายงาน
ความชอบ

พวกเรารายข่าวนี้ด้วยความหตุใจ หมด
กำลังใจ จึงครบถ้วนเป็นครั้งสมัยก่อนเงินเดือนติดเป็น
เรื่องธรรมดา แต่กฎหมายใหม่ออกมาแล้ว แล้ว
ทำไมไม่หาทางช่วยครูประมาณด้วยการประกาศใช้
ระบบ ซี. ให้ครูมีโอกาสเลื่อนเงินเดือนกับเขาบ้าง

ครูประมาณ ได้ชื่อว่าเป็นลูกเมียน้อย จะอยู่
ไหนก็ต้องเป็นลูกเมียน้อย อย่าทอดทิ้งให้ครูประมาณ
พวกนี้ระทมทุกข์ โดยเฉพาะตอนที่เพื่อน ๆ เขารับเงิน
ตกเบิก ขอท่านผู้มีอำนาจ จงกำจัดนิยามน้อยๆ ให้
ในระบบครูประมาณเลย

ครูสภาซึ่งเป็นสถาบันของครู และเป็นแกน
กลางในเรื่องนี้ ไม่ควรนั่งนอนใจโดยถือว่าคนได้เสนอ
เรื่องนี้ให้รัฐบาล (คงจะเป็น ก.พ.) พิจารณาแล้ว เป็น

อันหมกภาระหน้าที่ครูสภาขอที่เสนอขอให้เร่งรัดพิ-
จารณาเรื่องนี้ให้เสร็จสิ้นก่อนปีงบประมาณ ๒๕๑๘ เพื่อ
รักษาผลประโยชน์ของครูประมาณพวกหนึ่งไว้ โดย
ชี้ให้เห็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นแก่ครูประมาณ

ขั้นสุดท้าย คือ ก.พ. ซึ่งเป็นสถาบันสูงสุดใน
การบริหารระบบข้าราชการ และได้ชื่อเป็นผู้ช่วยเหลือ
บรรเทาความทุกข์ของข้าราชการในด้านการครองชีพ
ควรที่จะพิจารณาเรื่องนี้ โดยออกกฎระบบจำแนก
ตำแหน่งเพื่อยืดขั้นเงินเดือนข้าราชการชั้นผู้น้อย ต่อ
ไป

โปรดมองครูประมาณด้วยความเมตตาและ
กรุณาและอย่าวางเฉยเลย ครูประมาณในนิคมชน
บทเป็นอยู่ด้วยความลำเค็ญ ต่อสู้, เสี่ยงต่ออันตราย
นานาประการทั้งในด้าน ก.ม. โจร และโรคภัยไข้เจ็บ
ในท้องถิ่นกันดาร โปรดให้กำลังใจด้วยการช่วยเหลือ
ดังที่ได้เรียนมาด้วยเถิด

ตอบ : ๑. และ ๒. ทั้งสองฝ่ายได้ดำเนินการอยู่แล้ว
และขณะนี้อยู่ในขั้นออกกฎหมาย

๓. ความมุ่งหมายของ P.C. ไม่ใช่เพื่อยืดขั้น
เงินเดือน แต่เพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนให้เหมาะสม
กับลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพ
ของงาน ครูเป็นพ่อพระแม่พระของพวกเราทุกคนไม่
ว่าจะเป็นครูสอนโรงเรียนระดับใด จึงขอเรียนด้วย
ความเคารพและเห็นใจ

ศักราช : ศักราชเลขที่ ๙๒๑๘

ข้าพเจ้าได้อ่านบทความในวารสารข้าราชการ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๘ เรื่องของเนตรแก้วแล้ว หายบทความยังขมวดไว้ว่า เป็นเรื่องในวัดโดยแท้ หาใช่เรื่องของฆราวาสไม่ นับว่าก็เป็นเรื่องของบทความธรรมดาทั้งหลายในสังคมวารสารโดยทั่วไป ก็ให้คิดถึงข้อเปรียบเทียบกันระหว่างพระกับเนตรในบทความนั้น ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ควรจะเปรียบเทียบข้าราชการชั้นจัตวาอันนับเป็นชั้นต่ำสุดของข้าราชการพลเรือนเทียบเป็นสามเนตรจะเข้าทำและเหมาะสมกว่าที่จะเปรียบเทียบข้าราชการพลเรือนชั้นเอกเป็นไหน ๆ ในความเห็นของข้าพเจ้า ซึ่งก็ได้ผ่านการบวชเรียนมากับเขาเพียงพรรษาเดียวด้วยศักดิ์พระเมียบข้าราชการ ไม่สามารถจะบวชจนเลยได้ถึงเป็นหลวงตามสงวเอาตำแหน่งท่านสมภารเจ้าวัดกับเขาได้ อันข้าราชการพลเรือนทั้งหลายที่ได้หันหน้าเข้ามาประกอบอาชีพรับราชการแล้วประสบผลสำเร็จจนถึงชั้นชั้นเอก ตำแหน่งก็หัวหน้ากองแล้ว ก็ไม่น่าที่จะไว้วางใจมากมายนัก ข้าราชการพลเรือนชั้นเอกนี้ ถ้าจะเปรียบเทียบทางสงฆ์ก็ควรจะได้แก่ตำแหน่งท่านเจ้าคุณแล้ว หากควรจะเทียบเป็นสามเนตรไม่

ในบรรดาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ซึ่งรับราชการมาด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตขยันหมั่น

เพียรในการปฏิบัติราชการนับเวลาได้ตั้งแต่ ๒๐ ปี ขึ้นไป พวกเขามีความรู้ความชำนาญในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ข้าราชการเหล่านี้สอบแข่งขันเลื่อนชั้นขึ้นเป็นชั้นตรีกับเขาไม่ได้สักที มีอยู่เป็นจำนวนมาก เหตุที่สอบเลื่อนชั้นไม่ได้ มิใช่ว่าพวกเขาเหล่านั้นไม่มีความรักหามิได้ สาเหตุเนื่องมาจากไม่มีเวลาจะแสวงหาตำรามาท่องบ่นให้จดจำได้ต่างหาก ยิ่งข้าราชการภูธรผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของสำนักงานหน่วยงานทั้งหลายด้วยแล้ว ยิ่งไม่มีเวลาเอามาก ๆ เนื่องมาจากอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่มีจำนวนจำกัด เป็นทั้งเจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชีในบุคคลเดียวกันเลยหาเวลาว่างยาก แม้กระทั่งวันหยุดราชการจนพวกเขาซึ่งทำหน้าที่การเงินเหล่านั้น ถ้ารู้ว่าพวกเขาจะเข้าสอบแข่งขันเป็นชั้นตรี บอกได้ล่วงหน้าเลยว่าไม่มีทาง มีคำพังเพยของพวกเขาว่าการสอบเลื่อนชั้นเป็นอบายมุขข้อที่ ๗ ข้าแถมท้ายด้วยการสอบแข่งขันชั้นตรีนั้นผู้ที่เข้าสอบจะต้องเป็นผู้ที่นอกจากมีความรู้แล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่คณะกรรมการสอบครั้งนั้น ๆ รักใคร่ชอบพอฟังเข้าไปอีกด้วย

นั่นแหละครับ บัญหาก็มีว่า ทำอย่างไร จึงจะได้มีโอกาสได้ช่วยเหลือพวกเขา ได้ทราบวาระบทพิชัย จะประกาศใช้ในเร็ววันนี้ บรรดาพวกเขาเหล่านั้น จะได้รับการพิจารณาจากชั้น ๑ ขึ้นเป็นชั้น ๒ หรือไม่

ตัวอย่างเช่น นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ตำแหน่งเสมียนพนักงาน มีอายุราชการ ๒๒ ปี เงินเดือน ๑,๑๕๐ บาท ปฏิบัติราชการในหน้าที่การเงิน เป็นเจ้าหน้าที่การเงินประจำหน่วยงานโดยยังไม่มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินในหน่วยงานนั้นเป็นทางการอยู่ผู้เดียวมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้มีโอกาสเข้ารับราชการอบรมระบบบัญชีใหม่ในส่วนภูมิภาค เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้น

๓๓๖ : ตามหลักการและทางปฏิบัติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ปี ๒๕๑๘ หากไม่มีการเปลี่ยนแปลง ตำแหน่งระดับ ๑-๒ เป็นระดับควบในการกำหนดตำแหน่งโดยระบบจำแนกตำแหน่ง ซึ่งส่วนราชการอาจเลื่อนผู้มีความสมบัติเฉพาะตำแหน่งตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของระดับ ๒ (หากเทียบกันก็เสมือนว่าระดับ ๑= จัตวาระดับ ๒ = ตริ ตามพระราชบัญญัติปี ๒๕๑๘) ขึ้นเป็นระดับ ๒ ได้โดยการคัดเลือกโดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. อีก จึงหวังว่าจะช่วยข้อข้องใจผู้ถามได้

ผู้ตอบปัญหาในฉบับนี้

สำนักงาน ก.พ.

ธงชัย	วณิชกะ
สุพจน์	สาทรกิจ
สุธี	สุทธิสมบูรณ์
สมศักดิ์	ศุภราชูเกษ

กรมบัญชีกลาง

ผาสชนิตย์	ปิ่นเพชรจิ
สุวิชัย	วารัทธิวิกรม
สมพงษ์	วัฒนสระ

วิเศษชนัท

เมทรอลเอ็นซิน
พาดุณระรินซินใจ

แนวการปรับปรุงงานราชการส่วนท้องถิ่น

พิชิต ณ เมืองชัย

ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ จะส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า มีอิสระในการดำเนินการอย่างเต็มที่ตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น จึงเป็นภาระที่รัฐบาลจะต้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไขงานราชการส่วนท้องถิ่นเสียใหม่ เนื่องจากงานส่วนท้องถิ่นมีหลายรูปและจำนวนมากนั้น เจ้าหน้าที่และงบประมาณ ทั้งหน่วยงานในส่วนกลางที่ควบคุมประสานงาน ในการปฏิบัติของหน่วยงานท้องถิ่น หลายกรม, กอง และกระทรวง การปรับปรุงงานส่วนท้องถิ่น จึงต้องปฏิบัติโครงสร้างใหม่ แนวทางแก้ไขปรับปรุง ควรเป็นดังนี้.-

๑. ราชการส่วนกลาง ควรตั้ง

หน่วยงานระดับทบวงหรือกระทรวงว่าการส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อควบคุมและเป็นศูนย์ประสานงานส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพราะว่า งานส่วนท้องถิ่นเป็นงานที่ใหญ่กว้างขวางมาก มีหลายรูป คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด, เทศบาล, สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ขณะนี้ได้แก่ สภาตำบล ในค้ำงบประมาณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละแห่งมีเงินรายได้จังหวัดทั่วไป งบ รพช. และงบการ

ศึกษาประชาบาล รวมกันโดยเฉลี่ย ๑๐๐-๑๒๐ ล้านบาท ทั้งสิ้น ๑๐ แห่งราว ๑-๘ พันล้านบาท เทศบาล สุขาภิบาล ทั่วประเทศหลายพันล้าน เงินองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล มีรายได้ที่เก็บได้โดยตรงและเงินที่รัฐบาลผันไปให้ ๒-๓ พันล้านบาท เมื่อรวมงบประมาณของหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นทุกรูปรวมทั้งกรุงเทพมหานครแล้ววงเงินงบประมาณ ๑-๒ หมื่นล้านบาท นับว่าเป็นเงินงบประมาณที่มากกว่าหลาย ๆ กระทรวงทบวงกรม ในค้ำเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโดย ได้รับเงินเดือนและงบประมาณที่ตั้งจ่ายในหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ทั้งข้าราชการส่วนจังหวัดทั่วไป, ข้าราชการส่วนจังหวัดตำแหน่งครู พนักงานเทศบาล, สุขาภิบาล จำนวนทั้งสิ้นหลายแสนคนก็มากกว่าข้าราชการบางกระทรวงทบวงกรมอื่นเช่นเดียวกัน ดังนั้นหน่วยงานที่ควบคุมหรือเป็นศูนย์ประสานงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบสูงระดับกระทรวงหรือทบวงที่ว่าการเกี่ยวกับงานท้องถิ่นขึ้น โดยเฉพาะ เมื่อได้ปรับปรุงโดยแต่งตั้งกระทรวงหรือทบวงการท้องถิ่นแล้ว ปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงศึกษาธิการที่จะคุมงาน

การศึกษาประชาบาล หรือชั้นประถมศึกษาทั้งหมดไป เพราะมีกระทรวงที่รับผิดชอบโดยเฉพาะแล้ว งานองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล, สุขาภิบาลและงานสภาตำบลจะดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วรัดกุม และประสานงานระหว่างหน่วยงานส่วนท้องถิ่น กันอย่างใกล้ชิด

๒. ราชการส่วนภูมิภาค

งานราชการส่วนภูมิภาคที่กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบอยู่ เช่นงานด้านพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ, งานทะเบียนราษฎรทะเบียนสัตว์พาหนะ โดยลักษณะงานแล้วเป็นงานคล้ายคลึงใกล้ชิดกับราชการส่วนท้องถิ่น ควรให้เป็นงานที่อยู่ในหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่นจัดทำ ซึ่งเป็นงานที่อยู่ในหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่นจัดทำ ซึ่งหากจะเปลี่ยนมาให้อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานท้องถิ่นแล้ว จำเป็นต้องเพิ่มอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นขึ้นอีก จะเป็นปัญหาในด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอแต่เมื่อได้คำนึงถึงรายได้ที่แบ่งเฉลี่ยให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นแล้ว นับว่าน้อยมาก ควรจะพิจารณาเพิ่มรายได้แบ่งส่วนเฉลี่ยประเภทต่าง ๆ ในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น บัจจุบันได้รับจากภาษีเงินได้ของท้องถิ่นโดยตรง ไม่ต้องส่งเฉลี่ยให้ส่วนกลาง ได้แก่ภาษีบำรุงท้องถิ่น เก็บได้ไม่เต็มที่ เพราะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ถ้าประสิทธิภาพฝนแล้งน้ำท่วม ก็มีการขอยกเว้น ลดภาษีบำรุงท้องถิ่น จึงเป็นรายได้ไม่แน่นอน เมื่อแบ่งงานดังกล่าวให้หน่วยงานท้องถิ่นรับผิดชอบ ต้องพิจารณาเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่นมากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอแก่การปฏิบัติงานด้วย

๓. ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

ใน ผู้บริหารงานของหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ขณะนี้ทางรัฐบาลกำลังจะปรับปรุงเปลี่ยนผู้บริหารงานส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากระบบแต่งตั้งเป็นราษฎรเลือกตั้ง และในการเลือกตั้งผู้บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งจะเรียกว่า นายกองการบริหารส่วนจังหวัดหรืออย่างอื่นก็ตาม ขอให้ราษฎรได้เลือกตั้งโดยตรงเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อให้ราษฎรทั้งจังหวัดได้พิจารณาโดยด้อยแก่ที่ผู้ใดจะมาบริหารงานที่มีงบประมาณแต่ละองค์การฯ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐-๑๒๐ ล้านบาท เจ้าหน้าที่ ๓-๕ พันคน อย่าได้ใช้วิธีเลือกตั้งจากสภาจังหวัดเลย เพราะสมาชิกสภาจังหวัดแต่ละจังหวัดมีจำนวนน้อยง่ายเกินไปต่อการใช้อำนาจหรืออิทธิพลการเงินเพื่อแลกตำแหน่งดังกล่าวซึ่งควรจะไว้ไว้ให้ราษฎรจังหวัดเลือกตั้งโดยตรงเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถจริง ๆ แม้ฐานะไม่ร่ำรวยโอกาสมาบริหารงานบ้าง เพื่อความเจริญของท้องถิ่นทราบว่าขณะนี้กำลังเสนอกฎหมายจะให้เลือกนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกตั้งจากสภาจังหวัด ซึ่งผู้เขียนไม่เห็นพ้องด้วยอย่างมาก

- งานราชการส่วนท้องถิ่นหากได้ปรับปรุงแก้ไขตามแนวทางที่ได้อธิบายมานี้ เชื่อว่าจะเจริญรุดหน้าไปกว่าที่เป็นอยู่มาแล้วอย่างแน่นอน. ●

โหม่งๆ ในราชการ

บารมีพระมากพันรำพัน

นับว่าเป็นเรื่องที่น่าปลื้มปิติยินดีเป็นต้นพัน เมื่อมีข่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้พระราชทานที่ดินอันเป็นที่พำนักส่วนตัวพระองค์ทั้งหมดในจังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๕ หมื่นไร่เศษ แก่รัฐบาลเพื่อดำเนินการจัดสรรให้เป็น ที่ทำกินแก่ชาวนาชาวไร่ต่อไป

ที่ดินพระราชทานทั้งหมดนี้มีเนื้อที่ ๕๓,๖๘๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา แบ่งออกเป็น ๒๒๖ โฉนด อยู่ใน ๔ จังหวัด ดังนี้

อยุธยา ๑๓,๖๐๐ ไร่ ๑๖ ตารางวา ฉะเชิงเทรา ๑๔,๖๘๖ ไร่ ๑๒ ตารางวา นครปฐม ๓,๓๓๐ ไร่ ๒ งาน ๓๘ ตารางวา เพชรบุรี ๖๐๑ ไร่ ๕๖ ตารางวา สุพรรณบุรี ๑๖ ไร่ ๑ งาน ๕๐ ตารางวา ปทุมธานี ๑๖,๘๒๐ ไร่ ๑ งาน ๘๘ ตารางวา สระบุรี ๑,๒๐๐ ไร่ ๒ งาน ๘๘ ตารางวา นครนายก ๓,๑๔๑ ไร่ ๒ งาน ๘ ตารางวา

ความเป็นมาของการพระราชทานที่ดินครั้งนี้ นายไชยขงค์ ชูชาติ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูป

ที่ดินกล่าวว่า เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคมที่ผ่านมา ทางสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์แจ้งไปทางสำนักงานปฏิรูปที่ดินว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราโชบายที่จะช่วยเหลือเกษตรกร โดยจะพระราชทานที่ดินสำหรับทำกินให้ โดยได้ทรงตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งชื่อว่า คณะกรรมการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรในพื้นที่ของทรัพย์สิน เพื่อดำเนินการในเรื่องนี้ คณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยนายประกอบ หุตะสิงห์ เป็นประธาน ส่วนกรรมการก็มีนายเขาวิน ฌ สีลวันต์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายแสง พูลสุข อธิบดีกรมชลประทาน นายสุรินทร์ ชลประเสริฐ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร นายพูนเพิ่ม ไกรฤกษ์ ผู้แทนสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และนายไชยขงค์ ชูชาติ

ทางด้านนายพูนเพิ่ม ไกรฤกษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระ-

ราชดำริในเรื่องนี้มานานแล้ว และที่ดินทรัพย์สินส่วน
มากอยู่ในจังหวัดภาคกลางคือปทุมธานี นครนายก
ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และอยุธยา "พระองค์
ท่านทรงมีพระพระราชประสงค์ให้จัดทำระบบสหกรณ์
และปฏิรูปที่ดินช่วยชาวนาชาวไร่จึงพระราชทานให้ออน
หมด" นายทุนเห็นกล่าวและเสริมว่า พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกำชับว่าการปฏิรูปที่ดินจะต้อง
ไม่ให้กระทบกระเทือนผู้เช่าอยู่เดิม

สำหรับหลักการในการจัดสรรที่ดินนั้น นาย
รัฐมนตรีชี้แจงว่า การพระราชทานที่ดินดังกล่าวนี้ใน
หลวงมีเงื่อนไขว่าจะให้จัดเป็นรูปสหกรณ์เช่นเดียวกับ
สหกรณ์หุบกระทิง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยจะให้
รัฐบาลลดใช้ค่าที่ดินเป็นเงินหรือพันธบัตรก็ได้แล้วนำ
เงินสดหรือพันธบัตรนั้นไปตั้งเป็นกองทุนเพื่อเป็นประ
โยชน์ในการบำรุงสหกรณ์ที่จะจัดตั้งต่อไป กองทุน
สหกรณ์นั้นจะเกิดดอกออกผลเป็นของสมาชิกสหกรณ์

ทั้งหมด ส่วนประชาชนที่เข้ามาหากินในที่ดินนั้นจะไม่มีสิทธิ์เป็นเจ้าของที่ดินเพราะที่ดินจะเป็นกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์

การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และที่ดินส่วนพระองค์ให้ในครั้งนั้น นับว่าเป็นพระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นพ้น และอาจกล่าวได้ว่าเป็นการปฏิรูปที่ดินอย่างเป็นทางการครั้งแรกของประเทศไทย และนับเป็นบุญอันประเสริฐของประเทศไทยที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงมีพระปรีชาญาณนำปัญหากรณีนี้เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ โดยทรงปฏิบัติเป็นตัวอย่างด้วยความเสียสละ ซึ่งจะเป็นตัวอย่างอันดี

แก่เจ้าของที่ดินรายใหญ่ที่จะเสียสละที่ดินของตนให้แก่รัฐบาลเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้ชาวนาชาวไร่มีที่หากินต่อไป

นอกจากนี้ท่านจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้รัฐบาลดำเนินนโยบายการปฏิรูปที่ดินอย่างจริงจังเสียที ทั้งนี้เพื่อยกฐานะของชาวนาชาวไร่ผู้ยากไร้ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศให้ดีขึ้น เพราะแม้ว่าในขณะนี้จะมีกฎหมายปฏิรูปที่ดินออกใช้บังคับตั้งแต่ต้นแล้วก็ตาม ยังไม่เห็นที่ท่าว่ารัฐบาลจะดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยรีบด่วนและอย่างจริงจังแต่อย่างใด ทั้งๆที่งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๕ รัฐบาลได้ตั้งยอดงบรายจ่ายไว้สูงที่สุดถึง ๖๒,๖๕๐ ล้านบาท แต่ก็ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

กรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยตรงเพียง ๕๐๐ ล้านบาทเท่านั้น เงินจำนวนเพียงเท่านี้จะปฏิรูปที่ดินได้มากสักเพียงไรก็คงพอจะทราบกันดีอยู่

ตำรวจประท้วง: ผลพวงของความคับแค้นแน่หรือ

ในช่วง ๒-๓ สัปดาห์ที่ผ่านมา เห็นจะไม่มีเรื่องใดที่เป็นข่าวกรีกโครมอยู่ในความสนใจของประชาชน และเป็นหัวข้อพาดหัววารณกันโดยทั่วไป เท่ากับเรื่อง ตำรวจชุมนุมประท้วงรัฐบาลเป็นแน่

เริ่มทีเดียว ในคืนวันที่ ๑๖ สิงหาคมที่โรงแรมนารายณ์ บรรดานายตำรวจระดับผู้บังคับกอง จากทั่วประเทศจำนวนประมาณ ๒๕๐ คน ได้ประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับกรณี สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยให้ทางฝ่ายปกครองกับตำรวจกระทำการสอบสวนร่วมกัน แต่ให้ฝ่ายปกครองคือ ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนในระดับจังหวัด ให้ผู้กำกับกับการตำรวจจังหวัด เป็นรองหัวหน้าพนักงานสอบสวน และให้นายอำเภอ เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนระดับอำเภอ ผู้บังคับกอง เป็นรองหัวหน้าพนักงานสอบสวนระดับอำเภอ

ทั้งนี้ เพราะบรรดานายตำรวจดังกล่าวส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยกับร่างกฎหมายนั้น โดยเห็นว่าอำนาจการสอบสวนจะต้องอยู่ที่ตำรวจอย่างเด็ดขาด

ภายหลังการพิจารณาเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวเสร็จสิ้นลง ที่ประชุมได้มีมติกำหนดมาตรการเป็นขั้นตอนดังนี้ ก่อขึ้นแรก จะชี้แจงผลดีผลเสียให้รัฐบาลทราบเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในขั้นต่อไปจะทำหนังสือถึง ส.ส. ที่เสนอ
ร่าง พรบ. ฉบับดังกล่าว ให้ถอนร่างออกไปเสีย
ลำดับต่อไปหาก ส.ส. ยังไม่ยอมถอนร่าง พรบ. ฉบับ
ดังกล่าวนี้ ก็จำเป็นต้องมีการรวมพลังผู้บังคับ
กองสถานตำรวจภูธร จากทั่วประเทศ พร้อมกันนั้น
ก็ออกแถลงการณ์เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อเท็จจริง

ทั้งนี้ในการรวมพลังของผู้บังคับกองจะกระทำ
ก่อนการประชุมสภาฯ วาระสอง ๗ วัน หากสภาฯ
ผ่านการพิจารณาในวาระสองก็จะหยุดงานรณรงค์ต่อไป
อย่างถึงที่สุด โดยจะแจ้งวันและเวลาให้ตัวแทนใน
เขตจังหวัดทราบในระยะต่อไป

วันที่ ๑๗-๑๘ สิงหาคม ๒๕๑๘ ตำรวจใน
จังหวัดลำพูนและจังหวัดอื่นหลายจังหวัด เช่น ลำปาง
เชียงใหม่ นครสวรรค์ และนครศรีธรรมราช เป็นต้น
เริ่มไปชุมนุมประท้วงที่ศาลากลางจังหวัดลำพูนมากยิ่งขึ้น
 และได้ยื่นข้อเสนอให้นายกรัฐมนตรี อธิบดี
กรมอัยการ อธิบดีกรมตำรวจ ขึ้นไปชี้แจงข้อเท็จจริง
กรณีปล่อยผู้นำชาวนาและนักศึกษา ๘ คน ภายใน
วันที่ ๑๘ สิงหาคม

วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๑๘ ในขณะทำการ
ประท้วงของตำรวจที่จังหวัดลำพูนยังคงดำเนินต่อไป
ทางด้านตำรวจนครบาล ก็ได้ออกแถลงการณ์ในนาม

ของ "ศูนย์กลางตำรวจแห่งประเทศไทย" ว่ารู้สึก
น้อยเนื้อต่ำใจต่อการปล่อยตัวผู้ต้องหาที่ล่าพุน ถือว่า
เป็นการละเมิดกฎหมาย จะต้องมีการรวมตัวประท้วง
เพื่อประโยชน์ของประชาชน พร้อมกับนัดหมายให้
ตำรวจไปรวมตัวกันที่สนามหลวง เวลา ๑๗ น. ซึ่ง
ก็มีตำรวจมาชุมนุมกันประมาณ ๒ พันคน ฟังอภิปราย
โจมตีรัฐบาล

หลังจากนั้นก็ได้เคลื่อนขบวนไปที่บ้านนายก-
รัฐมนตรี เพื่อขอพบและให้ข้แจงกรณีปล่อยผู้นำ
ชาวนาและนักศึกษา ๕ คน ดังกล่าว ขณะที่นายก
รัฐมนตรี และตำรวจส่วนหนึ่งเดินทางไปเจรจากันที่

โรงพักทุ่งมหาเมฆ ตำรวจอีกพวกหนึ่งซึ่งมีจำนวน
มากเหมือนกันไม่ยอมไปและยังชุมนุมอยู่ที่บ้าน
นายกรัฐมนตรี และเมื่อการเจรจากันที่โรงพักทุ่งมหา
เมฆใกล้จะเสร็จสิ้นลง ตำรวจที่ชุมนุมอยู่หน้าบ้าน
นายกรัฐมนตรี ก็ได้บุกเข้าทำลายบ้านนายกรัฐมนตรี
ทรัพย์สิน ข้าวของเสียหายเป็นจำนวนมาก ประมาณ
มูลค่านับล้านบาท เหตุการณ์วันวานจนนายกรัฐมน
ตรีไม่สามารถกลับบ้านได้ และได้เรียกประชุม
คณะรัฐมนตรีที่ทำเนียบรัฐบาลกลางดึก จนกระทั่ง
รุ่งเช้า ตำรวจที่ประท้วงจึงได้ย้ายไปชุมนุมกันที่หน้า
กรมตำรวจ

กรมตำรวจได้ออกแถลงการณ์ไม่สนับสนุน
การประท้วงของตำรวจและในที่สุดเมื่อรัฐบาลได้รับ
เสนอของตำรวจนครบาล ๒ ข้อ คือ จะไม่ให้กฎหมาย
อยู่เหนือกฎหมายอีกต่อไป และจะไม่เอาผิดกับ
ตำรวจทั้งทางวินัยและอาญา ตำรวจนครบาลจึงได้
เลิกการชุมนุมประท้วง ส่วนตำรวจภูธรที่ประท้วงที่

จังหวัดลำพูนนั้นนายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ขึ้นไปเจรจาและรับข้อเสนอของตำรวจรวม ๘ ข้อ ซึ่งมีสาระสำคัญ ๒ ข้อเหมือนกับข้อเสนอของตำรวจนครบาลดังกล่าวแล้ว การชุมนุมประท้วงของตำรวจลำพูน จึงได้สลายตัวไป

ถ้าเราจะมาคุยกันในแง่คดีของตำรวจว่า ทำไมตำรวจจึงได้ชุมนุมประท้วงในครั้งนี้ ก็จะพบจากความรู้สึกของนายสิบตำรวจผู้หนึ่งที่ทำกรประท้วงครั้งหนึ่งที่มีความคับแค้นใจ เนื่องจากตำรวจได้ปฏิบัติหน้าที่จับกุมผู้ต้องหาแล้วทางการกลับส่งปล่อยผู้ต้องหาไป โดยยังมีได้มีการพิจารณาคดี เขารู้สึกว่ามันไม่ยุติธรรมสำหรับเขาพวกเขาเป็นตำรวจผู้หนึ่งไม่ได้ทำงานในห้องแอร์อย่างสะดวกสบาย ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ

เหนื่อยยาก จับก็ดำ ไม่จับก็ดำและที่สำคัญคือเขาเห็นว่ากฎหมายต้องมีความศักดิ์สิทธิ์อยู่เหนือกฎหมาย จึงต้องรวมตัวกันต่อสู้ และประท้วง แต่พวกเขาไม่ได้ต้องการให้เกิดเหตุการณ์บุกเข้าพังบ้านนายกรัฐมนตรีเลย และเขายังไม่แน่ใจว่าได้ตกเป็นเครื่องมือของใครหรือเปล่าเพราะเหตุการณ์นี้วนเวียนเกิดขึ้นหลายจุดพร้อมๆ กัน

แต่ถ้าเราจะย้อนกลับมาดูเหตุการณ์วันที่ตำรวจบุกเข้าทำลายข้าวของบ้านนายกรัฐมนตรี ก็อาจเกิดความสงสัยเช่นเดียวกับตำรวจผู้หนึ่งที่ได้อ่าน "ประแดงส้ม" แห่ง น.ส.พ. สยามรัฐรายวัน รายงานข่าวไว้ อย่างนี้ครับ

"พวกเราไม่มีตัวแทน เราพร้อมใจกันมาเราก็จะเข้าไปทั้งหมดคนโดยไม่มีตัวแทน" .... "อย่าไปเชื่อมั่นส่งตัวแทนเข้าไปเราก็คงโดนหลอกออก" .. "ที่ลำพูนไปพบกับเขาได้ แล้วพวกเรามาถึงหน้าบ้านออกมาพบน้อยไม่ได้หรือใจว๊ว" .... เป็นเสียงตะโกนจากกลุ่มคนหน้าบ้าน เสียงเหล่านี้กลบเสียงเบา ๆ ของผู้บัญชาการตำรวจนครบาลพยายามอธิบายว่า เมื่อพวก

เราอายุกันน้อยในซอยเล็กๆ อย่างนี้ จะให้นายกมาพูด
ที่หน้าบ้านนี้โดยไม่มีเครื่องกระจายเสียงแล้วจะได้ยิน
กันหมดได้อย่างไร

ตำรวจคอมมานโดสืบกว่าคน ซึ่งสวมเสื้อ
เกราะกันกระสุนที่มดตะแมงเริ่มแปรขบวนขวางเรือน
ใหญ่ นายตำรวจมวดยุ่อกกทอคนหนึ่งกับจำแก่ๆ
ที่เผ่าบ้านนอกคนหนึ่งพยายามออกไปอธิบาย—แต่ก็ไร้ผล
เสียงปากอันอิฐ เสียงคันประทู และเสียงตะโกน
เริ่มดังรุนแรงขึ้นทุกที

สองสามสามสี่ห้าที่ ประตูบ้านพังหลาย
คนเริ่มวิ่งเข้ามาพร้อมกันในมือขวาและท่อนเหล็กใน
มือซ้าย หวดซ้ายบ้ายขวามาตลอดทาง

เสียงบันดังขึ้นสามนัดเด็กข้างบ้านร้องไห้จ้า

และหน่วยคอมมานโดที่มดตะแมงเริ่ม
ถอยหลังจากแนวเดิมออกไป

เสียงฟาด โคมไฟ, แจกกัน, และโต๊ะเตี้ยง ที่
ศาลาใหญ่ตั้งเกรียวกราว เสียงบันดังอึกซึ้ง ขณะที
ผมก้าวถอยหลังมากขึ้นทุกที

ผมได้ยินเสียงชัดเจนว่า “เฮีย...อย่ายิง พวก
เราสี่เตี้ยงกัน อย่ายิงกัน” แล้วก็เงยไป จากนั้นเสียง
ฝ่าเท้าของคนนับสิบ ก็วิ่งเข้าใส่ตัวบ้านอย่างหันกระ
หายนเต็มที

สิ่งที่ขวางได้ ก็ขวางมันออกไป สิ่งที่หนักหนา
โตใหญ่ก็ถ่มมันลงมา สิ่งทีเล็กน้อย แต่พอจะมีค่าก็
หยิบฉวยไป

เสียงดังเกรียวกราวอีกครั้งใหญ่ เมื่ออีกกลุ่ม

หนึ่งกรเข้าไปในห้องครัวข้างบ้าน จานชาม ขวดน้ำปลา น้ำตาล และเครื่องครัวสารพัน ถูกตีควาตกลงมาจาก ชั้นบนเป็นระนาว

อึกกลมหนึ่งวงชั้นบนได้ไปบนบานแล้ว เสียงเปรียะแป๊ะ ลั่น ก็ตามมา-ต้นไม้ตัดถูกถล่ม หรือไม้ไผ่โยนลงมาทั้งกระถาง บ้างก็หล่นลงบนพื้น บ้างก็หล่นลงน้ำแตกกระจาย

ผมเห็นคนหลายคน ทูบกระຈกประตูห้องนอน เข้าไปในนั้น เห็นหลังไว ๆ ว่ามีคนหัวกระเป่าเอกสาร สัตินหายไปในขณะที่เสียงเปรื่องปร่าง โครมครามยังคั่งอยู่ไม่ขาดสายตลอดเวลา

“พอแล้ว.....พอแล้ว.....พอทีเถอะ.....พอที” เสียงอ่อนวอนจากเพื่อนบ้าน ทศวรรษครางสลับมากับเสียงข้าวของแตกกระจาย เสียงเหล่านี้คงติดต่อกันอยู่ประมาณครึ่งชั่วโมงกว่าก็ซาไปพร้อมกับเสียงเด็กเล็ก ตกใจตื่นร้องไห้ระงม

หน่วยคอมมานโดของตำรวจนครบาลที่มุด ประตูด้านหลังหาย ไปเกือบทั้งหมดค่อย ๆ ปรากฏตัวขึ้นมาเคียงข้างผมทีละคนสองคน ทุกคนเดินไปดูความพินาสนั้นด้วยความคิดของแต่ละคนที่มอยู่ในใจไม่เหมือนกัน

ส่วนทางด้านนายกรัฐมนตรี ก็ได้แต่งตั้ง แจงต่อสภาผู้แทนราษฎรว่า

“สำหรับเรื่องตำรวจเดินเขมวณเข้าไปพึ่งบ้านนั้น ผมขอยืนยันต่อสภาว่าผมอภัยให้ในฐานะที่เป็นเจ้าทุกข์ และเป็นผู้บังคับบัญชาตำรวจ ในขณะเดียวกัน ลูกน้องผมมาพึ่งบ้านผม เจ้าของบ้านมี

จนอะไรชอบกลลูกน้องถึงมาพบบ้านได้ ผมก็ไม่อยาก
 ต่อความยาวสาวความยืด ผมก็โอหิวเล็กน้อย แต่กระ
 ผมขอกราบเรียนต่อสถานเป็นความสัตย์จริง ถ้าหาก
 บ้านอื่น ๆ ถูกพังกทำลาย ทรัพย์สินนั้นเป็นของท่านสมา
 ธิก์ท่านใดท่านหนึ่งในสถานหรือเป็นของประชาชนคน
 ไทยแม้แต่คนที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรนี้ ซึ่งไม่ใช่คน
 ไทย ถ้าเป็นของคนอื่นเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นแล้ว กระ
 ผมจะไม่ยอมลดละจะไม่อภัยให้เป็นอันขาดจะติดตาม
 สืบสวนจับตัวมาลงโทษให้ได้ ทุกคนทำให้เกิดเหตุนี้
 ไม่ว่าจะเป็นตัวจริงหรือไม่ กระผมขอสดสาบานต่อสิ่ง
 ศักดิ์สิทธิ์ว่าเจตนาจริงแท้จริงของกระผม แต่ถ้าเป็น
 บ้านของกระผมเองแล้วมันก็หมดไปแค่นั้น แต่ความรู้
 สักอันหนึ่งก็เกิดขึ้น ตำรวจที่เขาไปพบบ้านผมนั้นอาจ

จะเป็นตำรวจที่ตกคนหนึ่งก็ได้ จิตใจอาจตั้งขึ้นที่บุกเข้าไป
 ในห้องนอนนายคนก็ว่าจะมีทรัพย์สินสิ่งใดการเจอเอา
 เงิน ๑๐๐ บาท ก็เลยหยิบใส่กระเป๋าเพื่อเอาเป็นค่าเหล้า
 ของกั๊กที่อยู่แล้ว เรื่องมันของมันกันได้ เรื่องมันเป็น
 อย่างนี้เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอกราบเรียนไว้”

จากการประท้วงของตำรวจในครั้ง นี้ ได้มี
 เรือร้องจากหนังสือพิมพ์ ให้มีการแก้ไขปรับปรุง
 กรมตำรวจโดยด่วน “อัสเจอร์รี่” แห่ง น.ส.พ. สยามรัฐ
 รายงานว่าไว้ดังนี้ครับ

การที่ตำรวจจำนวนหนึ่งทำการปลุกระดมกลายเป็นผู้นำประชาชน บัคล้อมและยึดศาลากลางจังหวัด
 ลำพูน อันเป็นการละเมิดกฎหมายของบ้านเมืองที่

รุนแรงที่สุด เป็นการพิสูจน์ให้เห็นชัดว่า ตำรวจที่ไม่สามารถจะปรับปรุงตัวเอง ให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงได้ กำลังเป็นภัยต่อประเทศชาติ และแสดงให้เห็นตลอดไปถึงความเลอะเทอะภายในกรมตำรวจ ซึ่งหย่อนยานระเบียบวินัยขาดสมรรถภาพในการควบคุมบังคับบัญชาขาดความสำนึก ในความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองต่อหน้าที่ และต่อประชาชน

บ้านเมืองในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อจำเป็นต้องมีตำรวจที่เข้าใจปัญหาของบ้านเมือง รู้จักใช้ตรรกวิทยาพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตัวให้แก่บ้านเมือง ในฐานะผู้รักษากฎหมาย จะต้องอดทนต่อสิ่งที่ไม่น่าพึงใจต่าง ๆ ไม่ใช่ตำรวจที่เรียกร้องเอาบุญคุณจากประชาชน เพราะตำรวจทุกคนกินเงินเดือนของราษฎร หรือราษฎรจ้างให้มาทำหน้าที่

เป็นความจริง ที่ตำรวจที่มอญไม่น้อย กรมตำรวจ เป็นตำรวจที่มอญสะอาด มีเจตนาดีชาติบ้านเมือง แต่ระบบของกรมตำรวจที่อยู่ใต้อาณัติของการรับใช้นักการเมืองเผด็จการมานาน ได้ทำให้ตำรวจที่ดีเหล่านั้นกลายเป็นหุ่นยนต์ที่ไม่มีแบ็คเทค เพราะไม่สามารถแหวกวงล้อม ความเหลวแหลกหนาแน่นเป็นกำแพงกันแน่นไปได้

ที่วามานี้ เป็นการประท้วงของตำรวจ ซึ่งเหตุการณ์ต่างๆ ก็ได้สงบเรียบร้อยไปแล้ว แต่ไม่พูดถึงความฉกฉวยในเรื่องนี้ แต่ก็ขอให้ เป็นบทเรียนเพื่อการโคจรควมวญ ให้รอบคอบสำนึก

ที่เราลองหันมาดูการประท้วงของสหรัฐอเมริกาบ้าง "ประชาชาติ" รายวันรายงาน

ไวลิน

ปัสตราภคณผู้หญิงลูกขนเรียกร่องสีทึบที่โน่น
 หนักนกกัก ตำรวจเมืองซานฟรานซิสโก ไม่อยาก
 น้อยหน้า พร้อมใจกันลูกขนแบกบ้าย เดินประท้วง
 ด้วยความเรียบร้อย เป็นระเบียบต่อนางงาม
 ปราศจากการทำร้ายน้ำใจ และทำลายสมบัติข้าวของ
 ประชาชนให้เสียหาย

ขบวนประท้วงได้พร้อมใจกันถอดเครื่องแบบ
 สีเงินออก ใส่กางเกงยีนสวมเสื้อแจ็กเก็ตแทน
 ขบวนนี้ไม่มีเครื่องดนตรีสายาคองโมมอวูชบั้น และ
 ไม่ใช่ระบบพวกมากลากไป เป็นการประท้วงด้วยรอย
 ขมอย่างขอความเห็นใจ เพื่อเรียกร้องในสิ่งที่คิดว่า
 ตนควรจะได้ด้วยการขอชนค่านารอนนาชอก ๑๑

เปอร์เซ็นต์

การประท้วงเป็นแบบอย่างที่ค่อนข้างน่ารักและ
 เป็นการออกนอกกระเบียบธรรมดา ขบวนบ้ายนั้น
 ไม่ได้เขียนถ้อยคำระคายความรู้สึก หรือล้อเลียนผู้
 ใดให้ร้อนกร้อนใจ เพียงแต่เขียนบนบ้ายบอกกล่าว
 ว่า "ตำรวจซานฟรานซิสโกกำลังประท้วงนะครับ"

แต่ถ้ามาเทียบกับการประท้วงของเมืองไทย
 วิธีการถ้อยคำอย่างสงบเช่นนี้ คงจะเจ็บแสบมาก
 ทศเดียว

จากการประท้วง ๒ แบบนี้ สาวัญชนยอม
 ทราบดีว่า การประท้วงแบบไหนจะน่ารักกว่ากัน
 และเรียกร้องความเห็นใจได้มากกว่ากัน ●

ข่าวสอบ

๑. กระทรวงยุติธรรม (จังหวัดนครพนม) รับสมัครสอบแข่งขันข้าราชการชั้นเจ้าพนักงาน ตำแหน่ง เสมียนพนักงานศาลจังหวัดนครพนม ผู้สมัครสอบต้องมีคุณวุฒิดังนี้ ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา หรือได้รับประกาศนียบัตรเปรียญธรรม ตั้งแต่ประโยค ๕ ขึ้นไป

สมัครได้ที่ ศาลจังหวัดนครพนม ภายในวันที่ ๘-๒๓ กันยายน ๒๕๑๘

๒. กรมส่งเสริมการเกษตร รับสมัครสอบคัดเลือก ข้าราชการชั้นตรี ตำแหน่ง นักเกษตรตรี เกษตรอำเภอตรี และวิทยากรตรี ผู้สมัครสอบต้องมีคุณวุฒิดังนี้ ได้รับปริญญาตรีทางการเกษตร

สมัครได้ที่ กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร ภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๑๘

๓. กรมการศาสนา รับสมัครสอบคัดเลือก ข้าราชการชั้นตรี ตำแหน่ง บรรณารักษ์ ผู้สมัครสอบต้องมีคุณวุฒิ ดังนี้ ได้รับปริญญาตรีทางบรรณารักษ์

สมัครได้ที่ แผนกการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมการศาสนา ภายในวันที่ ๑-๑๕ กันยายน ๒๕๑๘

๕. กรมศิลปากร รับสมัครสอบคัดเลือก ข้าราชการชั้นตรี ตำแหน่ง บรรณารักษ์ตรี ผู้สมัครสอบต้องมีคุณวุฒิดังนี้ ได้รับปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์ และรับสมัครสอบคัดเลือก ข้าราชการชั้นตรี ตำแหน่งช่างตรี ผู้สมัครสอบต้องมีคุณวุฒิดังนี้ ได้รับประกาศนียบัตรประโยควิชาช่างชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาช่างชั้นสูง แผนกช่างภาพ

สมัครได้ที่ งานการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมศิลปากร ภายในวันที่

๑-๑๕ กันยายน ๒๕๑๔

๖. กรมอัยการ รับสมัครสอบคัดเลือก ข้าราชการชั้นจัตวาตำแหน่ง เสมียนพนักงาน ผู้สมัคร
สอบต้องมีคุณวุฒิดังนี้ ได้รับประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือ มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ
แผนกพาณิชยการ หรือแผนกเลขานุการหรือภาษาต่างประเทศหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพแผนกพาณิชยการ

สมัครได้ที่ แผนกสารบรรณ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอัยการภายในวันที่

๑๐-๒๕ กันยายน ๒๕๑๔

๗. กระทรวงการต่างประเทศ รับสมัครสอบแข่งขันข้าราชการชั้นตรี ตำแหน่งนายเวรหรือผู้
ช่วยเลขานุการ ผู้สมัครสอบต้องมีคุณวุฒิดังนี้ ต้องมีพจนานุกรมความรู้ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออก
ตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๑

สมัครได้ที่ กองการเจ้าหน้าที่และฝึกอบรม สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ ถนนสนามไชย กรุงเทพมหานคร ภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๔

๘. จ. ยโสธร รับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา
ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด คุณวุฒิ ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา (ม.ศ. ๓, ม. ๖) หรือที่
กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ หรือได้รับประกาศนียบัตรเปรียญธรรมตั้งแต่ประโยค ๕ ขึ้นไป

สมัครได้ที่ ที่ทำการอัยการ จ. ยโสธร ภายในวันที่ ๑๕ ก.ย. ๒๕๑๔

๙. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ รับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งประจำแผนกวิเทศสัมพันธ์ คุณวุฒิ ปริญญาตรีทางอักษรศาสตร์

สมัครได้ที่ งานบุคคลากร สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่ง
ชาติภายในวันที่ ๑๕ ก.ย. ๒๕๑๔

๑๐. จ. นครปฐม รับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ตำแหน่งเสมียนพนักงาน (ทำหน้าที่ช่างถ่ายรูป) คุณวุฒิ ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา (ม. ๖ หรือ ม.ศ. ๓) หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา หรือได้รับประกาศนียบัตรเปรียญธรรมตั้งแต่ ๕ ประโยคขึ้นไป

สมัครได้ที่ ทำการปกครอง จ. นครปฐม ภายในวันที่ ๑๕ ก.ย. ๒๕๑๔

๑๑. กรมส่งเสริมการเกษตร รับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ตำแหน่งเสมียนพนักงานและพนักงานบัญชีจัตวา

คุณวุฒิ ได้รับประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพแผนกบัญชีการและเลขานุการ

สมัครได้ที่ กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ณ. ราชดำเนินนอก กทฯ จนถึงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๔

๑๒. กรมบังคับคดี รับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรี

คุณวุฒิ ได้รับปริญญาทางกฎหมาย

สมัครได้ที่ สำนักงานเลขานุการกรม กรมบังคับคดีกระทรวงยุติธรรม ภายในวันที่

๔-๒๖ ก.ย. ๒๕๑๔

๑๓. กรมพัฒนาชุมชน รับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งพัฒนากรตรี

คุณวุฒิ ได้รับปริญญาโทภายในประเทศทุกสาขาวิชา หรือปริญญาโททางสังคมศาสตร์จากต่างประเทศ หรือปริญญาตรีหรืออนุปริญญาทุกสาขาวิชา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทุกแผนก ยกเว้นอนุปริญญาการศึกษา (อนุ กศ.ม) และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูง (ป.ก.ศ. สูง)

สมัครได้ที่ กองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๐-๓๐ กันยายน ๒๕๑๔

ข้อเด่น

ในระยะหลังนี้ ถัดไปตามความเคลื่อนไหวในวงราชการมาโดยตลอด จะสังเกตเห็นปรากฏการณ์ที่ออกแปลกประหลาดของข้าราชการ ดังที่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เช่น "พนักงานไปรษณีย์ "ออกแคว" ชุมนุมประท้วงไม่พอใจรองอธิบดี ออกคำสั่งเข้มงวด" หรือ "ข้าราชการกรมที่ดินตั้งบ่อนค้ำมมหาดไทยส่งคน "กรมอื่น" ไปเบียดอธิบดี" และที่รุนแรงถึงขนาดยกขบวนไปทำลายทรัพย์สินส่วนตัว ของนายกรัฐมนตรี ก็เป็นเรื่องที่ไม่มีใครคาดถึง

ส่วนที่เกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ คือ ข้าราชการระดับสูง ชั้นอธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกองของกระทรวงสาธารณสุข ไม่เห็นด้วยกับการแต่งตั้ง รองปลัดกระทรวงของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงและขอทราบเหตุผล ซึ่งหากไม่เป็นห่วงใจ อาจเกิดปฏิกิริยาจากข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขทั้งหมดได้

ในฐานะที่เป็นข้าราชการ อาจมีความรู้สึกกลางแกลงใจ เพราะโดยทั่วไปแล้ว การปฏิบัติราชการนั้นระเบียบวินัย ซึ่งเกือบจะกระตักตัวไม่ได้แถมยังมีจรรยาบรรณ ที่ต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี นอกจากนี้ยังมีวิถีทางโดยระบบราชการ มีหน่วยงานกลางที่คุ้มครองความเป็นธรรม ตลอดจนมีกลไกแก้ไขความระเบียบแบบแผนของทางราชการ ไม่มีความจำเป็นต้องใช้วิธีการนอกแบบนอกแผนใด ๆ ถึงกับยอมละทิ้งภาระหน้าที่ของตน เพียงแต่ไม่เห็นด้วยกับการแต่งตั้งโยกย้ายบุคคลบางคน หรือกำหนดระเบียบปฏิบัติต่างไปจากเดิม

คล้ายกับอดีตคับแค้นใจมาแต่ยุคใดไม่ทราบ

ปรากฏการณ์ในวงข้าราชการดังกล่าว จึงอาจพิจารณาได้เป็น ๒ ด้านด้วยกัน ประการแรก มองกันในด้านดี แสดงว่าข้าราชการมีความตื่นตัวในสิทธิ และหน้าที่ของตนมากขึ้น มีความสนใจ และต้องการมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ระบบราชการเพื่อความเป็นธรรม เพื่อความถูกต้อง ซึ่งผลทางอ้อมจะทำให้มีจิตสำนึกและช่วยให้การปฏิบัติราชการมีความรับผิดชอบยิ่งกว่าแต่ก่อน อีกด้านหนึ่งหากมองถึงปัญหาที่เกิดขึ้นก็อาจกล่าวได้ว่าน่าจะมีเหตุผลปกติเกิดขึ้นในระบบราชการ จึงยังให้เกิดความวิปริตในกลไกบริหารราชการถึงเพียงนี้ ข้าราชการบางกลุ่มประพฤติปฏิบัติประหนึ่งเป็นกลุ่มอภิสิทธิ์ชนที่ขมุกขมูยยิ่งกว่ากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของบ้านเมือง และไม่คำนึงถึงระเบียบวินัย และแบบแผนอันค้ำจุนของทางราชการ

อย่างไรก็ตามเชื่อว่า บุคคลนอกวงราชการคงสงสัยและจับตามอง ความเคลื่อนไหวของข้าราชการอยู่ด้วยความรู้สึกหวงวิตก เพราะแม้แต่ข้าราชการผู้ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่อาณาประชาราษฎร์ ยังต้องตนรนต์สูเรียวกรอกรันขลุมนุ่นวายถึงเพียงนี้

นับประสาอะไรกับประชาชนคนธรรมดาทั่วไป จะคอยหวังพึ่งอะไรจากข้าราชการได้เล่า

ของสวัสดิความคิดที่จะเอาชนะคะคาน หันมาร่วมมือกันจรรโลงความเจริญให้แก่ประเทศชาติ เพื่อความร่มเย็นผาสุกของประชาชนจะดีกว่าหรือ ●